

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (1965) 1987 SPALIS-OCTOBER 13

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Naujas tarpsnis

Lietuvos krikščionybės sukakties metais daugelyje lietuvių gyvenviečių bei telkinių rengiamos iškilmės. Ateina geros žinios apie turiningus renginius, paskaitas, pamaldas, koncertus, eisenas, pokylius. Visa tai rodo, kad mūsų išeivija tebėra pajėgi, kad krikščionybė tebėra dvasinė jėga, kad turime pajėgių asmenų, galinčių pasitarnauti mūsų tautai religinėje ir kitose srityse. Bet tuo pačiu metu kaip priešingybė iškyla lietuviškų parapijų mažėjimas, silpnėjimas ir nulietuvėjimas. Daugelis lietuviškų parapijų Amerikoje, sėkmingai gyvavusios ilgus dešimtmečius, šiandien tik iš vardo tebėra lietuviškos. Dalis jų dar laikosi, nors lietuvių kalbos jose ne daug teliko arba visai nebėra. Kai kurios perėjo į kitatautiškų rankas arba vyskupų buvo uždarytos. Tai vargu ar sulaikomas procesas: kur išnyksta lietuviai, išnyksta ir jų parapijos. Vienur lietuviai, ekonominių priežasčių veikiami, išsikelia į kitas gyvenvietes, kitur ateina nauja karta, jau nemokanti lietuvių kalbos. Net liturgijoje tenka pereiti į anglų arba kitą vietinio krašto kalbą vietoje buvusios lotynų kalbos. Ir taip lietuvių kalbai tenka trauktis iš parapijinio gyvenimo, juoba, kad naujos imigracijos nėra, iškeliaujančių tautiečių nėra kam pakeisti. Tai tikrovė, kurios negalima nematyti didžiųjų iškilmų spindėjime.

VISA tai matant, daug kam kyla nevilts, lenkianti nuleisti rankas ir netgi prisidėti prie nulietuvėjimo proceso: juo greičiau, juo geriau. Kai nebėra vilties, nebėra ir noro bei ryžto kovoti už parapijų lietuviškumą. Bet tai pesimistų laikysena. Jeigu jie būtų vadovavę lietuvių išeivijai, nebūtų atsiradusi nė viena lietuviška parapija, nė viena lietuviška mokykla. Laimei, mūsų išeivijai nuo pat pradžios vadovavo optimistai. Jų dėka išaugo daugybė lietuviškų parapijų, vienuolių, mokyklų, laikraščių, organizacijų, institucijų... Ar dabartinės kartos užduotis visa tai palaidoti? Anaipol! Jos užduotis stiprinti tai, kas silpna, gaivinti tai, kas sustingę, išlaikyti tai, kas gyvastinga. Jeigu lietuvių kalbos vartojimas kai kuriose parapijose silpnėja, reikia jį stiprinti, mokyti jaunimą lietuvių kalbos, giesmių, papročių, sudominti jį lietuvių tautos kova už tikėjimo laisvę, parodyti tautos meną. Reikia naujo sąjūdžio lietuvių parapijose, besiryžtančio gaivinti blėstantį lietuviškumą. Susidaręs būrelis entuziastų gali turėti lemiančios įtakos parapijos gyvenime, atsverti tą pesimistinę nuotaiką, kuri tik laidoja lietuviškumą, bet jo negaivina. Net ir tose parapijose, kur nebėra lietuvių kalbos, gali būti gyva lietuviška dvasia, besinaudojanti vietinio krašto kalba. Tokia dvasia gali paskatinti jaunąją kartą susidomėti ir lietuvių kalba.

LIETUVIŠKŲ parapijų gyvavimui didelę reikšmę gali turėti mūsų išeivijai skirtas lietuvis vyskupas, gyvenantis savosios tautos rūpesčiais. Tiesa, turėjome lietuvių vyskupų išeivijoje ir anksčiau, tačiau jų paskirtis teisine prasme nebuvo taip glaudžiai ir stipriai susieta su savosios išeivijos rūpesčiais. Be to, jų galia išeivijos religinių reikalų tvarkyme buvo tikrai moralinio pobūdžio. Dabartinio mūsų išeivijos vyskupo Pauliaus Baltakio galia yra žymiai stipresnė bei platesnė. Jis jau turi balsą lietuvių kunigų skyryje, Sv. Kazimiero kolegijos reikalų tvarkyme, sielovados formavime. Kadaise svajonim apie neteritorinę lietuvių išeivijos vyskupiją, apimančią tautines parapijas. Ta svajonė jau beveik išsipildė – turime vyskupą su atitinkama jurisdikcija. Jo žinioje didelė dalimi yra lietuviškos parapijos. Tai naujas tarpsnis išeivijos gyvenime. Juo turėtume tinkamai pasinaudoti. Visų pirma negalima palikti vyskupo vieno, plūsancio dideliuose ir sunkiuose plotuose. Šalia vyskupo reikalinga sielovados taryba, sudaryta iš kunigų ir pasauliečių, kuri stebėtų esamą būklę, planuotų, įdiegtų būdų bei priemonių lietuvių parapijoms stiprinti, teiktų galimą pagalbą, talkintų vyskupui jo misijos vykdyme. Tokios tarybos sudarymas yra paties vyskupo rankose. Su ja galėtų išryškėti pozityvia linkme naujasis tarpsnis mūsų išeivijos gyvenime. Pr.G.

KANADOS ĮVYKIAI

Laisvos prekybos sutartis

Kanados ir Amerikos laisvos prekybos sutartis buvo pasiektas prieš pat JAV kongreso nutartą patvirtinti sutartį. Derybos buvo suspendavę Kanados atstovus R. Reismanas, bet jas vėl atnaujino Vašingtonan nuvykusi Kanados tarptautinės prekybos ministrė P. Carney ir finansų ministris M. Wilsonas. Ten jų laukė JAV izdo sekr. J. Bakeris ir prekybos atstovas C. Yeutteris. Už derybų stalą vėl grįžo abu pagrindiniai derybininkai: Kanados – S. Reismanas ir JAV – P. Murphy. Provizorinis susitarimas buvo pasiektas spalio 3 d., 20 minučių prieš vidurnaktį, su kuriuo turėjo pasibaigti deryboms nustatyta data. Prez. R. Reaganas taip pat laiku spėjo painformuoti JAV kongresą. Oficialus sutarties tekstas bus paruoštas per tris savaites. Jį JAV prez. R. Reaganas turi pasirašyti 1988 m.

sausio 3 d. Iki to laiko JAV kongreso komitetai gali pasiūlyti pakeitimus, tačiau JAV atstovų rūmai ir senatas turės balsuoti tik už sutarties priėmimą ar atmetimą. Jeigu sutartis bus patvirtinta, ją taip pat 1988 m. sausio pradžioje turės pasirašyti JAV prez. R. Reaganas ir Kanados ministris pirm. B. Mulroney. Pasirašytą sutartį išsigaliotų 1989 m. sausio 1 d. Ji palaiptins nuli per 10 metų panaikinti prekybą varžantį muitą tarp JAV ir Kanados.

Sutartį su dideliu džiaugsmu sutiko Kanados ministris pirm. B. Mulroney, savo politikai pasirinkęs tris pagrindinius siekius – Kvebeko įjungimą Kanados konstitucijon, laisvą prekybą su JAV ir pajamų mokesčio reformą. Jis dabar džiaugiasi pasiektais dviem pirmaisiais laimėjimais. Iš (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados lietuvių delegacija pas Toronto kardinolą G. E. CARTERį 1987 m. spalio 8 d. Delegacija painformavo kardinolą apie Toronto rengiamas Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmes 1987 m. lapkričio 14 ir 15 dienomis, pakvietė jose dalyvauti ir įteikė sukakties medaį. Iš kairės: kun. J. Staškus, I. Čuplinskis, adv. A. Pacevičius, kardinolas G. E. Carteris, kun. A. Simanavičius, OFM, dr. O. Gustainienė, dr. J. Čuplinskienė Ntr. St. Dabkaus

Kitataučių spaudos puslapiuose

Įvykiai Lietuvoje

Paryžiaus rusų savaitraštis "Русская Мысль" rugsėjo 18 d. laidoje rašo:

"Šiluvoje, miestelyje kur prieš 375 m. įvyko Dievo Motinos apsiareiškimas, per savaitę vyko atleidimai. Nežiūrint valdžios trukdymų, tos savaitės pamaldose dalyvavo daugiau kaip 80.000 žmonių, iš kurių 60.000 priėmė Komuniją. Du kartus, šeštadienį ir sekmadienį, aplink šventovę buvo einama keliais, prašant Kristaus priešams atleidimo, o sau (dvasinės) stiprybės. Šeštadienį Kryžiaus keliams vadovavo dvasiškis Rokas Puzonas, o sekmadienį – Antanas Gražulis.

Rugsėjo 9 d. savo namuose, Gruzdziuose, buvo sumuštas ir apiplėštas iš Šiluvos iškilmų grįžęs kun. Juozapas Čepėnas. Jis grįžo apie 9 v. vakaro. Į jo namus pasibeldė du milicijos uniformos vyrai – vyresnysis leitenantas ir kapitonas. Kai jie parodė savo pažymėjimus, jiems buvo atidarytos durys. Įėję į vidų jie žiauriai ėmė mušti dvasiškį ir namų šeimininkę. Dvasiškį surišo, pritraukdami už nugaros rankas prie kojų. Ant burnos ir nosies užmetė dvokiantį skudurą. Jis nustojo sąmonės. Šeimininkė irgi surišo ir užkimo įai burną. Kūną ir kojas mušė kietais įrankiais. Sumuštieji iki šiol turi mėlynės. Juos abu uždarė prausykloje. Po to paėmė visus vertingus daiktus (maždaug už 30.000 rublių), sėdė į dvasiškio "Volga" ir išvažiavo. Atvykusi pakviesta milicija ir ekspertai labiausiai domėjosi iš kur dvasiškis galėjo gauti brangius daiktus. (Automobilį ir daiktus jam padovanojo nesenai iš Vakarų viešėjosi jo brolis).

Nijolė Sadūnaitė kalbėjo telefonu su dvasiškiu ir jam pasakė, kad apie tai praneš Maskvai, bet tuoj po šio pasikalbėjimo bandant tai padaryti telefonas pasirodė esąs išjungtas".

Nebereikia meluoti

Lietuvos rašytoja Jurga Ivanauskaitė "Literaturnaja Gazeta" rugsėjo 9 d. laidoje pasisako:

"Dabar jau nebereikia rašyti užuominomis ir turėti viltį, kad tie 'kam reikia' viską supras. Kadangi draudimų jau nėra, negalima dangstyti, kad 'uždraus', 'nepraleis', 'neatspausdins', 'išbrauks', 'išsiųs' – visu tuo galima buvo dangstyti anksčiau ir ginti savo bespalvius, negyvus kūri-

nus. Bet kai aš nusizeminusiai braukiau iš savo romano, nors ir silpnai parašyto, uždraustas temas, man brangias, gyvenimiškai svarbias, jaučiau, kad atlieku nešvarų darbą, kad meluoju. Šis jausmas, kad aš kažką melavau mane persekioja ir dabar".

Skriaudžiamas Jogaila

Krokuvos kurijos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" rugsėjo 23 d. laidoje nusi-skundžia, kad minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį per mažai buvo šlovinamas Jogaila. Pagal straipsnio autorių J. Reczek, su Jogailos vardu rišasi daug svarbių įvykių: Lietuvos krikštas, dirvos paruošimas Lietuvos-Lenkijos unijai, Krokuvos universiteto atgaivinimas, Žalgirio mūšis ir Jogailaičių dinastijos pradžia, kurios valdymo metai buvo Lenkijai patys garbingiausi.

Toje pačioje "T.P." laidoje H. Laszkiewicz paminėjo 1987 m. birželio 24-26 d. Romoje skaitytas paskaitas Lietuvos krikšto temomis. Šias paskaitas paminėjo ir Paryžiaus "Kultura" rugsėjo mėn. laidoje.

Lenkų kalba Lietuvoje

Varšuvos savaitraštis "Polityka" išspausdino rugsėjo 29 d. laidoje Krokuvos universiteto profesorės Zofia Kurzonowa straipsnį apie lenkų kalbą Lietuvoje. Straipsnio autorė džiaugiasi, kad pagal 1979 m. statistiką 88.3% Lietuvoje gyvenančių lenkų gimtąja savo kalba laiko lenkų kalbą, kai Gudijoje tai daro tik 7.7%, o Ukrainoje – 14.14%. Lietuvoje, pagal tą pačią statistiką, gyvena 247.000 lenkų, t. y. 7.3% visų krašto gyventojų. Lenkiškumą Lietuvoje, pagal straipsnio autorę, palaiko savotiška kultūrinė autonomija: čia 1982 m. buvo įvairaus pobūdžio 108 lenkiškos mokyklos, eina lenkų kalba laikraštis "Czerwony Sztandar", yra lenkiška radijo valandėlė, folkloriniai ansambliai ir mėgėjai rašytojai.

Lietuvos lenkų kalba gero-kai skiriasi nuo literatūrinės kalbos. Ji nemaloniai skamba ne tik Lenkijos lenkams, bet netgi lietuviams ir rusams. Ši kalba, būdama gudų, rusų ir lietuvių kalbų įtakoje, pasisavino daug svetimybų. Dėl pasikeitusių politinių ir socialinių sąlygų lenkų kalba nustojo savo buvusio prestižo – ji tapo be kultūrinės ambicijų ir be išsilavinimo žmonių liaudies tarme. Literatūrinė lenkų kalba, kuri

turėtų jungti viso pasaulio lenkus, Lietuvoje neprigyja. Vaikai lenkiškose mokyklose vartoja literatūrinę kalbą, tačiau už jos ribų ima kalbėti savo tarme. Autorės manymu, Lietuvos lenkai turėtų mokėti dvi lenkų kalbas: literatūrinę ir savo tarmiškąją. Algirdas Gustaitis viename savo laiške "Tėviškės žiburiuose" klausia: "Iš kur Lietuvoje atsirado lenkai, jeigu visi repatriavo?" Jeigu visi lenkai būtų repatriavę, tai Lietuvoje lenkų nebūtų.

Sovietijos-Lenkijos siena

1944 m. liepos 26 d. buvo pasirašyta sutartis tarp lenkų Tautinio išsilavinimo komiteto ir Sovietų Sąjungos vyriausybės, pagal kurią buvo nustatyta Sov. Sąjungos-Lenkijos siena. Lenkų komitetas atsisakė Vilniaus srities. Remiantis šia sutartimi, tą pačią metų rugsėjo 22 d. sov. Lietuvos (Paleckio) vyriausybė ir lenkų komitetas pasirašė sutartį dėl pasikeitimo gyven-tojais. Norinčių išvykti iš Lietuvos į Lenkiją buvo 379,498 asmenys. Ne visi užsirašiusieji buvo lenkai, bet ir ne visi lenkai užsirašė. Londono lenkų radijas ragino lenkus pasilikti "savo pozicijose", tačiau nusprendė pasilikti tik tie, kurie galvojo, kad dėl savo politinių įsitikinimų arba neturto bus palikti ramybėje. Tokių Vilniuje buvo apie 2.000. Nors Lietuvos lenkai, kad apgyvendintų iš Vokietijos gautas sritis ir buvo Lenkijai reikalingi, tačiau išvykus 171.158 asmenims, dideliame užsiregistru-sių nusivylimui, evakuacija buvo sustabdyta. Pasilikusiųjų skaičių, prasidėjus ūkių kolchozinimui, papildė iš Gudijos į Vilnių atvykę lenkai.

1959 m. Lietuvoje buvo 8.5% lenkų, o 1979 m. – 7.3%. Jų skaičius nepasikeitė, tačiau kitų tautybių asmenų skaičiui augant, nuošimtis sumažėjo.

Varšuva ir Vatikanas

Lenkijos komunistų partijos oficialus "Trybuna Ludu" rugsėjo 25 d. laidoje išspausdino Lenkijos vyskupų konferencijos pasisakymus. "T.L." rašo: "Vyskupai susipažino su pokalbių eiga tarp valdžios atstovų ir episkopato dėl diplomatinio santykių sunormalinimo tarp Lenkijos liaudies respublikos ir Apaštalo Sosto. Sėkminga tų pokalbių pabaiga turės didelę reikšmę K. Bendrijai, tautai ir valstybei. Nuolatinio Šv. Tėvo atstovo Lenkijoje, kaip ir LLR am-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

CENTRINĖS AMERIKOS TAIKOS PLANAS, KURĮ RUGPJŪČIO 7 D. pasirašė Nikaragvos, Salvadoro, Honduro, Kosta Rikos ir Gvatemalos prezidentai, įpareigojo tų šalių vyriausybes iki š. m. lapkričio 7 d. užbaigti kovas su partizanais, paskelbti amnestiją ir pradėti demokratines reformas. Pagrindinis dėmesys teko Nikaragvai, kur Sovietų Sąjungos ir Kubos gerai apginkluotą marksistinį prez. D. Ortegos sandinistų režimą bando nuverstti prez. R. Reagano remiami partizanai, ne visada susilaukiantys pakankamos paramos iš JAV kongreso. Nikaragvos prez. D. Ortega padarė nuolaidų opozicijai, grąžindamas Katalikų Bendrijai iš jos 1985 m. atimtą radijo stotį, vėl leisdamas pasirodyti režimą kritikavusiam laikraščiui "La Prensa". Jis betgi atsisakė

pradėti taikos derybas su partizanų vadais Miamiye ir Hondure. Derybų taikos klausimu prez. D. Ortega nori tik su vietinėmis partizanų grupėmis. Kovų paliaubas, galiosiančias iki lapkričio 7 d., prez. D. Ortega paskelbė spalio 7 d. trijose šiaurinėse Nikaragvos provincijose, iš jų atitraukęs kariuomenės dalinius. Jis tikisi, kad jam pavyks suskaldyti bendrą partizanų frontą, pradėjus vietines derybas iš kovų išjungtose provincijose. Pradžią jau padaryta su 400 indėnų, penkerius metus kovojusių prieš prez. D. Ortegos režimą ir dabar staiga įsijungusių į kariuomenės eiles Atlanto vandenyno pakrantėse. Indėnų vadus U. Vanegas staigų posūkį pasandinistus teisingai nepakankama JAV parama savo vyrams. Pasak jų, pagrindinė parama tekdavo baltiesiems partizanams, o indėnai buvo laikomi už juos menkesniais "mažaisiais broliais". JAV kongresas humanistiniams partizanų reikalams paskyrė \$3.5 milijono dolerių. Prez. R. Reaganas, nepasitiekdamas prez. D. Ortegos skaldančia taktika, Nikaragvos partizanams nori gauti \$270 milijonų. Karo paliaubos lig šiol tebėra nesutartos ir Salvadore, nors jų ten siekia į derybas įsijungęs prez. J. N. Duarte.

Sugriuvusi taika

Hindusų tautų mažumos kovas su budistų singaliečių dauguma Sri Lanka pavadin-tame Ceilone buvo tikėtasi užbaigti š. m. liepos 29 d. Indijos premjero R. Gandhi ir Sri Lankos prez. J. Jajivardeno pasirašyta taikos sutartimi. Taiskai prižiūrimi ir tamilams nuginkluoti Indija Sri Lankan atsiuntė 10.000 karių. Planas betgi nebuvo pilnai įgyvendintas dėl marksistinės tautų "išlaisvinimo tigrų" grupės, kuri ir toliau tęsia kovą už pilną tautų mažumos nepriklausomybę šiaurinėje Sri Lankoje. Spėjama, kad šią marksistinę grupę kursto bazės savo laivynui Sri Lankoje norinti Sovietų Sąjunga. Marksistiniai tautų "tigrai" dabar vėl pradėjo masinio teroro veiksmus, padėdami traukinį su keleiviais, nužudydami gyventojus trijuose kaimuose. Žuvusiųjų skaičius peržengė porą šimtų. Pirmą kartą kautynės su teroristais žuvo ir šeši Indijos kariai. Sri Lankos ir Indijos karius dabar įsakyta mirtiniais šūviais sutikti kiekvieną ginkluotą teroristą. Sri Lankos ir Indijos vyriausybės pažadėjo milijoną rupijų (apie \$43.000) už "išlaisvinimo tigrų" grupės vad V. Prabakaraną galvą. Atšaukta jam raštu išduota amnestija, kai jis buvo pažadėtas budistų vienuolynus, siekdama ryšių pagerinimo su tibetiečiais ir jų dvasiniu vadu Dalai Lama Indijoje. Pavėluotos pastangos betgi buvo ne-

Nerimas Tibete

Komunistinės Kinijos kariuomenės daliniai 1950 m. užėmė Tibeto aukštumą, pasižymėjusią budistų vienuolynais, valdomą dvasinio budistų vado Dalai Lamos. Tibetiečių sukilimas prieš okupantus kiniečius, užsimojusius panaikinti krašto autonomiją, įvyko 1951 m. Buvo planuotas ir Dalai Lamos suėmimas, bet jam pavyko pabėgti Indijon. Okupantai kiniečiai pradėjo tibetiečių trėmimus Kinijon, tautųdystės metodais vykdomus suėmimus. Ištremtų, suimtų ir nužudytų tibetiečių vietos užėmė atėjūnai iš Kinijos, savo skaičiumi dabar jau gausesnį už tibetiečius. Tokią politiką komunistinė Kinija pakeitė 1980 m., atstatydama kelis kinietiškosios revoliucijos karštyje sunaikintus budistų vienuolynus, siekdama ryšių pagerinimo su tibetiečiais ir jų dvasiniu vadu Dalai Lama Indijoje. Pavėluotos pastangos betgi buvo ne-

Šiame numeryje:

Naujas tarpsnis

Paskyrus naują vyskupą, atsiveria naujos galimybės išeivijoje

Kitataučių spaudos puslapiuose

Lietuvių rūpesčiai rusų ir kitų tautybių laikraščiuose

Vyskupas lanko lietuvius Lenkijoje

Išeivijos vyskupas Paulius Baltakis Lenkijoje ir Seinijoje

Suproletarintas kunigaikščių miestas

Sužalotas istorinis Vilniaus tęstinumas gatvių pavadinimuose

Politinė konferencija Vašingtone

Lietuvos laisvinimas ir su juo susiję politiniai klausimai

Ką svarstys politiniai veikėjai?

Pagrindinės temos, kurias svarstys Vašingtono konferencija

Lietuvai skirtos iškilmės Vokietijoje

Krikščionybės sukakties renginiai, organizuojami vietos lietuvių

Lietuvos krikščionybės sukakties Toronto

Centrinio komiteto renginiai: kantata, eisenos, pamaldos, pokylis

Prieš keturiasdešimt metų ir dabar

Pirmoji pokario lietuvių ateivių banga, pasiekusi Kanadą

"Krikšto vanduo Joninių naktį"

Penkioliktoji poeto Kazio Bradūno eilėraščių knyga

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, mėnė – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalų kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos krikščionybės sukakties pagrindinės iškilmės Amerikoje bus Čikagoje Padėkos savaitgalio metu – lapkričio 26-29 d.d. o Kanadoje – Toronte lapkričio 14-15 d.d. Kard. J. Bernardinas atnašaus iškilmingas Mišias lapkričio 29 d. Čikagos katedroje ir pasakys pamokslą. Jungtinis lietuvių choras giedos Alf. Mikulskio Mišias ir lietuviškas sukakties skirtas giesmes. Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, atnašaus iškilmingas lietuviškas Mišias lapkričio 28 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje Čikagos Marquette Parke. Parapijos choras giedos lietuviškas kun. Gedimino Šukio Mišias Taikos Karalienės garbei. Lapkričio 28 d. vakare simfoninis koncertas Austin auditorijoje. Programoje – lietuvių kompozitorių kūriniai. Atlieka lietuvių operos choras, diriguojamas Arūno Kaminsko.

Lietuvos krikščionybės sukaktį švenčiant, Čikagoje rengiama lapkričio 27 d. akademija Marijos aukštesn. mokyklos salėje su kun. dr. Antano Paškaus paskaita ir literatūros vakaru, kuriame su savaža kūrėba dalyvaus kun. Leonardas Andriejus, Kazys Bradūnas, Bernardas Brazdionis, Česlovas Grincevičius ir Anatolijus Kairys. Laurae-tams kun. Leonardui Andrieui ir Anatolijui Kairiui bus įteiktos premijos.

Vilniuje šiemet išleistas "Katalikų kalendorius-žinynas 1987 m." Jame išspausdintas Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų raštas, kurio pabaigoje (20 psl.) užtikiname pareiškimą: "Antrojo Vatikano Susirinkimo potvarkiai stipriau suglaudė su kitomis Lietuvos vyskupijomis ir Vilniaus arkivyskupija, kuri, kaip minėjome, yra atskiros bažnytinės provincijos centrinė vyskupija – metropolija. Mat, Susirinkimas visą kasdienį vadovavimą Bažnyčios veiklai kiekviename krašte padėdė to krašto Vyskupų Konferencijai. Taip ir Vilniaus arkivyskupija (Lietuvos TSR ribose esanti jos dalis) dabar priklauso Lietuvos Vyskupų Konferencijos žiniui ir jos reikalai tvarkomi per šios konferencijos pirmininkus: pradžioje per vyskupą Petrą Maželį, paskui per vyskupą Juozapą Labuką-Matulaitį, dabar per arkivyskupą Liudviką Povilonį. Vilniaus arkivyskupijos valdytojai buvo ir yra tos Konferencijos sekretoriai".

JAV atstovų rūmai 1987 m. rugsėjo 15 d. balsavo 400-0 už rezoliuciją, kuri ragina Sovietų Sąjungą gerbti okupuotos Lietuvos tikinčiųjų teises. Atstovų rūmų rezoliucija 192, kuri buvo pasiūlyta birželio 10 d. kongresmanų John Miller (R-Washington) ir Edward Feighan (D-Ohio) su 42 kongresmanų parama, kritikuoja Sovietų Sąjungą už tai, kad "tesia religinės laisvės ir kitų žmogaus teisių pažeidimą sovietų okupuotoje Lietuvoje" ir ragina Sovietų Sąjungą lai-

kytis tarptautinių sutarčių, kurios apsaugo religines teises.

JAV atstovų rūmų 192 rezoliucija taip pat pastebi, kad Sovietų Sąjungai neleidžia popiežiui Jonui-Pauliui II lankytis Lietuvoje ir kad ji varžė 1987 m. 600 metų Lietuvos krikšto sukakties minėjimus. Tos šventės proga JAV atstovų rūmai išreiškia savo paramą tiems lietuviams, kurie yra persekiojami už ištikinimą ir ragina Reagano administraciją stipriai priešintis religijos priespaudai Lietuvoje ir organizuoti visuotinai bendrą paramą šiom pastangom.

Ryšium su Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II apštalinio vizitu JAV-e kai kurie Italijos laikraščiai vėl iškėlė Šv. Tėvo vizito Rusijoje ar Lietuvoje klausimą. Ešą pirmą kartą iš sovietinių šaltinių buvo patirta, jog Šv. Tėvo vizitui į Lietuvą priešinasi Lietuvos valdžia. Tai patvirtino Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerijos atstovas Gerassimovas, neseniai kalbėjęs spaudos konferencijoje Varšuvoje. Šv. Tėvas ešą niekad nepareišė pageidavimo vykti į Maskvą. Dėl jo išreikšto troškimo aplankyti Lietuvą neigiamą sprendimą padarėsi Lietuvos valdžia savo iniciatyva. Šv. Tėvo kelionės į Maskvą klausimo iki šiol nekėlė nei katalikai, nei sovietinė valdžia.

Italijos katalikų dienraštis "Avvenire" 1987.IX.16 išspausdino savo korespondento Ermio Bardella kelionės į Lietuvą išpūdžius. Ilgam straipsniui yra duota daug pasakanti antrašė – "Tauta, kuri nesiduoda pajungiamai, saugo savo orumą ir tikėjimą". Italas korespondentas, iš Sovietų Sąjungos atvykęs į Lietuvą, tuoj pajuto, kad atmosfera čia visiškai skirtinga: čia viskas taip nerusiška, viskas skiriasi nuo Sovietų Sąjungos: architektūra, tvarka ir ypač žmonės. Čia viskas dvelkia kilnia praeitimi, kurios simbolius nesunku pastebėti, bet drauge yra jautiama ir prievarta. Norėjęsi protesto balsu sušukti, kai atvykęs į Vilnių – Lietuvos krikščionybės lopšį, pamatai, kad katedra yra jau dešimtmečius pavertta paveikslų galerija ir koncertų sale, kad altoriaus vietoje pastatytas pianinas. Negali numalšinti pykčio, kai nuėjęs aplankyti grandiozinės barokinio stiliaus Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero šventovės, pamatai, kad ji paversta ateizmo muziejumi arba kai lankydami senąjį universitetą girdi aiškinant, jog gražioje Šv. Jono šventovėje įsteigtas mokslo muziejus. Mintyse atsiveria garbinga lietuvių tautos istorija, ypač kankinių istorija. Kiek būta tų kankinių ir pastaraisiais dešimtmečiais! Vyskupai – Vincentas Borisevičius, Mečislovas Reinyš, Pranciškus Ramanauskas, Teofilijus Matulionis. Tai ganytojai, kurie kankinyse paliudijo savo ištikimybę krikščioniškam tikėjimui. CIL

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Sešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Vyskupas lanko lietuvius Lenkijoje

Vyskupas Paulius Baltakis, paskatintas Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II ir pakviestas Lomžos vyskupo M. Paetzo, aplankė Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvius 1987 m. vasarą

KUN. EDMUNDAS PUTRIMAS

Kai vysk. P. Baltakis aplankė popiežių 1984 ir 1986 m., šis ragino jį aplankyti lietuvius, gyvenančius Suvalkų trikampyje bei visoje Lenkijoje ir patarė kreiptis į vysk. M. Paetz, kuris parūpins iškvietimą. Lenkija buvo vysk. Baltakui paskutinis kraštas, kurio lietuviai buvo jo dar neaplankyti. Po visų iškilmių Romoje vysk. P. Baltakis ir kun. E. Putrimas įteikė vyskupo M. Paetzo kvietimą Lenkijos konsulatui Niujorke, prašydami vizos. Jos buvo duotos 1987 m. rugpjūčio 8 d., po pustrėčios savaitės laukimo. Išvykimo data į Varšuvą buvo rugpjūčio 10 d.

Varšuvoje

Nusileidome Varšuvoje ir perėjome pasų kontrolę bei muitinę be jokių kliūčių. Tuoj pat nuvažiuojame pas kardinolą Glemp, Lenkijos primą. Vysk. M. Paetz turėjo atvykti iš Lomžos į Varšuvą mūsų su tikti, tačiau vysk. Baltakio laiškas vysk. Paetzui po trijų savaitių dar nebuvo atėjęs. Kard. Glemp mus pakvietė pusryčiams. Ta proga vysk. Baltakis įteikė kardinolui Lietuvos krikšto sukakties medaį. Po pusryčių aplankė kardinolo rūmus ir atsilaukė Mišias lietuvių kalba kardinolo koplyčioje. Netrukus atvažiavo Lomžos vyskupo vairuotojas ir sekretorius.

Lomža yra dviejų valandų atstu nuo Varšuvos į rytus Lietuvos link. Buvusi Lietuvos dalis ir Seinų sritis dabar priskirta prie Lomžos vyskupijos. Vysk. Paetz dirbo Vatikane apie 10 metų, prieš tapdamas vyskupu 1983 m. sausio 6 d. Jis yra gimęs ir augęs Poznanėje.

Punske

Vysk. Paetz labai nuoširdžiai mus priėmė. Pajutome jo tėvišką rūpestį lietuviams ir lenkams Lomžos vyskupijoje. Pernakvojom vieną naktį jo rezidencijoje. Kitą dieną drauge su Punsko klebonu prel. Ignu Dzermeika bei jo vikaru Adomo nuvažiuojame į "lietuvių sostinę" Lenkijoje – Punsą. Iš Lomžos į Punsą reikia važiuoti automobiliu apie pustrėčios valandas. Pakeliiui dar sustojome pas Augustavo kleboną, kuris labai nuoširdžiai mus visus pavaišino.

Rugpjūčio 13 d., 7 v.v., buvo iškilmingos vysk. Baltakio Mišios Punsko šventovėje, pilnoje maldininkų. Jaunimas sutiko svečius su gėlėmis ir eilėraščiais.

Po Mišių teko susitikti su Punsko jaunimu ir padiskutuoti įvairias problemas. Sekančią dieną, 5.30 v.v., įvyko Punsko parapijos jaunimo paruošta iškilmė "Mysterium". Ją suorganizavo Lomžos seminarijos klierikas Jonas Malinauskas. Tai buvo pritaikyti Šv. Rašto skaitiniai ir Jono sukurti eilėraščiai apie Lietuvos 600 m. krikšto sukaktį ir Krikšto sakramento reikšmę asmeniniame mūsų gyvenime. Deklamavo 14 jaunuolių ilgiau kaip valandą. Po programos vyskupas įteikė jaunimui po dovaną, pagirdamas juos už jų pastangas.

Niekas Punske nežinojo kada vyskupas Baltakis atvažiuos ir ar iš viso atvažiuos. Dėl to visi planai buvo sudaryti jau ten atvažiavus. Dauguma sužinodavo maždaug vieną dieną prieš vyskupo lankymąsi. Vis dėlto vietiniai lietuviai visur sparčiai dirbo ir pasiruošė iškilmingai priimti vyskupą.

Po "Mysterium" renginio Punske nuvažiuojame į Burbiškų kaimą, kur vietiniai ūkininkai paruošė iškilmingą puotą. Prie ūkio kiemo ūkininkai bei jų šeimų nariai (apie 60) sutiko vyskupą ir mane su juoda duona ir druska. Jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais, uždėjo vyskupui tautinę juostą ant pečių ir įteikė įvairių gėlių. Vaisių metu aidėjo džiūkios dainos ir nuoširdžios sveikinimo kalbos.

Atlaiduose

Rugpjūčio 15 – Marijos ėmimo į dangų šventė ir Punsko

parapijos atlaidai. 8 v.r. prel. Dzermeika ir aš atlaikėm Mišias lietuviškai. 9.30 v.r. vysk. Paetz atnašavo Mišias lenkiškai. Savo pamoksle jis kalbėjo apie lietuvių krikščionybės istoriją. Procesija su keliais vainikais įvyko pačioje šventovėje, nes lauke labai lijo. Po Mišių vysk. Baltakis tarė trumpą sveikinimo kalbą, kurią Jonas Malinauskas vertė į lenkų kalbą. 12 v. turėjo prasidėti Suma, bet užėjo toks smarkus lietus, kad nebuvo galima išeiti iš klebonijos. Po pusės valandos laukimo prasidėjo iškilminga procesija į šventovę. Varpams skambant, aštuoni klierikai (keturi iš jų lietuviai), vienas dijakonas (lietuvis vienuolis oblatas) iš Smalėnų ir 30 kunigų iš apylinkių parapijų (šeši iš jų lietuviškai kalbantys) ir dauguma – sulenkėję lietuvių kilmės.

Iškilmingos pamaldos

Prel. Dzermeika sutiko abu vyskopus prie šventovės durų. Dviem tūkstančiam tikinčiųjų giedant, procesija slinko altoriaus link. Vyskupams atsėdus į savo sostus, dvi mergytės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, įteikė jiems gėlių, o jaunimas padeklamavo lietuviškai ir lenkiškai sveikinuimo eilėraščius. Po ilgos prel. Dzermeikos sveikinimo kalbos ir vysk. Paetzo žodžio Mišios prasidėjo vysk. Paetzo įteikimu ganytojų lazdos vysk. Baltakui. Apeigas filmavo Vroclavo kardinolo Gulbinavičiaus bei lenkų televizijos stoties filmuotojai.

Po Komunijos dalinimo, kuris užtruko beveik pusę valandos, prasidėjo iškilminga procesija. Kiekvienas kaimas buvo padaręs iš jāvų, šiaudų ir eglių šakų vainikus, kuriuos nešė tų kaimų jaunimas. Buvo dešimt vainikų, ir kiekvienas žymėjo Lietuvos 600 m. krikšto sukaktį. Procesijos gale vysk. Baltakis nešė Švenčiausiąjį monstranciją, o mergytės barstė gėles. Kai prasidėjo procesija nuo altoriaus, lietuvis nustojo, ir procesija išėjo į šventorių. Giedotoj Punsko parapijos choras, skambėjo varpai.

Choro dainos

Po keturių valandų apeigų prel. Dzermeika pakvietė visus dvasiškius į kleboniją pietums. Po pietų klebonas suorganizavo Punsko parapijos choro priėmimą vyskupui parapijos saliuokėje. Vysk. Paetz su mielu noru dalyvavo, nes ir jam buvo įdomu išgirst keletą liaudies dainų. Choriui dainuojant svečiams prie vaisių stalo, atbėgo filmuotojai filmuoti dainuojančių choristų.

Šeštą valandą vakaro įvyko vėl Mišios, kurių metu vyskupas Baltakis pakrikštino dr. Broniaus ir Živilės Makauskų sūnų. Tos krikštynos turėjo simbolinę reikšmę – asmeninio krikšto ryšį su Lietuvos krikšto sukaktimi.

Kitą rytą, pagal vysk. Paetz pageidavimą, Seinų bazilikoje Mišios lietuvių kalba įvyko ne įprastu laiku – 2 v.p.p., bet 11 v.r. Ligi vyskupo Paetzo paskyrimo Seinų parapijiečiams lietuviams Mišios bazilikoje lietuviškai buvo uždraustos. Šiuo metu kun. Zenonas Parakevičius aptarnauja Seinų parapijos lietuvius. Jiems laikinai yra leista turėti Mišias

2 v.p.p. Vargonininkas gali grot vargonais tikiai kas antrą sekmadienį. Vaikai ir toliau mokomi katekizmo tik lenkiškai. Visų kitų sakramentų teikimas gali būti atliekamas lietuviškai su klebonų žinia.

Procesijoje nuo klebonijos į Seinų baziliką (buvusi Seinų vyskupijos katedra, ten palaidotas vysk. Baranauskas) ėjo aštuoni kunigai, vysk. Paetz ir vysk. Baltakis. Šventovės prieangyje jaunimas įteikė vyskupams gėlių. Procesija judėjo altoriaus link, giedant 3000 tikinčiųjų. Tai buvo jaudinantis momentas. Seinijos lietuviai pirmą kartą pamatė lietuvių vyskupą, po tiek metų žengiantį to sosto link, kuriame sėdėjo lietuvis vyskupas prieš 80 metų! Mišių eigą tvarkė Lomžos seminarijos klierikas Robertas Rėkus.

Seinuose

Pabučiavęs altorių, vysk. Paetz pakvietė vysk. Baltakį atsėdėti buvusiam vysk. Baranausko soste. Tai pirmas lietuvis vyskupas po vysk. Baranausko, galėjęs atsėdėti soste. Seinų klebonas mons. Ragowski lenkiškai pasveikino svečią vyskupą, paminėdamas, kad jis gimęs Amerikoje (Lietuvoje, E.P.) ir aptarnauja lietuvių užsienyje. Klebonas priminė, kad visi turi teisę mels-tis toje bazilikoje. Ešą jis lietuviams atstatė sudegusią Žagarių koplyčią. Vysk. Paetz pasveikino vysk. Baltakį, atvykusį į Seinus, kuris buvo svarbus religinis ir kultūrinis lietuvių židinys. "Vysk. Baranausko soste sėdi lyg 'Pontifex', kuris stato tiltus ir jungia visus lietuvius visame pasaulyje. Jis jungia visus lietuvius ir krikščionis, nes yra tik viena K. Bendrija". Paetz priminė, kad vysk. Baltakis yra gimęs ir augęs Lietuvoje, ir už 150 km gyvena jo motina, broliai ir seserys. Vysk. Paetz padėkojo svečiams už apsilankymą, tikėdamas, kad tai nepaskutinis sykis ir pagyrė tikinčiuosius už jų gausų dalyvavimą lietuvių vyskupo sutiktuose.

Vysk. Paetz Mišių pradžioje vėl įteikė savo ganytojinę lazdą vysk. Baltakui. Su vysk. Baltakium koncelebravo vysk. Paetz, prel. Dzermeika, kan. Jurkevičius, kun. Parakevičius, kun. Kuculis ir kun. Putrimas.

Kai Komunija buvo išdalinta tikintiesiems, staiga klebonas Ragowski atvedė moterį prie pulpito – aktorę iš Varšuvos, kuri lenkiškai padeklamavo eilėraštį šv. Kazimiero garbei. Baigiant Mišias ir miniai giedant "Marija Marija", abu vyskupai su kunigais nuėjo į šoninę Marijos koplyčią, kur palaidotas vysk. Baranauskas (ant marmurinės lentos įrašyta lenkiškai "Biskup Baranowski").

Po visų apeigų, dėl laiko stokos ir įvairių nesusipratimų, abiem vyskupam teko labai trumpai susitikti su lietuvišiais šventoriuje. Vysk. Paetz pasveikino visus ir pareiškė, kad pakeitimų Seinų parapijoje bus. Minia pradėjo ploti ir dėkoti. Vysk. Baltakis padėkojo už gausų apsilankymą ir atsiprašė, kad negali ilgiau su jais kalbėti, nes netrukus turi išvykti į Monki miestą, ragino visus atvykti į Dušnyčių kaimą pirmadienį. (Bus daugiau)

Lietuvių išeivijos vyskupas PAULIUS BALTAKIS, lankydamas Lenkijos lietuvius 1987 m. vasarą, buvo priimtas ir Lenkijos primo kardinolo Joseph Glemp arkivyskupijos rūmuose Varšuvoje. Iš kairės: vysk. P. BALTAKIS, kard. J. GLEMP, kun. E. PUTRIMAS

A+A

BRONIUI GIRNIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną BIRUTĘ, brolį ir seserį su šeimomis Lietuvoje, gimines ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

K. A. Bungardos

A+A

VIKTORUI KURUI

Lietuvoje mirus,

jo sūnų buvusį KLB Windsoro apylinkės pirmininką ir dabartinį krašto tarybos narį dr. ČESLOVĄ KURĄ, jo šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

KLB Windsoro apylinkės valdyba

A+A

mielam mano vyrui

VYTAUTUI RADZEVIČIUI,

mirusiam 1986 metų rugsėjo 26 dieną, prisiminti.

"Mažai tereikia vietos parašyti, kaip aš pasigendu tavęs, bet reikės viso likusio mano amžiaus pamiršti tai dieną, kurią tavęs netekau! Nes tu buvai vyras su aukso širdimi. Tu man buvai brangesnis už didžiausią turtą. Užmigai neatsisveikinęs, palikdamas man tikrai prisiminimus".

Adelė

A+A

prelatui PRANUI VASERIUI

Australijoje,

a.a. MARIJAI NORMANTIENEI

Toronte mirus,

reiškiame gilią užuojautą broliui JUOZUI, dukteriai MARYTEI VASERIAMS, jų šeimoms bei giminėms ir kartu liūdime –

A. A. Lukošiai

M. Vaškevičienė

P. E. Kripai

K. M. Janeliūnai

A+A

VYTAUTUI RADAUSKUI

mirus,

jo seseriai ELENUTEI KAIRIENEI, jos sūnams – LINUI ir VIDUI, žmonai ELENAI, dukroms ir sūnui reiškiame nuoširdžią užuojautą –

E. ir J. Mačiuliai

V. Dirsė ir sūnus Tamis

G. ir A. Osvaldai

S. Labuckienė

DĖKOJAME

Mūsų brangiam vyrui, tėvui ir broliui

a. a. VYTAUTUI RADAUSKUI

mirus, reiškiame gilią padėką visiems draugams, kars-to nešėjams, kaimynams, Delhi šv. Kazimiero parapijos chorui, užprašiusiems šv. Mišias už jo vėlę, gėles, aukas. Taip pat dėkojame už pareikštas užuojautas žodžiu bei raštu. Nuoširdus ačiū Delhi apylinkės ponioms, paruošusioms pusryčius. Jūsų visų gausus dalyvavimas laidotuose lengvino mūsų skausmą.

Tegu gerasis Dievulis globoja jus visus ir atlygina jums.

Žmona, sūnus, dukros su šeimom ir sesuo su šeima

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mariologinėje Lenkijos šventovėje Cėnstakavoje, ten lankantis 1987 m. vasarą išeivijos lietuvių vyskupui PAULIUI BALTAKIUI, šventovę globojančios vienuolijos vyresniajam buvo įteiktas Lietuvos krikščionybės sukakties ženklas. Kairėje – Krokuvos kardinolas MACHARSKI, kun. BRONIUS KUCULIS, vienuolijos vyresnysis, kun. ALFONSAS JURKEVIČIUS

Suproletarintas kunigaikščių miestas

Naujieji Lietuvos sostinės Vilniaus gatvių pavadinimai neatspindi istorinės jo praeities

JUOZAS ŽYGAS

Poetų ir dainių apdainuotas, legendomis apipintas amžinasis Vilniau! Tavo Šventaragio slėnyje, kur degė amžinoji ugnis ir ošė šventieji gojai, „ten sostą kūrė Gediminas“. O tavo garsą skelbė vilkas geležinis. Ten jau Mindaugas katedrą statė ir galbūt karūną gavo. Tavo gotikos ir baroko bokštai daug ką matė, daug ką žino. O, kad galėtų jie prabilti, daug ką mums pasakytų. Jie matė tavo praeitį garbingą ir tuos, kurie tavo pastatė. Matei tu kunigaikščius, karalius ir karalaites, tavo požemiuose jų kaulai tebeguli. Argi ne pro tavo vartus tie pulkai išėjo, kurie drebino storusias Kremliaus sienas! Nuo tų pulkų juk rusai ir totoriai bėgo!

Tavo garsas ir turtai daugelį viliojo, ne tik pirkliaus, menininkus ir architektus, bet ir gaujas plėšikų. Tad tavo plėšė, naikino ir degino, bet tu likai stovėti. Išlikai savo šventovių bokštų ansambluose, rūmuose ir senamiėsčio gatvelėse, šventovių prieangiuose, kolonadose ir tarpuvartėse, likai beveik nepasikeitęs. Šimtmečiai praėjo nepastebėti, o tu ir tavo romantika dar liko. Senose užėgose ir viduramžių požemiuose viskas taip, kaip vakar. Atrodo, kad čia bajorai, pirkliai, Kulvietis arba Mickevičius dar tik vakar midų arba alų gėrė.

Tavo gatvėse ir aikštėse plėšikavo maskoliai, švedai ir Napoleono pulkai. Jų seniai jau nebėra, o tu likai žavus, romantiškas, vienintelis ir beveik nepakartojamas.

Šiomis aikštėmis ir gatvelėmis klaidžiojo filosofai, menininkai, poetai ir įsimylėliai. Nakties tyloje pavėlavusio praeivio žingsniuose, atrodo, ataidi praėjusių šimtmečių aidas.

Vaikščiodamas romantiškomis Šv. Onos, Radvilaitės, Literatų, Pilies, Šv. Jono, Universiteto, Ignoto, Jėzuitų, Liejyklos, Bonifratų ir kitomis gatvelėmis, su arkomis, balkonais ir paslaptimis kiemais, galvoji, kad gal nelaukta... iš už kokio kampo ar iš skersgatvio pasirodys tie, kurie šiomis gatvėmis prieš mus vaikščiojo.

O tuo tikėti galima, kadangi tavo gatvelėse ir mūruose šimtmečiai užsikonservavo, sustingo ir sustojo. Atrodo, praėjo ir nieko nepakeitė, nieko nepasimė ir nieko nenusinėšė. Ir liko stovėti viskas, kaip tais laikais, kai šiomis gatvėmis vaikščiojo Abraomas Kulvietis, Pranas Smuglevičius, Laurynas Stuoka-Gucevičius, Antanas Strazdas-Strazdelis, Teodoras Narbutas, Simanas Daukantas, Adomas Mickevičius, Motiejus Valančius, Ignas Domeika, Zigmas Sierakauskas, Kostas Kalinauskas ir daugelis kitų, kurie tavo vardą po pasaulį paskleidė.

Ne bereikalo buvai vadinas Šiaurės Europos Atėnais. Iš tavo universiteto, didikų rūmų ir šviesuomenės būrelių sklido humanistinės idėjos tuo metu, kai Vakarų Europoje tebesiautėjo inkvizicija, o rytuose jau buvo įsigalėjęs despotizmas. Jau Gedimino ir

Algirdo laikais, dar prieš krikštą, tarp tavo sienų taikiai gyveno Rytų ir Vakarų apeigų krikščionybė, buvo statomos cerkvės ir šventovės. Mažai tebuvai paliestas religinių karų, kovų ir neapykantų.

Skirtingas iš kitų žymiųjų miestų tuo, nes čia yra ryškiausiai pastebima kultūrų sankryža. Kaip į Nemuną subėga upės ir upeliai, tai ir čia susilieja įvairios kultūros, viena kitos nenaikindamos, bet papildydamos. Kur kitur Europoje rasime tokį miestą, kuriame būtų taip ryškūs gotikos, baroko, rokoko, renesanso, klasicizmo ir bizantinės architektūros paminklai. Arba kuriame būtų katedros, šventovės, cerkvės, soborai, sinagogos, knisėt (karajimų) ir mečetė?

Naujasis okupantas nori tavo veidą pakeisti. Žinoma, negrįna ir neardo architektūrinių paminklų, tačiau įvairiais būdais stengiasi, kad palapsniui išnyktų skurtumas tarp Vilniaus-Viazmos ir gal net Vorkutos. Norima taip padaryti, kad atėjūnai jaustųsi kaip namie. Pristatė neskoningų daugiabučių pastatų, kurie gal neišvengiami, bet svetimi Vilniaus savitai architektūrai. Panašūs daugiabučiai, tik gal geriau pastatyti, galima rasti Nairobyje, Singapūre, Monroviijoje ir visur kitur. Gerai, kad dar per daug neužgožė Vilniaus senamiėsčio panoramos. Kiek blogiau yra su Vilniaus gatvių pavadinimais.

Turiu naujai išleistą oficialų Vilniaus planėlį, skirtą turistams. Jį pridėjus šalia mano turimui Vilniaus planų, labai sunku orientuotis, nes visos gatvės, bent planelyje, bandyta ištiesinti, vyrauja tiesios linijos. O tai yra visai svetima Vilniaus senamiėsčiai. Vilniaus senamiestyje nebuvo nei tiesių gatvių, nei ketvirtainių

Kitataučių spaudos puslapiuose

(Aiktelia iš 1-mo psl.)

basadoriaus Vatikane paskyrimas sugrąžins daugelio šimtmečių gerų santykių tarp Lenkijos ir Apaštalo Sosto tradiciją.

Tai jau trečias tokio pobūdžio Lenkijos episkopato pasisakymas. Jeigu ateities konordatas remsis 1950 m. sutartimi tarp Lenkijos valdžios ir episkopato (arkiv. Jalbžkovskis atsiskė šią sutartį pasirašyti — teisinio liga), tai Vilniaus arkivyskupija nebus priskirta prie Lenkijos Bažnytinės provincijos. Greičiausiai Vilnius, kadangi Lenkijai nepriklauso, visai nebus minimas ir reiklas nebus išspręstas, tik Baltstogėje gyvenantieji Vilniaus arkivyskupijos vyskupai taps Baltstogės vyskupijos vyskupaistais.

Saugumietis Vaigauskas

Britanijoje uždrausta, bet JAV ir Kanadoje gaunama Peter Wright knyga „Spycatcher“ turi šiek tiek ir lietuviško atspalvio. Knygoje yra daroma sugestija, kad Britanijos ministras pirmininkas Harold Wilson buvo „sovietų žmogus“. Peter Wright, kuris dirbo britų žvalgyboje MI-5 rašo: „Mes gavome labiausiai reputaciją

kvartaly. Daugelis senamiėsčio gatvelių, bent planelyje, visai išnykusios. Teko girdėti, skaityti ir išsikalbėti, tad žinau, jog senamiestis per karą gerokai nukentėjo, tik ne maniau, kad atstant būtų taip sudarkytas. Varšuva buvo daugiau sunaikinta, tačiau lenkai senamiestį atstatė taip, kaip buvo. Atrodo, Vilniaus atstatymai taip pakeisti: Gedimino — Lenino, Didžioji — Gorkio, Vilniaus — L. Geros, Žygimantų — Poželos, Pylimo (buvusi vakarinė senamiėsčio siena — apsauginiai sutvirtinimai) — Komunimo, Radvilaitės — Janonio ir tolimesnis tęsinys — Pionierių, Bernardinų — Pilies, Šv. Onos — Tiesos, Bazilionų — V. Jacenevičiaus, Jogailos — Kapuko. Napoleono aikštė — Kutuzovo, Ožekienės aikštė — Černiachovskio.

Ką tie gatvių ir aikščių vardai sako? Ogi absoliučiai nieko! Juose veik nieko nėra, kas būtų surišta su Vilniaus praeitimi, jo didybe ir romantika. Leningrade didžiosios gatvės yra skirtos Nevskiui, Suorovui ir kitiems paminėti, kurie rengė kelius rusiškajam imperializmui. O Vilnius, kunigaikščių ir karalių miestas, visai apiplėštas, suproletarintas ir nuskurdintas!

Kol tvarkiausi su planais ir jų aiškinimu, taip sakant, „šuo nunešė kėpsnį“. Šiuo reikalu jau buvo Br. Kvicklio vedamasis „Drauge“. Taip pat, pasirodo, ir estai kovoja prieš surusinimą senojo Talino gatvių. Tad šis rašinys, jeigu ir nebus pirmasis, įsijungs ir bendrą šio opaus klausimo kėlimą.

gadinančią informaciją iš Olego Lyalino (buvęs KGB agentas, pabėgęs į Vakarus). Kai Lyalinas dar buvo savo tarnyboje, pasakojo apie savo bičiulį Vaigauską (knygoje rašoma „Vaygauskas“). Vaigauskas buvo prisidengęs prekybos delegato Londone vardu KGB karininkas. Lyalinas mums pasakė, kad Vaigauskas sakėsi turįs ryšį su emigrantu iš Lietuvos Joseph Kagan, kuris buvo artimas Haroldo Wilsono bičiulis“.

„Žalgirio“ nesėkmės

Milano dienraštis „Corriere della Sera“ keliose laidoose rašė apie rugsėjo viduryje ten įvykusį vyrų krepšinio turnyrą tarpkontinentinei taurėi laimėti. Praėjusių metų nugalėtojas Kauno „Žalgiris“ pralaimėjo visas rungtynes ir liko paskutinėje vietoje. Kauniečiai pralaimėjo Jugoslavijos „Cibonai“ 113:116, Brazilijos „Monte Libano“ 90:109, Izraelio „Maccabi“ 107:109 JAV „Washington All Stars“ 122:126. Lietuvių komandoje žaidė: Brazys, Chomičius, Marčiulionis, Brazdauskas, Kurtnaitis, Visockas, Lekaraukas, Krapikas ir Jovaiša. Turnyrą laimėjo Italijos „Tracer“, baigmėje įveikęs Ispanijos „Barcelona“ 100:84. J.B.

Politinė konferencija Vašingtone

Kodėl ji kviečiama, kas joje dalyvaus, kas bus svarstoma?

Praėjo 13 metų nuo platesnio masto pasitarimo pavergtą Lietuvą bei išeiviją liečiančiais klausimais. Ryškėjant naujiems Sov. Sąjungos vidiams poslinkiams ir tarptautinėms ginklų kontrolės pastangoms, pribrendo laikas pažvelgti į esamą padėtį ir pasitarti Lietuvos laisvinimo veiklos reikalais. Tuo tikslu 1987 m. spalio 23-25 dienomis Vašingtono priemiesčio „Sheraton National“ viešbučio patalpose šaukiama politinė konferencija. Jos organizatoriai yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, Kanados ir JAV-ių Lietuvių Bendruomenės. Konferencijoje dalyvauti kviečiami: Diplomatinė Lietuvos tarnyba, visi Lietuvos laisvinimo veiksniai, VLIKą sudarančių partijų bei sąjūdžių atstovai, kraštų LB-nių atstovai, kraštų jaunimo sąjungų atstovai, VLIKo Lietuvoje steigėjai, Lietuvos laikinosios vyriausybės nariai, politinėje veikloje dalyvaujančių organizacijų atstovai, organizuoti lietuvių politinių vienetų atstovai, spaudos ir informacijos tarnybų darbuotojai ir apilai politinės srities veikloje aktyviai besireiškiant lietuviai.

Konferencijoje pranešimus pateikti yra pakviesti amerikiečių ir lietuvių politinės srities akademikai bei visuomenininkai. Pagrindinėmis konferencijoje svarstytinomis temomis parinkta ligšiolinės Lietuvos laisvinimo veiklos peržiūra, ryšių su pavergtą tauta klausimas, tariamų nacių karo nusikaltėlių pajieškų analizė bei gairių nustatymas ateities veiklai. Smulkios konferencijos darbotvarkė bus skelbiama atskirai. Konferencijos garbės svečiu į vieną iš svarbiųjų pranešėjų bus prieš keletą savaikių Lietuvą

palikęs rezistentas ir politinis kalinys prof. Vytautas Skuodis. Spalio 23 d. popietėje konferencijos dalyviai yra pakviesti atvykti į Baltuosius rūmus, kur JAV-ių pareigūnai pateiks informacinius pranešimus mums rūpimom temom. Šios programos dalies sudarymu rūpinasi specialus prezidento patarėjas visuomeniniams reikalams Linas Kojelis.

Technikiniu konferencijos organizavimu rūpinasi JAV LB krašto valdyba. Jai talkina Vašingtono LB apylinkės valdyba, vadovaujama plk. Donato Skučo. Spalio 23, penktadienio, vakarą yra ruošiamas priėmimas, kurio metu konferencijos dalyviai turės progą susipažinti su Vašingtono JAV kongrese ir komunikacijos įstaigose dirbančiais lietuiviais. Šeštadienį, spalio 24, bus iškilminga vakarienė, dalyvaujant Vašingtono lietuvių visuomenei.

Konferencijos dalyvių registraciją atlieka PLB valdybos būstinė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Tel. (312) 778-2200. Einantieji į Baltuosius rūmus privalo nurodyti oficialų vardą ir pavardę, tikslią gimimo datą, socialinės draudos („social security“) numerį. Viešbučio rezervacijos gaunamos rašant tiesiogiai „Sheraton National“ viešbučiui (Columbia Pike & Washington Blvd., Arlington, VA 22204) arba skambinant tel. (800) 468-9090. Užsakant viešbučio kambarį, paminėti, kad būsite lietuvių konferencijos dalyviu. Viešbučio rezervacijos prašome padaryti kuo anksčiau. Konferencija prasidės spalio 23, penktadienį, 10.30 v.r. ir baigsis spalio 25, sekmadienį, 3.00 v.p.p.

Konferencijos organizatorių vardu —

JAV LB krašto valdyba

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

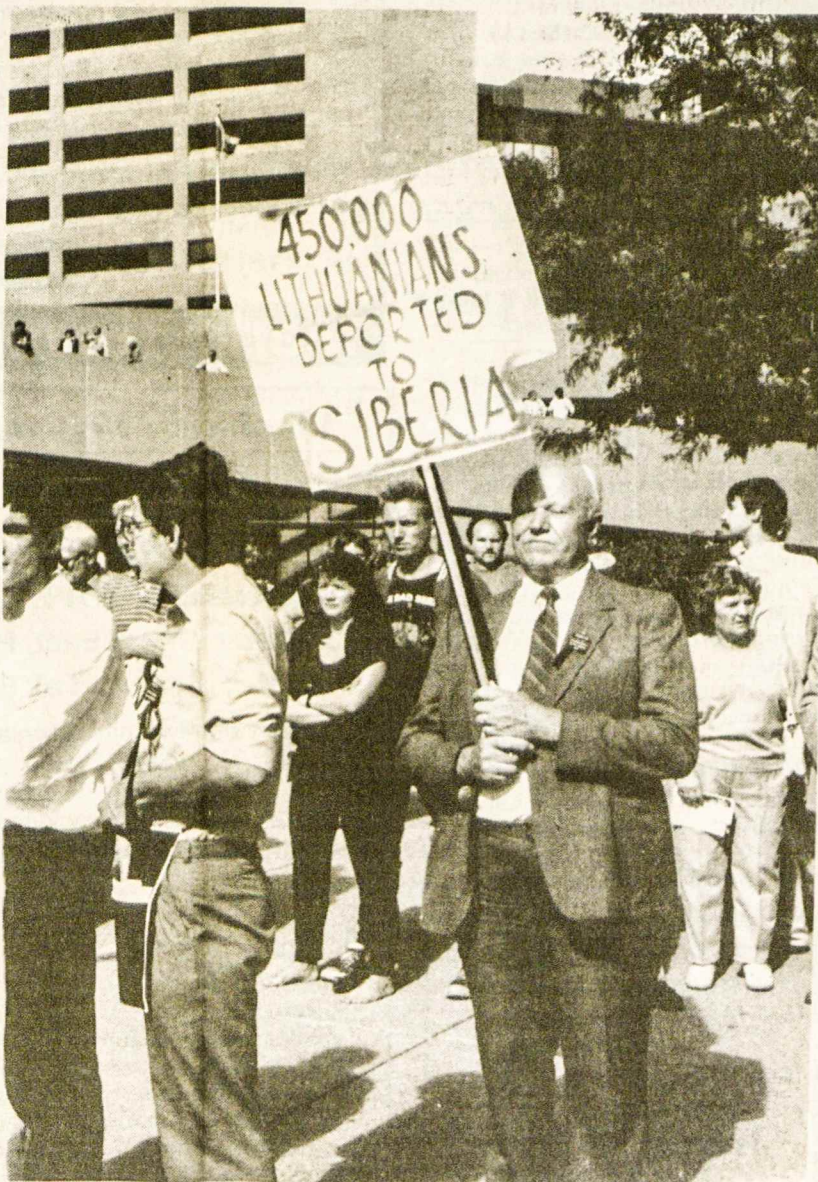
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **„Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!“**

„Juodojo kaspino“ dieną Kanados Toronte įvykusioje didelėje demonstracijoje gausiai dalyvavo ir lietuviai, protestuodami prieš Lietuvos okupaciją ir jos gyventojų tremimus į Sibirą

Nuot. St. Dabkaus

Kanados ministras pirmininkas BRIAN MULRONEY su žmona MILA daugiakalbės spaudos pietuose Toronte pasakės kalbą

Stp. Varanka

Ką svarstys politiniai veikėjai?

Politinė Lietuvių Bendruomenių konferencija Vašingtone

J. V. DANYS

Kasmet įvyksta įvairių magžesnių ar didesnių diskusijų, konferencijų, svarstančių politinius klausimus. Paprastai gvildenamos problemos, surištos su okupuotos Lietuvos laisvinimu. Esmėje tai yra svarstytos, ką gali išeivija šioje srityje tiesiogiai ar netiesiogiai (pvz. veikiant pasaulio opinijai) Lietuvai ir ten gyvenantiems lietuviams padėti.

Ir PLB maždaug kas antri metai tokias diskusijas, pasitarimus, kartais pavadintus konferencija, suruošia savo organizacijos rėmuose. Paprastai svarstomi einamieji įvykiai ir lietuvių reikalinga reakcija, pvz. keliant Lietuvos klausimus Jungtinėse Tautose ar jos komisijose, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijose Otavoje, Berne ir pagrindinėje Helsinkio akto peržiūros konferencijoje Vienoje.

Vašingtone 1987 m. spalio 23-25 d. įvyksianti politinė lietuvių konferencija bus platesnio pobūdžio, kurioje norima giliau pažvelgti į keletą svarbiausių klausimų, kurie yra ir jautrus, ir ginčytini (kontroversiniai), kai kalbama apie priemones tikslams vykdyti.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, po pasitarimų su Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenių valdybos nariais, rugsėjo 5 d. Filadelfijoje turėjo darbo posėdį su JAV LB pirm. Vytautu Volertu, jos vicepirmininku Algimantu Gečiu ir PLB visuomeninių reikalų vicepirmininku Juozu Daniu. Jie sutarė gaires suvažiavimo programai ir darbotvarkę. Nutarta giliau paliesti tris temas.

Pirmoje temoje „Lietuvos laisvinimo veiklos apžvalga“ būtų nagrinėjami įgyvendinti ir neįgyvendinti tikslai, pasiūlymai ateičiai, atsižvelgiant į besikeičiančias tarptautines aplinkybes. Taip pat bus paliesta informacijos padėtis ir santykiai su kaimyninėmis tautomis.

Lietuvos laisvinimo veikla vyksta nuo 1940 m. Iki 1952 m., kai partizanai nutraukė pasipriešinimą, tas laikotarpis turėjo ir karinį pobūdį. Šiame pastarajame dešimtmetyje Lietuvoje reikiamsi pogrindinė spauda ir viešos disidentinės grupės. Išeivijoje efektyvesni rezultatai matomi tik žmogaus teisių srityje. Taigi, metams bėgant, veiklos pobūdis keičiasi.

Pranešėjai šios temos sesijoje bus Juozas Danys, Gintė Damuštė, Algimantas Gureckas ir prof. dr. Tomas Remeikis, kurie paskutinį dešimtmetį rengė memorandumus, redagavo leidinius, rašė straipsnius, stebėjo tarptautines politines konferencijas.

Antroji pagrindinė tema: „Ryšiai su pavergtą tauta galimų tarptautinės politikos pasikeitimų šviesoje“. Norima, kad būtų kalbėtojų su įvairiais požiūriais, bet kol kas dar ne su visais susitarta. Tai labai aktuali tema, kai sovietai kalba apie naują „atvirumo“ politiką, o vakariečiai rodo didelį ja susidomėjimą.

Trečioji pagrindinė tema: „Įtariamų karo nusikaltėlių pajieškos analizė ir gairės ateities veiklai“. Ji yra aktuali, siekianti apsaugoti lietuvių

tautos garbę. JAV-se ligšiolinė veikla nesustabdė esto Lino ištrimimo ir jos grėsmės keliems lietuviams. Kanadoje padėtis kai kuriais atžvilgiais yra daug geresnė kaip JAV-se bet galutiniai įstatymo pakeitimo buvo pagreitintai priimti, ir kai kurie anksčiau buvę palankūs nuostatai kaltinamiesiems išleisti. Netrukus prasidės teismo bylos ir, atrodo, įtariamųjų sąrašas bus praplėstas. Australijoje ir Anglijoje padėtis dar nenusistovėjusi.

Pagrindiniai šios temos nagrinėtojai bus: prof. dr. Romas Vaštokas, dr. Saulius Sužiedėlis, adv. P. Žumbakis. Prof. R. Vaštokas per paskutinius dvejus metus individualiai atliko daug studijų, parašė straipsnių, dalyvavo Deschenes komisijos apklausinėjimuose ir buvo įtrauktas specialiu patarėju į ukrainiečių komitetą, organizuojantį gynybą. Ukrainiečiai atliko pagrindinį vaidmenį procese, paveikusi Kanados vyriausybę neprimti OSI procedūros įtariamų karo nusikaltėlių pajieškose.

Dr. S. Sužiedėlis, dirbęs JAV įstaigose, nagrinės kaitintųjų argumentaciją. Adv. P. Žumbakis praktiškai sekęs ir dalyvavęs teismuose kaltinamųjų gynime, nagrinės galimus paveikios veiklos kelius ateityje.

Prof. Vytautas Skuodis, neseniai paleistas iš darbo stovyklų bei tremties Sovietų Sąjungoje ir atvykęs į JAV-bes, šioje konferencijoje padarys pranešimą. Konferencijos dalyviai bus priimti Baltuosiuose rūmuose, kur valdžios pareigūnai kalbės apie JAV politiką kai kuriais mus liečiančiais klausimais.

Konferencijos rengėjai yra PLB, JAV LB, KLB ir PLJS. Kviečiami dalyvauti: Diplomatinė Lietuvos tarnyba, VLIKas, ALTA, visų politinių partijų atstovai, sąjūdžių ar sambūrių bei organizacijų, kurios dalyvauja politinėje veikloje, atstovai, buvę Lietuvos laikinosios vyriausybės nariai, VLIKo steigėjai, spaudos, radijo atstovai ir kt.

Numatoma išspausdinti pasikaitininkų kalbas. Konferencijai bus paruoštos kalbų bei pranešimų santraukos su siūlomomis išvadomis.

Kanadoje gyvenantis estas MARKUS HESS, pradėjęs organizuoti Toronte „Juodojo kaspino“ dieną, kuri pasidarė populiari visame laisvajame pasaulyje ir net Sovietijoje. Tą dieną — rugpjūčio 23 prisimenama Molotovo-Ribbentropo sutartis, įgalinusi II D. karą ir palaidojusi Baltijos valstybių nepriklausomybę

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAUJI VADOVĖLIAI

Naujųjų mokslo metų išvakarėse spaudoje kasmet minimi "Šviesos" leidyklos išleisti vadovėliai. Leidyklos direktoriaus Jono Barcio pranešimu, šiemet "Šviesa" išleido šimto pavadinimų vadovėlius. Antrojai gavo jiems skirtą skaitinių knygelę "Mūsų metai", rusų kalbos elementorių, matematikos, muzikos, aplinkos pažinimo vadovėlius. Aukštesniųjų klasių mokiniams išleisti trylikos pavadinimų vadovėliai, pritaikyti dabartinės mokyklos programoms. Naujomis mokyklos priemonėmis mokyklų bibliotekose šiemet galės naudotis ir lenkų kalba besimokantys vaikai. Į akis krinta antrokams skirtas rusų kalbos vadovėlis, liudijantis ankstyvą rusų kalbos dėstymą okupuotos Lietuvos mokyklose. Atrodo, kad yra nemažai lenkiškų mokyklų, į kurių teko išleisti naujias mokyklos priemones lenkų kalba. Iš viso "Šviesa" šiemet žada išleisti 305 pavadinimų knygas beveik aštuonių milijonų egzempliorių tiražu. Pedagogas Pranas Šabasevičius "Komjaunimo tiesos" 157 nr. primena skaitytojams, kad "Šviesa" aukštesniųjų klasių mokiniams išleido dr. Reginos Žepkaičės knygą "Lietuva ir didžiosios valstybės 1916-1939 metais". Pasak P. Šabasevičiaus, autorė toje knygoje analizuoja Lietuvos istoriją nuo Spalio revoliucijos iki sovietinės okupacijos, kurią jis vadina "Tarybų valdžios atkūrimu Lietuvoje". Knyga yra propagandinis leidinys, markistinis-lenininis, metodais klastojantis Lietuvos istoriją. Ne istorijai, o Maskvai tarnauja melaginga knygos citata: "Tarybų valstybė gynė mažasias kaimynines valstybes, tarp jų ir Lietuvą nuo imperialistinių valstybių savivaliavimo, teikė pagalbą sudėtingomis ir lemiamomis jos gyvenimo valandomis..."

"AUDROS" PERGALĖ

Lietuvos buriuotojų nudiugino netikėta jachtos "Audra" pergalė tarptautinėje regatoje "Cutt" Sark-87". Šiemetinėje žveikė mėnesį trukusioje regatoje dalyvavo apie 80 įvairaus dydžio buriu laivų iš visuomeninės šalies. "Audra" yra 9 tonų, 13,5 m ilgio sportinė jachta, turinti 300 kv. metrų burių plotą, pastatyta 1980 m. Lenkijoje. Ją išgijo Kauno dirbtinio pluošto gamykla. "Audrai" įvairiose lenktynėse vadovauja du kapitonai — Osvaldas Kubiliūnas ir Ignas Miniutas. Regatoje "Cutt Sark-87" kauniečių jachta "Audra" laimėjo savo klasės 325 jūrmilų lenktynes iš V. Vokietijos Kielio uosto į Švedijos Norčepingą, išsikrovodama sidabro ir kristalo taure. Iš tikrųjų "Audra" pralenkė visų klasių jachtas, pirmoji atplaukdamas Norčepingą. Antroji vieta teko beveik dviem valandom atsiliksusiai Britanijos karalienės Elzbiotos jachtai "Lord Tranchard". Problema lenktynių dalyviams sudarė Baltijos užtemdę rūkas, nuolat besikeičian-

tis vėjas. Greitaeigės jachtos antrą lenktynių dieną išplaukė atviro jūron, o lėtaeigė "Audra" pamažu kapstėsi pakrantėmis, įsiekdama palankių vandenų srovių, ir pirmoji pasiekė lenktynių baigmę Norčepinge. Vėliau netgi buvo pažerta prie kaištų, kad "Audros" įgula buvo įsijungusi lenktynėse neleidžiamą variklį. Tokius kaltinimus paneigė kitų jachtų įgulos, rūkė plaukusios pakrantėmis "Audros" pasirinktu kursu ir negirdėjusios veikiančio variklio. Antrosios lenktynės iš Stockholmo į Rionio uostą Danijoje "Audrai" buvo nesėkmingos: ji apsisvertė du kartus ir Danijon atplaukė šeštąja.

KAUNO ORAUOSTIS

Pranas Mikuta "Tiesos" 192 nr., vadovaudamasis sena lietuvių liaudies patarle, kad šeiminiškai iš kiemo pažinsi, skundžiasi akis badančia netvarka Kauno orauosčio patalpose: "Pagrindinio įėjimo durys užkalto su lūžusia fanera, ant kitų durų kabo kažkada priklijuoto skelbimo liekanos. Stende "Taksi — jūsų paslaugoms" — seni telefonų numeriai. Įėjus į pirmąjį vestibulį, akis režia nešvarios, apacioje sušlapusios užuolaidos. Restorano darbo iškaba netvarkinga, ranka kažkieno prirašyta "30 min." Vestibulyje šviesuvų gaubtai nešvarūs, sudaužyti, išsikraipę, kabo voratinkliai. Didžiajame vestibulyje fiksus dulkėtas, šakos prirašiotos netvarkingai. Čia pat esanti palmė turbūt nei vienam nesuteiktas estetinio pasigėrėjimo, nes irgi neglobojama. Apmadu visa tai matyti ir todėl, kad esame įpratę civilinį oro laivyną laikyti savotišku tvarkos ir švaros etalonu. O juk šiems trūkumams pašalinti, kad jie nedarytų gedos nei šeiminiškams, nei keliavimams ir svečiams, — nereikia jokių kapitalinių įdėjimų, finansinių išteklių. Užtektų prie šluotos pridurti tik gero noro ir šeiminiško požiūrio į savo kiemą".

MOKESTIS UŽ ŠUNIS

Su šunų ir kačių laikymo taisyklėmis Lietuvoje "Tiesos" skaitytojus birželio 16 d. laidoje supažindina redakcijos atsakymas į laiškus, gautus iš Kuršėnų ir Žagarės. Juose buvo klausiamas — ar reikia mokėti mokestį už šunis, kai jie reikalingi kaip namų argai. Redakcija pirmąsias primena, kad miestuose, miesto tipo ir darbininkų gyvenvietėse vienai šeimai, turinčiai atskirą butą arba namą, leidžiama laikyti vieną šunį ir vieną katę. Išimtis daroma tik medžiokliniams šunims. Kai gyvenama bendrume bute ar name, šeima, norinti laikyti šunį ar katę, turi gauti raštišką visų ten gyvenančių pilnamečių asmenų sutikimą. Metinis mokestis už vieną šunį yra 36 rubliai. Tą mokestį kai kuriais atvejais gyventojams gali sumažinti arba panaikinti vykdantieji miestų ir rajonų komitetai. Katės nemimamos. Jos, matyt, dar nėra apmokestinamos.

V. Kst.

Winnipeg burmistras WILLIAM NORRIE, Q.C., su žmona domisi lietuviškais rankdarbiais "Vilniaus" paviljone. Dešinėje — paviljono burmistrė LISA SALADIN-DAUBARAITE

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skrydžio ruošiamas meno ir rankdarbių išpardavimas nukeliamas į gruodžio 5 d. Dar yra vietos norintiems dalyvauti. Registracijos pas valdybos nars.

Spalio 25 d. tuoj po 10.30 v. Mišių parapijos salėje įvyks Lietuvos krikšto paminėjimas, ruošiamas KLK moterų draugijos Hamiltono skrydžio. Programoje pasirodys Hamiltono pensininkų choras ir bus rodomas filmas padarytas profesionalų Romoje su lietuviškais paaiškinimais. Kvietiami visus Hamiltono lietuvius gausiai dalyvauti ir pamatyti šį Lietuvos bažnyčiai istorinį įvykį. Bus pavašinti kava ir skanumynais. Įėjimas — \$3.

Gruodžio 6 d. švenčiant metinę draugijų šventę, po iškilmingų 10.30 v. pamaldų, parapijos salėje bus rodomas kitas filmas "Marijos pasirodymai Medjugorje" Jugoslavijoje. Maloniai kviečiame visus parapijiečius dalyvauti.

Valdyba

Edmonton, Alberta

STAIGUS VIESULAS liepos 31 d. pareikalavo 27 asmenų gyvybių, sužeidė per 200 asmenų ir padarė šimtus milijonų dolerių nuostolių gyvenamiesiems pastatams, verslavietėms, elektroniniais įrengimams ir kitoms nuosavybėms. Lietuvių kilmės žmonių nebuvo ir jų nuosavybės rimčiau nenukentėjo, tačiau šis neįprastas gamtos siautėjimas su stiprių vėjų, lietiui, užtvinusiomis gatvėmis, ledais ir griaustiniais daugeliu įbaugino.

JONAS REMEIKA, ankstyvesnės imigracijos tautietis, mirė š. m. rugsėjo 5 d., sulaukęs 84 metus amžiaus. Paliko liudėsyje žmoną Bernice, 3 sūnus, 1 dukterį ir 7 vaikaičius. Palaidotas iš St. James šventovės rugsėjo 10 d. Šv. Kryžiaus kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko kun. Richard Theroux. Velionis su žmona retkarčiais atsilankydavo surengtuose pobūviuose Lietuvių namuose.

BUVĘ EDMONTONIEČIAI — Valerija Šapkinė ir Petras Bražiūnas, dabar gyvenantys Kelowna, B.C., lankėsi Edmontone pas gimines ir draugus rugsėjo pirmoje pusėje. Ta proga laidavavo ir a.a. J. Remeikos laidotuvsė.

VIEŠNOS IŠ LIETUVOS. Šiuo metu iš Lietuvos atvykę vieši dvi moterys: tai ilgamečių mūsų kolonijos gyventojų Adomo Kantauto ir Emilijos Karosienės sėserys.

RŪTAI REID (Gudjurgyte) ir naujagimiai sūnui Pauliui š. m. rugsėjo 27 d. Lietuvių namuose įvyko naujagimio kraitelio pobūvis. Jis, surengtas Bronės Pilipavičienės ir jos dukterų — Ritos Cooper ir Linos Morris pastangomis, praėjo pakilioje šventiškoje nuotaikoje. Prie gražiai papuoštų stalų, kavutės ir gausių sūnėstinių valgių, Rita Cooper sveikino jaunąją motiną visų dalyvių vardu (per 20 moterų) ir įteikė bendrą dovaną. Kalbėtoja išreiškė taip pat padėką visoms moterims už atsilankymą ir prisidėjimą.

VINCAS IR HANNA KASPERAVIČIAI š. m. rugsėjo 28 d. vakarą, savo rezidencijoje artimų giminių ir draugų tarpe atšventė 30

metų vedybinio gyvenimo, o Vincas 67-to gimtadienio sukaktis. Draugų vardu suakutvininkus sveikino Juozas Popikaitis, o šeimos narių vardu — sūnus Bronius Kasper. Vienas iš kalbėtojų paminėjo ypatingą Hannos darbo įnašą mūsų kolonijai. Ji, nors ir nemokėdama lietuvių kalbos, 7 metus atliko Lietuvių namų izdininkinės darbą. Dalyviams maloni buvo matyti visą Kasperavičių giminę: marčią, žentus ir visus vaikaičius. Geriausi linkėjimai Vincui ir Hannai, šiai draugaičiai, daršėčiai ir gražiai prasigvenusiai porai, apie kurių įsikūrimą, patriotiškumą ir gerus darbus lietuvių buvo ankščiau rašyta "TŽ".

Dobilas

London, Ontario

GERĖJOMĖS IŠKILNĖMIS. Kai kurie londoniškiai turėjo malonią progą rugsėjo 27 d. Mississaugoje dalyvauti net trijų kunigų suakutvininkų iškilmingoje šventėje, kuri kartu buvo ir Lietuvos kankinių parapijos šventė. Mūsų stipriausioji Toronto-Mississaugos apylinkė dar kartą sužibėjo plačiais ir saulėtais horizontais. Malonu, kad nors didžiosios mūsų apylinkės ir parapijos tebesilaiko reikiamoje aukštumoje. Grįžome kupini turtinių įspūdžių.

Linkėtina garbingiems jubilieatams, kurių du turi ir ilgalaikius ryšius su Londonu, geros sveika-

tos ir dar daug darbingų ir garbingų metų.

SUSITUOKĖ smuikininkė Regina Aleksiejūtė su Karoliu-Peteru (Charles Peter) Audet. Sutuoktuvių apeigas Šiluvos Marijos šventovėje rugsėjo 19 d. atliko klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM. Pirmoji pamergė Christine Newland, grojanti pirmu smuiku "Orchestra London Canada". Pirmas pabrolis — Jim Ford, anksčiau grojęs minėtame orkestre pirmu trimitu. Gėlių mergaitės — Alicija Naruševičiūtė ir Elenutė Vilytė. Žiedus nešė — Gillian Bankaitė. Apeigų metu prancūzų ragų grojo Ron George ir trimitu Erick Schultz, vargonavo Rita Viliene, giedojo jos vadovaujamas "Pašvaistės" choras.

Vaišės įvyko "Stage" restorane, grojant "Clasique" kvartetu. Juonoji — Regina Audet groja antru smuiku "Orchestra London Canada", o taip pat talkina Londono lietuvių veiklai ir Šiluvos Marijos parapijai. Minėtame orkestre groja ir jos vyrai.

Linkime laimingo gyvenimo. D.E.

Ottawa, Ontario

DAIL. ANTANO TAMOŠAIČIO knygženklių paroda atidaryta Carleton universiteto MacOdrum bibliotekoje 1987 m. spalio 9 d. Ta proga buvo atspausdinti dailės pakvietimai į parodos atidarymą. Jie buvo skirti kanadietiški visuomeni. Kaip ilgai ši paroda veiks, pakvietime nepažymėta.

Vancouver, B.C.

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪVAUTOJŲ KLUBAS "BEBRAS" paminėti savo 20 metų veiklai ruošia balių š. m. lapkričio 21 d., 6 v.v., Leonardos ir Jono Macijauskų namuose (16459 — 88 Ave., Surrey, B.C.). Numatyta trumpa programa. Bus pareinamųjų taurių įteikimas už žuvinimą ir medžiojimą. Prisiminsime svarbesnius įvykius iš praeitės.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti į šį suakutvininį pobūvį. Dalyvaujantieji prašomi paskambinti tel. (604) 574-7948, kad būtų lengviau šeiminiškams pagaminti užtektinai maisto.

Valdyba

MIRUS a. a. KONSTANCIAI SMILGIENEI, artimieji draugai ir pažįstami vietoję gėlių aukoją Kanados lietuvių fondui: \$75 — Medžiotojų ir meškeriojų klubas "Bebras"; \$65 — Aleksas ir Vena Lauračiai; \$25 — J. Sakalauskas; \$20 — L. J. Macijauskai, A. B. Vileitės, A. P. Škučiai, A. V. Skabeikiai, A. Pilipaitis, A. J. Andersonai, Z. H. Tumačiai, Millie Geater, Ruth Backie, O. Gulbinienė; \$10 — J. Venckas, A. V. Nutautai, E. Gumbelis, B. V. Vyčiniai, E. Mačiulaitis; \$5 — J. Kartis, S. K. Milašiai; \$3 — P. Dainius. Inf.

H A V A J A I

Išstaigingos 16 dienų atostogos su palydovu.
Vienartinė proga 1988 m. sausio 26 d. — tik \$2149,
 įskaitant visus valstybinius ir orauosčių mokesčius.

Į šią sumą įeina:
kelionė į Havajus ir atgal "Wardair" lėktuvų linija, maistas ir gėrimai lėktuve, havajietiškas sutikimas su gėlimis, pervažimas tarp orauosčių ir viešbučių, 8 naktys Vaikiki išstaigame "Reef Hotel" viešbutyje, 7 naktys Havajų saloje, "King Kame Hameha" viešbutyje, kelionė lėktuvu tarp Vaikiki ir Havajų, visas bagažo pargabenimas, pilna palyda ir susipažinimo pusryčiai, išvyka "Captain Cook" laivu.

Skambinti Raimundui Valadkai tel. (416) 279-4235, 2959 Bloor St. W. (prie Royal York) arba
tel. (416) 231-1061.

Marlin Travel Marlin Travel

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
 indėlius (P.C.A.) 3%
 santaupas 5.25%
 kasdienines palūkanas
 už santaupas 4.75%
 term. indėlius 1 m. 9%
 term. indėlius 3 m. 9.50%
 reg. pensijų fondo 6.50%
 90 dienų indėlius 8%
 (minimum \$5.000)
 Reg. pensijų 1 m. 8.75%

IMAME UŽ:
 nekiln. turto pask. 10.50%
 asmenines paskolas 12%
Nemokamas pilnas čekių pataravimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
 (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
 154 Darlington Dr.
 Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Dvi K. Donelaičio mokyklos Čikagoje — pradinė ir aukštesnioji, vadovaujamos Juliusas Širkos, 1987-88 mokslo metus pradėjo rugsėjo 12 d. valdinės Francis M. McKay mokyklos patalpose. Pradinėje mokykloje veiks vaikų darželis ir parengiamasis skyrius. Darželiniai priimami vaikai ketverių metų, parengiamajam skyriui — penkerių. Pradinė mokykla turės šešis skyrius — I, II, III, IV, V ir VI. Zada ma sudaryti specialų skyrių silpnai lietuviškai kalbantiems ar visiškai nekalbantiems vaikams. Aukštesniojoje mokykloje veiks keturios klasės — V, VI, VII ir VIII. I V klasę priimami moksleiviai, atlikę JAV LB švietimo tarybos nustatytą mokyklų programą arba išlaikę stojamuosius egzaminus. Mokykla turės ir specialią klasę lietuviškai nekalbantiems suaugusiems.

Tarptautinis institutas Milwaukee, Wisconsin valstijoje, amerikietiškos Padėkos dienos savaitgalį kasmet rengia tautybų festivalį. Jame lietuvių dalyvauja jau 14 metų. Festivalyje kasmet specialiu pasirodymu pagerbiama kuri nors tautybė. Šiemetinis jau 44-tasis festivalis įvyks lapkričio 20-22 d.d. dideliame amfiteatre. Šį sykį pagrindinis dalyvių dėmesys teks lietuviams. Graži lietuvių pasirodymu rūpinasi specialiai sudarytas komitetas. Programą atliks dvi jau ankstesniuose festivaluose dalyvavusios tautinių šokių grupės: vietinė "Klumpė", vadovaujama Stasio Milašiaus, ir "Spindulys" iš Lemonto. Tarptautinis institutas atstovauti lietuviams šiame jiems skirtame festivalyje pakvietė ir garsųjį Toronto "Gintaro" ansamblį. Lietuvių komitetas kviečia tautiečius gauseniu būriu užpildyti žiūrėtojų eiles ir finansškai prisidėti prie išlaidų padengimo. Aukos prašoma siųsti: The Lithuanian Holiday Folk Fair, c/o Vilija Sužiedėlis, Lake Villa, IL 60046.

Iškilmingomis paskutinėmis Mišiomis rugsėjo 7 d. oficialiai uždaryta Aušros Vartų parapija Čikagoje. Jos šventovė buvo pastatyta 1904 m., pašventinta 1907 m. rugsėjo 15 d., dalyvaujant 1200 lietuvių. Parapijos valdymą 1918 m. perėmė Tėvai marijonai. Uždaramos parapijos veikla matuojama aštuoniais dešimtmečiais. Paskutinės Mišias pagalbiniis vysk. P. Rodriguez koncelebravo su 12 kunigų. Pamokslas iš dėkojo Tėvų marijonų vienuolijai už ilgametį darbą su šia parapija, seselėms kazimierietėms — už ilgametį vadovavimą parapijos mokyklai. Po Mišių žodį tarė Tėvų marijonų provinciolas kun. Donaldas Petraitis, MIC, ir paskutinis klebonas kun. Antanas Kelpšas. Jiedu apgailestavo parapijos panaikinimą, kuris buvęs neišvengiamas. Arkivyskupija neturėjo kitos išeities, kai Aušros Vartų parapijoje neliko ne tik lietuvių, bet ir jai pakankamo skaičiaus kitataučių. Į paskutiniąsias pamaldas betgi susirinko beveik pilna šventovė dalyvių, kurių eilėse buvo tik keli lietuviai. Klebonas kun. A. Kelpšas atsiveikino su dviem geriausiomis parapijietėmis, ištikimai lankiusiomis šventovę. Tos dvi vyresnės amžiaus lietuvės dabar žadėjo melstis Nekalto Prasidėjimo šventovėje Brighton Parke.

Australija
 Australijos lietuviai džiaugiasi į VI-jį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą atvyksiančiais paskaitininkais, veikėjais ir menininkais. Atvyksiančiųjų sąrašas minimi: Lietuvos atstovai Vatikanui Stasys Lozoraitis, prof. dr. Tomas Venclova, kun. Antanas Saulaitis, SJ, muzikologė Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė, Viktoras Nakas iš Lietuvos informacijos biuro Vašingtone, Gintė Damušytė iš Lietuvos informacijos centro Niujorke, PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas. ALB krašto valdyba stengsis suorganizuoti G. Damušytės ir V. Nako susitikimus su Australijos visuomene, spaudos ir radio atstovais. Iš Britanijos atvyksiančios estradinės muzikos sol. Violetos Rakauskaitės-Štromienės koncertai rengiami Kanberoje, Sydnejuje, Adelaidėje ir Melburne spalio mėnesį. Čikagietis R. Lapas pirmojoje gruodžio pusėje rodytų filmus apie Lietuvą Kanberoje, Sydnejuje, Adelaidėje ir Melburne. Toronto dainininkų kvarteto "Sutartinė" koncertai numatyti: Melburne — š. m. gruodžio 20 d., Kanberoje —

gruodžio 26 d., Sydnejuje — gruodžio 27 d., Adelaidėje — 1988 m. sausio 2-3 d.d.

Adelaidės lietuvių katalikų moterų draugija, vadovaujama pirm. S. Pusdešrienės, į 28-tuosius veiklos metus įžengė savo metine švente rugpjūčio 15-16 d.d. Lietuviškoje radio valandoje buvo suvaizdintas P. Pusdešrio vaidinimas "Aušros Vartuose", atspindintis religines ir tautines lietuvių nuotaikas, Vilniaus legendų lobį. Valandai vadovavo pirm. S. Pusdešrienė, kalbėjusi apie draugijos ryšį su Zolinėmis. Vakare buvo su rengta Šventoji valanda Marijos garbei Šv. Kazimiero koplyčioje. Draugijos užprašytas Mišias rugpjūčio 16, sekmadienį, atnašavo klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Giedėjo parapijos choras, vargonais palydėtas muz. N. Masulytės-Stapleton. Po pamaldų visos ir visi susirinko vaišėms Lietuvių katalikų centro salėje. Stalus palaimino dvasios vadas kun. J. Petraitis, MIC. Draugijai ir jos narses sveikino parapijos tarybos vicepir. V. Baltutis, ateitininkų atstovs V. Janulis, ramovėnų pirm. V. Vosylius, lituanistinės mokyklos vedėja E. Varnienė ir Pr. Pusdešris. Trumpą dainų programą atliko "Nemumo dukry".

Britanija

Boltonietis Henrikas Vaineikis rugpjūčio 20 d. savo pašto ženklų rinkinį rodė Boltono filatelistų draugijos nariams ir svečiams. Jis kalbėjo apie Lietuvos istoriją, taip gražiai atspindinčią jos pašto ženklus. Lietuvos ženklų rinkinį H. Vaineikis papildė Vilniaus krašto, bermontininkų armijos ir vokiško Memelio — Klaipėdos ženklais. Filatelistų draugijai jis priminė, kad šiais metais švenčiama Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Tą krikštą suvėlino kryžiuočiai, kryžių Lietuvon nešę ginklo jėga, žudydami ir plėsdami gyventojus.

A. a. Jonas Liobė, 90 metų amžiaus, mirė Ketteringe rugpjūčio 17 d. Velionis buvo alutis, 1928 m. atlikęs karinę prievolę IX-Jame pėstininkų pulke Marijampolėje ir gavęs viršilos laipsnį. Tarnavo vidaus ir pasienio policijoje prie Latvijos sienos. Buvo veiklus šaulys, mylėjęs jaunimą, ypač skautus, bendradarbiavęs spaudoje. Velionis palaidotas vietinėse kapinėse šalia anksčiau mirusios žmonos Onos. Gedulines Mišias Ketteringo katalikų šventovėje atnašavo ir apeigas kapinėse atliko kun. dr. Steponas Matulis, MIC. Vietinių lietuvių eiles laidotuvsė papildė atstovai iš kitų kolonijų. Ketteringiškų vardu atsisveikino L. Švalkus, "Europos lietuvių" ir DBLS — tarybos pirm. K. Bivainis, skatų — Europos rajono vadas S. S. B. Vaitkevičius.

Lietuvių namuose spalio 3, šeštadienį, darbą pradėjo šeštadieninė Maironio mokykla Londono lietuvių vaikams. Programą pirmųjų metų parengiamajam skyriui paruošė trys mokytojos — Gajutė O'Brien, skulptorė Elena Gaputytė ir aktorė Žilvė Šlekytė-Stanton, pasiūdamos Gedros Rinkūnaitės-Paulionienės iš Toronto Maironio mokyklos atsiųsta programa. Ž. Šlekytė-Stanton, buvusi torontietė, dėkoja G. Rinkūnaitės-Paulionienėi ne tik už programą, bet ir už atsiųstus vadovėlius bei kitą švietimo medžiagą. Maironio mokykla Londono veiks šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 12 v. Mokykla nesiribos vien tik lietuvių kalbos mokymu, bet ir stengsis ugdyti lietuvišką sąmoningumą, plėsti lietuvišką žinias. Pamokos bus pritaikytos šiek tiek kalbantiems lietuviškai ir visiškai nemokantiems lietuvių kalbos vaikams.

Vokietija

A. a. Izidorius Sragauskis, priklauses VLB Hamburgo apylinkė, mirė savo bute Hamburge. Velionis, gimęs ūkininkų šeimoje 1910 m. gegužės 10 d., lankė gimnaziją, Kaune įsigijo buhalterio specialybę, ją vertėsi Lietuvoje ir pokarinėje Vokietijoje. Iki mirties vadovavo Hamburgo lietuvių įsteigta šalpos draugijai, rėmė Vasario 16 gimnaziją. Palaidotas liepos 6 d. netoli jos — Eitunfeldo kapinėse. Gedulines Mišias atnašavo ir laidotuvių apeigas atliko kun. A. Bernatoniš. Su velioniu atsisveikino Ričardas Baliulis, apibūdindams jo nueitą gyvenimo kelią. Į laidotuves buvo atvykęs velionies brolis Pranas iš Telšio su Nidoje gyvenančia dukra Jovita Drungiliene.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

SPECIALIZUOTI TŪRAI 1987/1988

PRIEŠKALĖDINIS APSIPIRKIMAS LONDONE:
Septynios nepamiršamos dienos Anglijoje, lydimos patyrusios palydovės, mūsų biuro specializuotų tūrų vedėjos, ANNE POLOCK.
Išvyksta 1987 m. lapkričio 30, grįžta — gruodžio 7.
Kaina \$899.00 kan.

NEPAKARTOJAMA SLIDINĖJIMO IŠKYLA Į AUSTRIJĄ — KITZBUHEL

1988 m. vasario mėn. 10-tai dienų, lydimas slidinėjimo instruktoriaus BRIAN HARDIE, kelerius metus slidinėjusio Kitzbuehel garsoje "Red devils" grupėje.

NUMATOMI TŪRAI: — Sveikatos klubai — Pramoginiai laivai — Karibų salos — Pažintinės išvykos
Šiuo metu priimami užsakymai grupiniai ir individualūs.

PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ BEI NUPIRKIMAS KALĖDINIŲ DOVANŲ GIMINĖMS LIETUVOJE: š. m. gruodžio 27 iki sausio 12, 1988
UŽSAKYMUS PRIIMAME DABAR!

Smulkesnį informaciją teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 18.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Teleks 06-986766 TOR
 Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Pianistė L. ŠARKAITĖ ir poetas K. BRADŪNAS, dalyvavę meninėje programoje Lietuvos krikščionybės sukakties šventėje Klivlande 1987 m. rugsėjo 13 d. Stovi kun. G. Kijauskas, SJ, ir kun. K. Žemaitis Ntr. V. Bacevičiaus

Lietuvai skirtos išskilmės Vokietijoje

BR. LIUBINAS

1987 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos krikšto sukaktis buvo paminėta Augsburgio vyskupijoje. Jos vyskupo dr. J. Stimpfle noras buvo tai atlikti galimai iškilmingiau. Susitaręs su lietuvių sielovados delegatu kun. Antanu Bunga, jis parinko Ottoburen šventovę, vadovaujamą tėvų benediktinų. Deja, vysk. Stimpfle susirgo ir negalėjo dalyvauti. Jis įgaliojo vieną savo pavaduotojų – vysk. Ziegelbauer laikyti lietuviams pamaldas ir pasakyti pamokslą jų metu Ottoburen šventovėje.

Sekmadienio rytą bazilika buvo pilna žmonių. Prie altoriaus atėjo Augsburgio vyskupas pavaduotojas Ziegelbauer, lietuvių vyskupas A. Deksnys ir benediktinų vienuolyno abatas tėvas Vitalis, o kartu su jais dar 10 kunigų, kurių tarpe buvo 8 lietuviai. Pamaldos pradėtos giesme „O, Kristau pasaulio Valdove“ ir baigtos „Marija, Marija“. Per Mišias giedojo choras. Skaitymai atlikti abiem kalbom. Aukos nešė prie altoriaus lietuviai. Vėliaus buvo laikomos Vasario 16 gimnazijos mokinių. Pamokslą apie Lietuvą pasakė vyskupas Ziegelbauer, paliesdamas Lietuvos krikštą ir šiandieninį Lietuvos katalikų gyvenimą, ypač, jų nuolatinį persekiojimą.

Aukojimo metu lietuvių sielovados delegatas kun. Antanas Bunga uždegė didžiulę žvakę – lietuvių tautos simbolį. Mišių pabaigoje kun. A. Bunga padėjo Mišias aukojusiems vyskupams, abatai ir kunigams, o ypač taip gausiai dalyvavusiems tikintiesiems, kurių tik dalelė buvo lietuviai.

Kun. A. Bunga suruošė po Mišių bendrus pietus pas seseles Memmingene, kuriuose dalyvavo apie 120 žmonių. Vincas Bartusevičius

skaitė paskaitą apie Lietuvos krikštą vokiečių kaba.

Sekantis Lietuvos krikšto minėjimas įvyks spalio 25 d. Mainzo mieste. Mainzo katedroje 10 v. Mišias už Lietuvą atnašaus naujasis Vokietijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas Mainzo vyskupas dr. Karl Lehmann ir pasakys pamokslą. 12 v. Kolpingo namų salėje kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, skaitys paskaitą apie Lietuvos krikštą vokiečių kalba, o užbaigai bus Lilijos Šukytės-Vasyliūnienės dainų koncertas. Ją pianinu palydės V. M. Vasyliūnas.

Mainzo katedroje bus nuo spalio 23 iki 26 d. paroda apie krikščionybę Lietuvoje.

Lapkričio 19-22 d.d. Lietuvos krikštas bus minimas Eichstaete. Į Eichstaetą ypač kviečiami visi tie, kurie, pradedant 1944 m., ten studijavo. Didžioji dalis jų šiandien yra kunigai, kai kurie vėliau yra pasirinkę kitokias profesijas. Jie visi yra labai prašomi atvykti į Eichstaetą.

Prof. dr. Vytautas Vardys lapkričio 19 d., 19 v., Eichstaeto universitete skaitys paskaitą apie Lietuvos krikštą vokiečių kalba. Lapkričio 22, sekmadienį, 9 v.r., Eichstaeto vyskupas dr. Karl Braun, kartu su koncelebrantais, atnašaus Mišias už Lietuvą ir pasakys pamokslą. 11 v. bus akademija universiteto aulėje, kurios centre bus prof. dr. V. Vardžio ir prof. dr. Grulich paskaitos. Pastarasis kalbės apie dabartinę Lietuvos tikinčiųjų būklę Vasario 16 gimnazijos moksleiviai pašoks tautinių šokių ir padainuos lietuviškų dainų.

Po akademijos Katalikų universiteto prezidentas dr. Nikolaus Lobkowsz priims visus dalyvaujančius lietuvius.

Jaunimo kongreso žinios

• Australijos lietuviai sudarė organizacinį jaunimo kongreso komitetą iš jaunimo, vidurinėsios kartos ir vyresniųjų. Jie pasiskirstę pareigomis: pirm. Henrikas Antanaitis, vicepirm. programos reikalams – Audronė Stepanienė, sekr. Dona Sadauskaitė, ižd. Anūpas Rakštelis; komisijų pirmininkai: registracijos – Petras Aras, informacijos – Aldona Butkutė, atidarymo – Kristina Cox, uždarymo – Brigita Karazijienė, parengimų – Petras Kružas, finansų – Jonas Mašanauškas, sn., stovyklos programos – Birutė Prášmūtaitė, transporto – Rimas Skeivys, techninių darbų – Jonas Šliogeris, technikinė stovyklos rūša – Antanas Stankevičius, studijų dienų programa – Antanas Stepanas.

• Iki šiol yra sutikę būti paskaitininkais kongreso programoje: Gintaras Grušas iš JAV, Vytautas Kamantas iš JAV, Stasys Lozoraitis iš Italijos, Kęstutis Ivinskis iš V. Vokietijos, Viktoras Nakas iš JAV, kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš JAV, Jolanta Vaičiulytė iš Prancūzijos, Emilija Sakadolskienė iš JAV, Gintė Damušytė iš JAV, Tomas Venclova iš JAV, Eglė Juodvalkė iš V. Vokietijos, Gintautas Kaminskas, Ina Brazaitytė, Paulius Kabaila, Algis Taškūnas, Lydija Pocienė ir Algis Kabaila iš Australijos.

• Torontą jau pasiekė visos 20 kopijų Australijoje išleisto „Atstovo vadovas“ knygelio, kurios padės vykstantiems Kanados jaunimo atstovams pasiruošti našiam dalyvavimui kongreso programoje, ypač studijų dienoje. „Vadovą“ turi Kanados LJ sąjungos pirm. Daiva Piečaitytė-Lapienė Torontė (416) 449-0858.

• Toronto jaunimo grupė tęsia lėšų teikimo darbus. Rugsėjo mėnesį suruošė dar vieną „garage

sale“, per kurį surinko dar kelis šimtų dolerių. Dirbo: Ričardas ir Daina Kalendros, Loreta Stanulytė ir Daiva Lapienė.

• Kanados lietuvių jaunimo atstovų bei suinteresuoto jaunimo suvažiavimas, ruošiantis dalyvauti kongrese, numatytas spalio 31–lapkričio 1 d.d. Torontė. Suvažiavimą organizuoja Kanados LJ sąjungos valdyba Montrealyje. Atstovų paruošimu rūpinasi Marytė Adamonytė.

• Kongreso „Vadovas“, tai naujai Kanadą pasiekęs leidinėlis, kurį paruošė kongreso studijų dienų komisija (Saulius Varnas iš Melburno). Jo tikslas – supažindinti atstovus su bendra kongreso informacija, studijų dienų eiga bei pradėti pagrindinių akademinių temų nagrinėjimą. Straipsniai vadove pateikti tam, kad sudarytų informacinį pagrindą ir užmegztų mintis diskusijoms. Jame yra kongreso reguliavimas ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos statutas. Studijų dienų užduotys – iškelti idėjas, kurios vestų prie konkrečių veiklos projektų sudarymo. Projektai turi būti tokie, kurie angažuotų išeivijos lietuvių jaunimą į tarpkongresinę veiklą. Studijų dienų rengėjų komisiją sudaro: pirm. dr. Antanas Stepanas, Paulius Jokūbaitis, Paulius Kabaila, Audronė Stepanienė ir Saulius Varnas. Pagrindinės vadove nagrinėjamos temos: „Kongresų nutarimai ir jaunimo darbai: praėjusių 5 kongresų įvertinimas“; „Tautinio apsisprendimo motyvai“; „Lietuvių kalbos svarba ir švietimas“; „Lietuviškai nekalbančiųjų vieta“; „Rezistencija Lietuvoje“; „Lietuvos ateities perspektyvos“; „Išeivijos ryšiai su Lietuva“; „Tautos išlaikymo išeivijoje strategija“; „Lietuva ir lietuviai kitataučių akys“.

Gabija

Lietuvos krikščionybės sukaktis Toronte

Centrinės Kanados lietuvių išskilmės įvyks 1987 metų lapkričio 14 ir 15 dienomis Ryersono instituto teatro salėje, Šv. Mykolo katedroje ir Anapilio salėje

Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas Kanadoje, sudarytas iš centrinių organizacijų atstovų, pirmininkaujamas Vytauto Biretos, yra jau keletą kartų posėdžiavęs ir svarstęs minėjimo programą, apimančią paskaitas, eiseną – manifestaciją, meninę dalį, pokylį, parodą ir bendras pamaldas. Susidūrus su kliūtimis, pradžioje numatyta programa keitėsi. Čia pateikiama naujausia informacija apie numatytus išskilmės renginius.

Paskaitų leidinys

Apie krikščionybę Lietuvoje paskaitų komisija, pirmininkaujama ev. kunigo P. Dilio surengė keturias paskaitas 1987 m. gavėnijos metu Toronto Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijos salėse. Jas skaitė A. Budreckis, dr. R. Mažeikaitė, prof. J. Slavėnas ir prof. V. Vardys. Sukakties komiteto nutarimu, šios aktualios paskaitos bus išspausdintos atskirame leidinyje. Jį sudarys, guoti pavesta kun. Pr. Gaidai ir Č. Senkevičiui. Leidinys jau renkamasis „Tėviškės žiburį“ spaustuovėje. Trys pirmosios paskaitos jau paruoštos, ketvirta (prof. V. Vardžio) dar negauta. Sukakties komiteto noras – išspausdinti šį leidinį prieš centrinės išskilmės. Ar tai pavyks, dar nežinia. Darbą stabdo pavėluotas paskaitų tekstų gavimas. Leidinį finansuoja sukakties komitetas.

Pamaldos

Bendros sukakties pamaldos bus Toronto arkivyskupijos katalikų katedroje lapkričio 15, sekmadienį, 2 v.p.p. Mišias atnašaus vysk. P. Baltakis, OFM, dalyvaujant pranciūnui arkiv. A. Palmas, kanadiečiams vyskupams, kitų konfesijų atstovams, lietuviams kunigams. Pamokslą lietuvių kalba pasakys vysk. P. Baltakis, anglų kalba – vienas iš Kanados vyskupų. Pamaldose dalyvaus ir lietuvių evangelikų atstovai. Jos bus laikomos lietuvių kalba, išskyrus vieną pamokslą, pranciūnų žodį ir kai kurias maldas. Giedojimui vadovaus „Volungės“ choras. Visiems pamaldų dalyviams bus paruošti atitinkami tekstai. Rengėjai kviečia dalyvauti šiose pamaldose visus lietuvius ne tik iš Toronto, bet ir plačių aplinkinių, nes tai Kanados lietuvių išskilmė. Organizacijos kviečiamos atsiųsti savo vėliavas su palydomis dalyvauti pamaldose.

Meninė dalis

Istoriniam įvykiui – krikščionybės įvedimui Lietuvoje paminėti buvo užsakytas muzikinis religinio pobūdžio kūrinys – oratorija Lietuvos krikšto tema. Sukurti libretą sutiko žymusis poetas Bernardas Brazdžionis, o muziką – kompozitorius kunigas Bruno Markaitis, SJ. Poetas tą savo kūrinį pavadinė lotyniškai „Baptizo vs“ (Krikštijus). Kompozitorius, beveik įpusėjęs oratorijos kūryboje, sunkiai susirgo ir nebegalėjo laiku jos užbaigti. Susidarius tokiai kritiškai būklei, jungtinis choras, pradėjęs repetuoti oratoriją, turėjo savo darbą sustabdyti. Meninė programa atsidūrė kryžkelėje – reikėjo rasti sprendimą, kuris įgalintų naujos meninės programos paruošimą. Sukakties komitetas, apsvairstęs visas konkrečias galimybes, nutarė vietoj užsakyto ir nebaigtos oratorijos paimti montreališkę kantatą „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“, kurios libreto autorius yra poetas dr. H. Nagys, kompozitorius – A. Stankevičius. Tas pats jungtinis choras, kuris repetavo oratoriją, sutiko paruošti minėtą kantatą su progai pritaikyti papildu.

Jungtinį chorą sudaro nariai Toronto chorų „Volungės“, Prisikėlimo par., „Aro“, Hamiltono ir Londono chorai. Iš viso bus apie 150 asmenų. Pakviesti solistai – A. Pakalniškytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis ir S. Žiemelytė. Orkestras bus 24 asmenų, be to, vargonų palyda (J. Govėdas). Visa meninė programa bus atlikta Ryersono politechnikos instituto teatro salėje lapkričio 14, šeštadienį, 7v.v. Meninės programos koordinatorių – V. Verikaitis. Kantatos dirigentas – A. Stankevičius, akompaniatorius – J. Govėdas. Meninės programos komi-

sijos pirmininkas – dr. J. Sungaila. Bilietų kainos: \$12, \$10, \$8, \$5.

Eisena

Iškilmių eisena buvo numatyta lapkričio 15, sekmadienį, iš Toronto miesto rotušės aikštės į Šv. Mykolo katedrą. Paaiškęs, kad tą dieną rengiamas „Santa Claus“ paradas, užtvėnkiantis gatves, teko savosios eisenos tą dieną atsisakyti. Nutarta eiseną organizuoti lapkričio 14, šeštadienį, po kantatos iš Ryersono politechnikos instituto į Šv. Mykolo katedrą ir prie jos rengti naktinį budėjimą, kuriam daug entuziazmo rodo jaunimas. Šis klausimas tebėra studijuojamas. Eisenos reikalais rūpinasi specialioji komisija, kuriai pirmininkauja dr. O. Gustai-nienė.

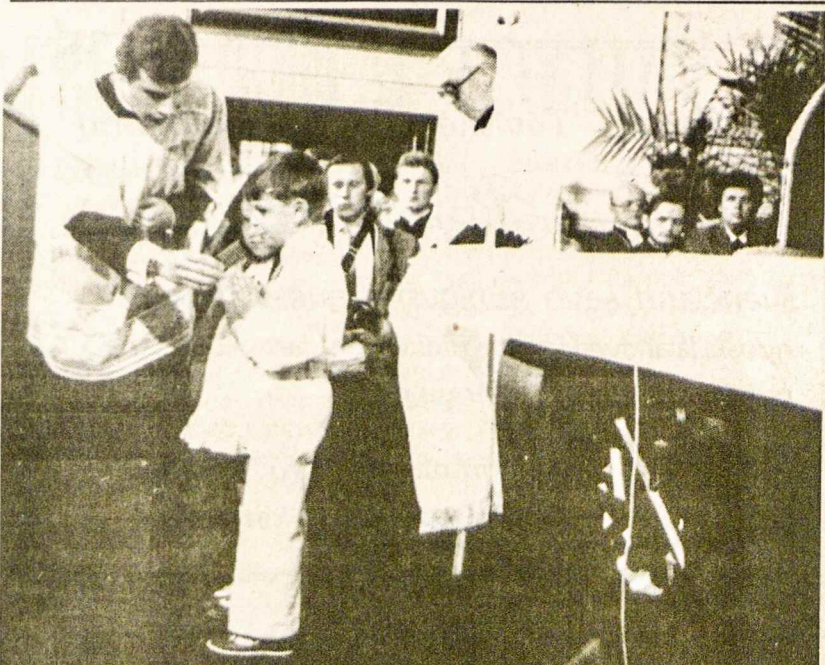
Pokylis

Po pamaldų lapkričio 15, sekmadienį, Šv. Mykolo katedroje, kurios prasidės 2 v.p.p. ir baigsis apytikriai apie 4 v.p.p., įvyks baigminis pokylis Anapilio salėje 5 v.p.p. Jame dalyvaus kvietiniai svečiai kanadiečiai, solistai, muzikai, jungtinio choro nariai bei jų žmonos ar vyrai, iškilmių pareigūnai ir plačioji visuomenė. Pokylio metu kalbės neseniai iš sovietinio lagerio išleistas prof. Vytautas Skuodis. Bilietai į pokylį (po \$15 asmeniui) gaunami parapijose sekmadieniais po pamaldų. Jų platinimu rūpinasi rengėjų komiteto ižd. V. Taseckas, o pokylio paruošimu – komisija, vadovaujama dr. J. Čuplinskienės ir J. Andriulio, talkinama Lietuvos kankinių parapijos tarybos.

Lėšos

Plačiai iškilmių programai vykdyti reikės daug lėšų. Dalis jų yra gauta iš lietuvių finansinių institucijų ir kelių pavienių rėmėjų. Jų betgi toli gražu neužtenka – reikia žymiai didesnės paramos. Tam tikslui daromos rinkliavos parapijose spalio 25, sekmadienį. Taip pat kreipiamasi į paskirus asmenis, prašant stambesnės paramos. Asmenys, paaukoję \$500, gaus du nemokamus bilietus į koncertą (kantatą) ir pokylį, paaukoję \$100 – vieną bilietą. Aukos siųsti prašoma per savo parapijas, kurios išduos kvitus atskaitom nuo pajamų mokesčių. Tik su visų tautiečių dosnia talka bus įmanoma pakelti finansinę naštą. Iškilmių rengėjai pasitiki savo tautiečių dosnumu ir gausių jų dalyvavimu visuose renginiuose. Jie kviečia visus ruošti šiai didžiajai iškilmei, skirtai tėvynei Lietuvai bei jos gerovei. Inf.

• Užsakykite „Tėviškės žiburius“ kaip dovaną jaunavedžiams.

Mergytė ir berniukas sako tikinčiųjų maldas Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje, kur 1987 m. birželio 28 d. buvo atnašaujamos Lietuvos krikšto sukakties Mišios Nuotr. M. Vasilias

RAŠINIŲ KONKURSA

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga skelbia Rašinių konkursą jaunimui. Temos: 1. „NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI“; 2. „KAIP IŠLAIKYTI JAUNIMĄ AKTYVŲ LIETUVIŠKOSE ORGANIZACIJOSE?“

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėlė rašytų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti minėtom temom.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos: I. – \$250.00, II. – \$150.00, III. – \$100.00.

Premijų paskirstymui vertintojų komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slaptyvardžiu. Kartu su tema atsiųsti užklijuotą voką su vardu, adresu, ir amžiumi. Konkursu rašiniai turi būti atsiųsti iki 1988 m. sausio 15 d., sekančiu adresu: Amerikos lietuvių tautinė sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464, USA.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

**2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424**

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

• In Ontario call:

Ottawa	(613) 995-7151
North Bay	(705) 476-4910
Toronto	(416) 973-1993

Toll-free
Ottawa/Hull
region I-800-267-0340
Area Codes
705, 807 I-800-461-1664
All other Ontario
residents I-800-387-0700

• In Quebec call:

COMMUNICATION-QUEBEC
For local calls consult your telephone directory, blue pages section, under Communication-Quebec.

For a toll-free long distance call dial "O" and ask for Zenith Communication-Quebec

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• In Prince Edward Island call:

ISLAND INQUIRIES
Charlottetown (902) 368-5050
Toll-free I-368-5050

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• In New Brunswick call:

NEW BRUNSWICK
INFORMATION SERVICE
Fredericton (506) 453-2525
Toll-free I-800-442-4400

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• In Newfoundland call:

St. John's (709) 772-4365
Toll-free I-800-563-2432

• In Nova Scotia call:

Halifax (902) 426-8092
Toll-free I-426-8092

• In Yukon Territory call:

YUKON INQUIRY CENTRE
Whitehorse (403) 667-5811
Toll-free I-667-5955

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• In Saskatchewan call:

Regina (306) 780-6683
Toll-free I-800-667-7160

• In British Columbia call:

Vancouver (604) 666-5555
Toll-free I-800-663-1381
Zenith 08918 (Atlin)

• In Alberta call:

Calgary (403) 292-4998
Edmonton (403) 420-2021
Toll-free I-800-232-9481

• In Manitoba call:

CITIZENS INQUIRY SERVICE
Winnipeg (204) 945-3744
Toll-free I-800-282-8060

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

• In Ontario call:

Regina (306) 780-6683
Toll-free I-800-667-7160

• In British Columbia call:

Vancouver (604) 666-5555
Toll-free I-800-663-1381
Zenith 08918 (Atlin)

• In Alberta call:

Calgary (403) 292-4998
Edmonton (403) 420-2021
Toll-free I-800-232-9481

• In Manitoba call:

CITIZENS INQUIRY SERVICE
Winnipeg (204) 945-3744
Toll-free I-800-282-8060

Reference Canada operates in conjunction with the provincial inquiry service

Department of
Supply & Services.

Ministère des
Approvisionnement et Services.

Canada

Gerbiama "Tėviškės žiburių" redaktorių

prelatą dr. PRANĄ GAIDĄ,

švenčiantį savo kunigystės auksinę sukaktį,
nuoširdžiai sveikiname, linkėdami jam Aukščiausio
palaimos ir daug darbingų metų.Toronto "Gintaro" ansamblis,
vadovai ir tėvų komitetasLietuvos kankinių parapijos kleboną
ir mūsų nuolatinį rėmėją

KUNIGĄ JONĄ STAŠKŲ,

švenčiantį 25-rių metų kunigystės sukaktį,
sveikiname ir linkime jam Aukščiausio palaimos
bei sveikatos dirbant religinį ir tautinį darbą
mūsų tarpe.Toronto "Gintaro" ansamblis,
vadovai ir tėvų komitetas

"Tėviškės žiburių" redaktorių

kun. dr. PRANĄ GAIDĄ 50 metų

ir Lietuvos kankinių parapijos kleboną

kunigą JONĄ STAŠKŲ 25 metų

kunigystės sukakties proga sveikina ir linki
Dievo palaimos, sveikų ir ilgų darbingų metų —

Tautinių šokių ansamblis "Atžalynas"

Tautinių šokių šventės leidinys

VIII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės pranešimas

MIELI TAUTINIŲ ŠOKIŲ
VADOVAI IR VADOVĖS,

Plačios apimties, visuotinio pobūdžio renginiai, kokie yra tautinių šokių šventės, pareikalauja kruopštaus pasiruošimo, didelio darbo ir visokeriopo rūpestio, kad viskas gerai pavyktų, kad pošeiminiai atgarsiai keltų šokėjų grupėse ir vadovuose pasitenkinimą ir ryžtą toliau dirbti, vertinant gal ne tiek savo specifinę veiklą, kiek jos įnašą bendram išeivijos lietuvių reikalui.

VIII-toji Tautinių šokių šventė sparčiais žingsniais artina si prie mūsų. Belikęs laiko pusmetis pareikalauja iš rengėjų ir visų dalyvaujančių grupių nemažai darbo.

Šiuo bendrališkiu kreipiamės į Jus Tautinių šokių šventės leidinio reikalu. Buvusių švenčių leidiniai jau yra tapę idiomomis šokančio jaunimo raidos apžvalgomis. Ir VIII Tautinių šokių šventė su savo leidiniu bus kalbanti ir skatinanti tikrovę priaugančioms grupėms, jų vadovams, rėmėjams ir visai išeivijai, nekalbant jau apie leidinio svarbą

pačios šventės metu. Kad leidinys būtų numatomo lygio, priklausys nuo įsipareigojancio bendradarbiavimo, medžiagos atsiuntimo laiku, pastangų medžiagą pateikti ne atkūrinai, bet su gilesniu dėmesiu. Yra prašoma medžiagą leidiniui prisiųsti ne vėliau kaip iki š.m. gruodžio 1 dienos šiuo adresu: Č. Senkevičius, 40 Burrows Ave., Islington, Ontario, Canada M9B 4W7.

Medžiaga leidiniui: 1. Ansamblių ar grupių veiklos apžvalgos lietuviškai (ir trumpiau angliškai). 2. Šokėjų sąrašai (vardas, pavardė). 3. Grupių nuotraukos (viena leidiniui, kita spaudai; pageidavimas — juoda-balta). 4. Vadovų vių nuotraukos (juoda-balta). 5. Grupių ženklai (jei turima) "Logos".

Rašiniai turi būti parašyti mašinėlė su tarpais tarp eilučių. Parašai po nuotraukomis prisegami apačioje po nuotraukomis. Svarbiausia — laiku viską atsiųsti. Laukiame... Visą išsiųskite RYTOJ...

Č. Senkevičius,
leidinio redaktoriūs

Aukos Kanados lietuvių kultūros muziejui

Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai Anapilyje per Kanados Lietuvių Bendruomenę paaukojo: — \$2,630.00 — Pranas ir Julija Matulioniai; \$2,000.00 — Albertas Kantvydas, L. E. Kleivai; \$1,500.00 — Ona Lapinskienė; \$1,322.50 — A. Remeikis; \$1,040.00 — Ema ir Bruno Milašiai; \$1,000.00 — Stasė ir Vytautas Liūmos, Pranas ir Jadvyga Gabrėnai, Natalija ir Vytautas Trečiokai, Stasys Dalius, Leonardas Kirkilis, dr. Marija Ramūnienė, Julius ir Pranė Barakauskai, Teklė ir Adolfas Sekonai, Pranė Kisielinė (a.a. Broniaus Misiaus atminimui), Stepas ir Elena Puvaskiai, Antanas Mingėla, Kostas Strikaitis, Juozas Vaičiūnas, Balys Savickas, A. J. Šulca, Kostas Lukošius, M. S. Petruliai, Julius Jurenas, Elė Jasevičienė, Kazys Slavinskas, J. Kirvaitis, P. Vaitkūnas, P.A. Vilučiai, M.F. Yokubynienė, Jieva Luomanienė; \$900.00 — V. Matulaitis; \$500.00 — Vincas Narkevičius, V. Baliūnienė; \$200.00 — V. Rutkauskas, L. Balseys; \$125.00 — A. Gurevičius; \$100.00 — Montrealio karaliaus Mindaugo šaulių kuopa, K. Gudinskas, prel. J. Bertasius, St. Juzevičius, E. Vindašius; \$50.00 — Karolis K. Šimkus; \$25.95

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Entuziasto žvilgsnis

Prieš keturiasdešimt metų ir dabar

Pirmosios pokarinės lietuvių imigracijos bangos sukakties proga

D. N. BALTRUKONIS

1947 m. vasarą Kanada atvėrė duris pirmosioms karo audrų iš Tėvynės išbėkštoms tėvyninių bangoms. Pirmieji sukrito to meto Vokietijos britų okupacinėje zonoje gyvenantys laimingai karo kulkų ir bombų skeveldrų išvenę jauni Lietuvos vyrai. Jie suskato registruotis savo stovyklose, iš kur turėjo keltis į specialią emigracinę stovyklą Liubekę. Ten vyrai privalėjo užpildyti anketas su tokiais klausimais: kur ir kada gimęs, kaip pakliuvo Vokietijon, ar nebuvo nariu kokios nepageidaujamos organizacijos, kokio išsilavinimo ir t.t.

Po to sekė fizinis patikrinimas. Ejo vyrai per gydytojų komisijas. Ten žiūrėjo į jų dantis, apžvelgė galūnes, šviettė plaučius, širdį, maigė raumenis. Mat buvome renkami įvairiems fiziniams darbams Kanadoje — miškuose, kasyklose ir kitur.

Vizų laukiant

Laimingai pralindus pro įvairias komisijas, sekė paskutinė fazė — vizų išdavimas. Jas išdavinėjo, berods, po labai nuodugnaus patikrinimo kari-nėse sąjungininkų institucijose ir civilinėse vokiečių įstaigose.

Labai įtemptas laikotarpis buvo šio savo svarbiausiojo dokumento belaukiant. Sėdėjo vyrukai ir laukė. O buvo čia mūsų iš visų Lietuvos kampelių — berniukai iš Suvalkijos lygumų, Dzūkijos pušynų, Aukštaitijos gojų, Žemaitijos kalnelių, ir tai įvairaus išsilavinimo.

Studentiškas gyvenimas

Nemaža mūsų buvo jau su šokių tokiu akademinu stažu iš "Baltic University" Pinneberge prie Hamburgo. Panūdo emigruoti pirmiausia vieniši studentai — be brolių, be seserų ar šeimų, iš kurių galėjo tikėtis bent menkos paramos besimokant.

Didžiausia mūsų vienišų studentelių problema buvo mityba. Patalpos, kur įsikūrė Baltijos universitetas, tai buvusios Wehrmachto kareivinės. Čia buvo paskaitų salės ir gyvenamieji blokai, kur susispietę gyveno akademinis jaunimas. Gyveno jis susibūręs į tam tikrus ratelius (broliai su seserimis, vyrai su žmonomis ir pan.). Tokiu būdu maisto pasigaminimas būdavo lengvesnis ir įvairesnis.

Vargas buvo mums, pavieniams studentėliams. Jokios bendros virtuvės tokiems studentams nebuvo. Teko verstis kaip kas išmanė. Maitinomes iš UNRRA'os gaunamų normų konservų dėžutėse. Jas teko pasiūdyti visokiausiomis priemonėmis. Žodžiu, mityba buvo didžiulias vargas. O kur dar apsiskalbimas, bent minimalinis išsimaudymas? Visa tai buvo tikra prabanga.

Tarp griuvėsių

Panašiai gyvenome jau nuo 1944 m. vasaros, kai karo audros buvome iššluoti iš gimnazijų ir kitų aukštesniųjų mokyklų Lietuvoje. Menkos karo meto porcijos Luftwaffėje, vargino nuolatiniui sąjungininkų oro puolimai dieną ir naktį. Pagaliau — karo pabaiga. Vėl matai karo nelaisvę. Gyvenimas metaliniuose nameliuose. Viešpatie! Kiekli jaunam žmogui teko pakelti per tuos trejus metus! Daugelis mūsų juk buvome 18-21 metų jaunuoliai. Trejus metus iš eilės teko gyventi ir bręsti be jokių daržovių, vaisių ar vitaminų. Stebėtis tik reikia, kiek tas mūsų jaunas organizmas pakelti galėjo. Negriebė jokios ligos. Organizmas funkcionavo be jokių rimtesnių sutrikimų. O vienok, jau gyvenant pilnoje laisvėje 1946-1947 m. pokario Vokietijoje ir mėginant siekti aukštojo mokslo, gyvenimas buvo sunkiai bejmanomas. Tik išvykimas iš tos baisios karo sugriautos Vokietijos buvo mūsų kasdieninės svajonės...

Išvykstante!

Tos svajonės tapo realybe 1947 m. liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Nekantriai laukiamos

vizos buvo išduotos. Mes išvykstante!

Tai buvo milžiniškas mūsų šuolis į naują ateitį, naujus horizontus, į naują iki šiol tik iš knygų tezinomą didžiulį kraštą — Kanadą. Tai buvo lemtingas žingsnis toliau nuo Tėvynės, kuri tuo metu pergyveno baisius pokario sukrėtimus, žiaurius trėmimus, kruvinas partizanų kovas, krašto kolchozinimą.

Kaip šiandieną matau Bremenhafeno uoste prie krantinės laukiantį amerikiečių karinio transporto laivą "General M. B. Stewart", kuris netrukus gabens mus per klastingąjį Atlantą vis tolyn nuo varguose paskendusios senelės Europos, vis tolyn nuo kraujuose ir ašarose paplūdusios tėvynės Lietuvos su ten pasilikusiais mylimais artimaisiais.

Kanadoje

Po šešeto dienų štai Hali-fakso uostas su mūsų "pažadė-tąja žeme" Kanada. Tai naujieji namai, antroji mūsų tėvynė. Čia viskas nauja, savotiškai kitoniška. O ir tas traukinys, kuris vėl keletą dienų mus dundino per Kanados platybes, toks milžiniškas su ilgais, aukštais vagonais. Tas dulkėtas traukinys mus nešė ir nešė per nesibaigiančius Kanados miškus, kalnynus, lygumas, plačias upes su aukštais ilgais tiltais, gilius slėnius, ežerų platybes, kol atsidūrėme šio milžiniško krašto maždaug vidury — šiaurinėje Ontario provincijos dalyje.

Po to gabenome mus garlaiviais upėmis, ilgais žavingais ežerais į begalinių miškų gilumas, kur tik didžiuliai elniai gyveno su aibėmis sparnuotųjų, kur meškos ir vilkai karaliauja.

Beveik metus laiko vertėme šimtametės egles, pušis ir kitokių medžių, kol mūsų gerieji darbdaviai pasakė, jog galime važiuoti kur kas norime. Per tą 10 mėnesių dauguma mūsų jau buvome susikalę po tūkstantinę ar daugiau vertingų kanadiškų dolerių.

Na, ir pasklidome kur kas išmanėme: vieni į rytus — Montrealį ir Torontą, kiti vakaruosna patraukė — Winnipeg, Edmontono ir net Vankuverio link. Čia vėl naujos pažintys, nauji darbai. Įsidarbino vyrai — vieni geriau, kiti prasčiau. Kūrėsi naujos šeimos, užvėrė nauja veikla, prasidėjo naujas laikotarpis Kanados lietuvių gyvenime.

Daug kas pasikeitė

Nuo to laiko praėjo 40 metų. Gyvename štai 1987 metus. Daug kas pasikeitė per tą 40 metų. Keitėsi technika. Išaugo nauji didžiuliai miestai su naujais blizgančiais dangoraižiais. Kanada apsiūso moderniais, plačiais greitkeliais.

Nepažįstamai pasikeitė ir aplinka. Žmogus keliolika kartų nusileido mėnulyje ir vėl laimingai sugrįžo. Padanges ražo milžiniški gretaiečiai lėktuvai. Išorinė erdvė pilna visokiausių žmogaus darbo satelitų. Žodžiu, viskas nepaprastai pakito.

O vis dėlto, labiausia galbūt pasikeitėme mes patys. Kadai-se buvę žvalūs, garbanoti, vikrūs jaunuoliai šiandien jau puošiasi ankstyva rudens šarma arba vos keliais belikusiais plaukeliais. O ir judesiai mūsų kažkaip sulėtėjo. Veiduose ryškiai atsispindi praėję metai. Neretas jau pensininkas. Kažkur pasklidę sūnūs ir dukros augina vaikaičių būrelius.

Yra kuo pasidžiaugti

Po tų 40 metų mes galime nemažai kuo pasidžiaugti, pasigirti. Stovi keletas naujų lietuvių šventovių Montrealyje, Toronte, Hamiltone, Londone, Winnipege. Turime keletą stiprių savų bankelių-kredito uni-jų, valdančių po keliolika milijonų lietuvių kapitalo. Eina du pajėgūs savitrašiai, nuolat remiami šaunios bendradarbių rinktinės. Veikia keletas kultūros židinių. Gyvuoja keleta sporto klubų, visokiųjų proginių draugijų. Prie kiekvienos parapijos tebegieda pagarbaus amžiaus su-laukę vyrai ir moterys, remiami savo sūnų ir dukterų. Pui-

Mūsų tautiečiai iš pirmosios pokario ateivių bangos Kanadoje, Ontario Longlac miškų stovykloje. Viršuje — D. N. BALTRUKONIS, kairėje prie traktoriaus vairo — J. MIŠKINIS, dešinėje — J. LIAUKUS, kairėje — neatpažintas. Jie dabar gyvena įvairiuose Kanados miestuose

Pavardžių maišatyje

PR. VISVYDAS

Amerikoje Balys Sobaliu-kevičius neilgai su šarmais plovė taukuotas metalo statines ainių "šapoje". Kaip geram Kauno batsiuvui, pavyko jam per pažintį gauti padorų darbą avalynės fabrike.

Kad ir kalbos reikiama ne-mokėdamas, Sobaliukevičius puikiai sutarė su fabriko darbininkais. Tik ta šešiaskiemė-nė pavardė klievo kaip ašaka. Niekas nebandydavo jos ištar-ti. Bendradarbiai įpratę jį vadinti trimis raidėmis, arba vienu skiemeniu "sob". Balys suprato ką tos trys raidės, atskirai tariamos, reiškia. Pa-sijusdavo nekaip: negi jis yra "sonavabičius". Bet argi už tai draskys draugiškiems vyrams akis. "Tegul jie sau kurkia kaip varlės", pasiguosdavo žmonai Zeferinai, gimusiai Kurklėnų kaime.

Pilietybės gavimo metu su-trumpino pavardę ir tapo Ba-liu-Oskar Sabu. Senelis bu-vo Oskaras, tai ir pridėjo šį retą vardą dėl kilnesnio įspū-džio. Pavardės sutrumpinimas turėjo užbaigti visus pravar-džiavimus.

Praėjo keli uolaus darbo metai, ir Sabas buvo pakeltas formanu. Jo stropumas ir suge-bėjimas tvardyti imponavo ne tik firmos savininkams, bet ir darbininkams. Pastarieji jam sėkmės nepavydėjo ir su pasi-maginimu sakė: "Okay B.O.S." Taigi vadino bosu, viršininku. Baliui patiko. Žinoma, atsirado ir priešinų su žarijomis sėdynėje. Kad ir menkam kon-fliktui iškilus, jis sviesdavo Sabo pusėn atvirkščią bosą versiją — s.o.b. Gerai, kai to Balys neišgirdavo, o jei gir-dėdavo, tai vakare filosofiskai pasiguosdavo Zeferinai: "Nuo žmonių liežuvių niekad nepa-bėgsi, juo labiau nuo piktų".

* * *

Kas domisi tenisu, be abe-jonės girdėjo apie ugningą rumunų žaidėją ilgaplaukį Ilie Nastase, laikraštiniųkų pravardžiuojamą Nasty. Jo vaikiškos išdaigos aikštėje

Optical Studio

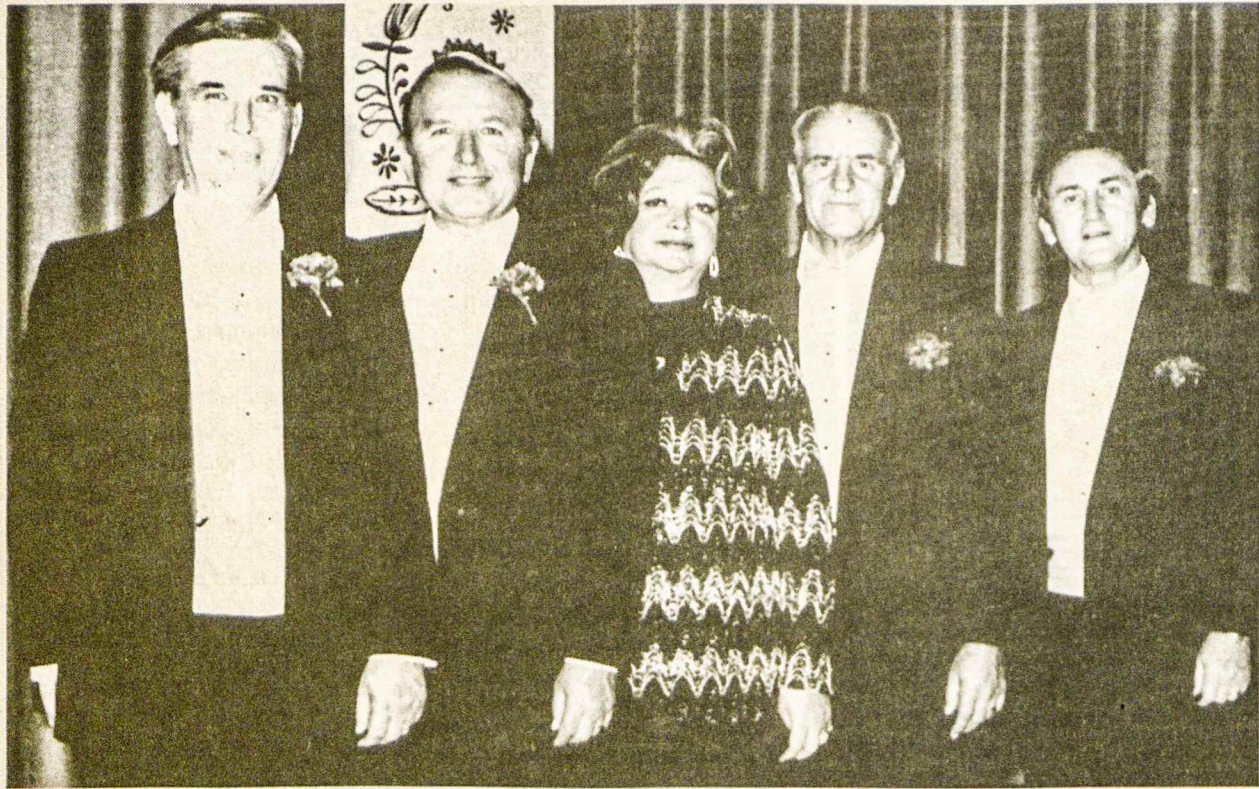
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos
kainos. Gaunami kontakto lęšiai
(contact lenses)

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.615 Main Street East
(East of Sanford)laidotuvių namai
ir koplyčiaTelefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Dainuojančių inžinierių kvartetas iš Los Angeles miesto. Iš kairės: Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, pianistė-akompaniatorė Raimonda Apeikytė, Bronius Seliukas, Emanuelis Jarašiūnas

“Krikšto vanduo Joninių naktį”

Penkioliktoji Kazio Bradūno poezijos knyga

VL. ŠALTIRAS

K. Bradūno poezijos knyga pavadinta “Krikšto vanduo Joninių naktį”. Jau pats pavadinimas intriguojantis. Krikščioniškoji samprata gretinama su pagoniška vidurvasario švente. Lapelyje, atsistatame drauge su knyga, rašoma: “Pagrindinė šio rinkinio eilėraščių tema yra krikščionybės ir senosios lietuvių kultūros sąlytis mūsų pačių dvasioje nuo priešistorinių laikų iki dabarties. Poetinėje plotmėje ši tema čia gvildinama kaip tik Lietuvos krikšto sukakties parastėje”.

Perskaičius knygą, toks rinkinio paaiškinimas yra visai priimtinas, gal tik su maža pataisa, kad minėtasis abiejų kultūrų sąlytis iš tikro vyksta prieš mūsų akis paties poeto dvasioje, o jo išgyvenimas yra perliejamas į mus. Istorikas krikščionybės-pagonybės santykius kitaip interpretuotų, teologas — trečiaip. Įvairių aiškinimų, iš tikro, atsirastų tiek, kiek protų, ypač dabartinėje, išprususioje mūsų bendruomenėje.

Pastarąja knyga Bradūnas mitologizuoja, sulydo praeitį su dabartimi, perteikia mums lietuviškos dvasios vientisumą, nežiūrint kokiame istorijos tarpsnyje ši dvasia bepareikštų. Bradūnas įieško, randa ir suteikia pavidalą poetinei tiesai, nes ir grožis — pagrindinis poezijos rūpestis yra tiesa. Istorija, tautosaka perpinama ir vaikystės įspūdziais, ir pirminiu mitologizacijos šaltiniu.

Rašyti poeziją nėra lengva duona. Sako Bradūnas:

Kryželį tartum amuletą,
Vien iš poezijos nulieta,
Kas rytą kabinuos ant kaklo. (8).

Atseit, per kiaurą dieną jis nešiojasi poezijos kryželį. Šis kryželis gali būti suprastas kaip kryžius, užkrautas poetui (nori-nenori) nešti per visą gyvenimą. Kad jis kryžių pavadiną kryželiu, ir, kad dar palengvintų jo našta, palygina jį su amuletu. Tai tik būdingas lietuvių tautosakos bruožas skausmui sumažinti.

Pastarųjų eilučių aiškinimui esama ir daugiau galimybių, bet jų surašymas čia nesvarbus. Pakanka atsiminti, kad Bradūnas, nežiūrint paprastumo ir tiesiškai biškuomo, po pirminiu, “savaimės prantamum”, žodžių klodu kartais surašo ir antrinių reikšmių.

Aplamai, Bradūno poezija yra lakoniška ir aiški. Aiški iki tokio laipsnio, kad kartais pasigendi miglos ir hermetiškumo. Nors ir vengiant priekertgi jo poezijai etiketę, tenka pasakyti, kad jis turi kažką bendro su amerikiečių anglų imazinistais, kurie irgi panašaus paprastumo įieško, bandydami išreikšti savąją poeziją naujoviškais ritmais, atsiskakę įprastinės metrikos, jos vietoje vartodami asonansų ir aliteracijų kaitas. Bet šiame rinkinyje rasiame ir klasiško eilavimo su taisyklingais rimais, su tiksliais posmais, todėl būtų neteisinga priskirti dabartinį Bradūną kuriai vienai srovei.

Visas rinkinys suskirstytas į šešias dalis. Kiekvienoje dalyje yra po dvyliką eilėraš-

čių. Pirmasis kiekvienos dalies eilėraštis — antifona. Antifonos — tai eilės, deklamuojamos ar giedamos prieš ar po psalmių. Kai kuriomis antfonomis ir ne vienu eilėraščiu Bradūnas savo rimtim, patosus tarsi perkelia poeziją į maldą, suteikdamas ir pagoniškai leksikai sakralinę reikšmę.

Nežiūrint simetriško knygos suskirstymo, atskiri eilėraščiai nebūtinai yra kaip nors planingai tarp savęs susiję. Susidaro įspūdis, kad surašytų eilėraščių krūva buvo vėliau kiek galint prasmingiau išrūšiauta į jiems tinkamiausias grupes (antfonas). Žinoma, ir vienu vieninteliu žodžiu poetas gali perskrosti ar susieti amžius, todėl pateinama yra estų strukturalisto J. Lotmano hiperbolė: “Net ir trumputis eilėraštis gali savvyje sukaupti daugiau informacijos, negu nebeletristinio teksto storiausi tomai”.

Bradūno eilėraščiai yra trumpi. Jis rašo:
Taupykim žodį,
Nebarstykim.
Eilėraščių netekime be galo.
Žodį pasverkime
Jautriom tarties svarstyklėm,
Pakalkime ant kalbos priekalo. (60)

Poetas privalo būti ir žodžio meistras, antraip visas rašymas netenka prasmės.

Kaip apie poeziją bekalbėtumei, visad tenka pridurti, kad kiekviename plačiame apibendrinime slypi pavojus, kad, nežiūrint įtikinamumo įspūdzio, jame gali glūdėti ir paprasčiausias pertempimas. Norint tiksliausiai aprašyti tokio pobūdžio kaip šis rinkinį, reikėtų apie kiekvieną eilėraščių, gal net apie kiekvieną eilutę, kalbėti atskirai. Poezijos esmė nesileidžia aptariama, nors ir išskaitoma eilėraštyje. Bradūno atveju tenka būtinai skaityti garsiai, nes tikrai tada išryškėja jo poezijos ritmingumas.

Pas Bradūną eilėraštis gimsta štai kaip:

Žodį, kaip ostiją, pakeliu
Ir įdedu į burną.
Tebūna jis mano
Kūnas ir kraujas.
Ir aš jau turiu
Eilėrašcio pradžia. (24)

Šis eilėraštis jokių pastabų nereikalingas, nes ištiesi su tampa su religinio vyksmo eiga. Tik tiek, kad anksčiau cituotas poeto kvietimas žodį taupyti, jo nebarstyti mums dar labiau išryškėja.

Poezijos rašymas Bradūnui — kone šventa apeiga. Štai pirmoje antfonoje jisai sako:

Nei kunigas, nei žynys nesu,
Viešpatie,
O semiu krikšto vandenį giesmei.
Mėnulis ir saulė tebūna
Krikšto tėvai mano žodžiams.

Taip gimė visa knyga, kurioje pagoniškieji ir krikščioniškieji įvaizdžiai vienodai akcentuojami.

Užsklandai dera pacituoti dviposmį “Dievukai”, kuris galutinėje analizėje atskleidžia visą poezijos rašymo žaismingumą.

Dievas dėsto žemės dievukus
Dangaus lentynose kaip dailtus:
Jiems niekas nesimels ir neaukos —
Pagoniškas reikals baigtas.

Bet jų keli pabėga iš dangaus.
Ar pėdsakus eilėrašty užuodi?
Ir jei dangus bėglis tų nepagaus,
Gales gyvent, pavirsdami į žodį. (46)

Surašytų pastraipų žiupsnis nieko nepasako apie poeto nuėitą kelią per kone pusimtį metų. Prie dabartinio jo poezijos nuogumo reikia įprasti, o recenzentai visais laikais nebuvo ir nėra kelrodžiai, bet greičiau nusisėdėjusių tradicijų gynėjais. Pastabos apie šią knygą tėra atsitiktinių įspūdzių surašymas, nemeluojant sau, nepataikaujant poetui, puikiai žinant, kad geriausia jo poezija yra jėjusi į lietuvių literatūros lobyną visiems laikams.

Kazys Bradūnas, KRIKŠTO VANDUO JONINIŲ NAKTĮ. Išleido Atleities literatūros fondas. Leidinio apdaila — Vytauto O. Virkau. Chicago, 1987 m.

Mimikos menas

Dvidešimt pirmoje Lietuvių mokytojų studijų savaitėje, rugpjūčio 17-23 d.d., Dainavoje viešėjo “Pantomima” profesionali aktorai — Liuda Apinytė-Popenhagen, jos vyras Ron ir mažą dukrytę Renatą.

Liuda yra augusi Sydnejuje, Australijoje. Būdamą dar lituanistinėje mokykloje, zavėjo žiūrovus savo vaidyba bei deklamavimu. Skautų organizacijoje pasižymėjo geru vadovavimu ir lauzų pravedimu.

Liuda studijas baigė Sydnejaus universitete, lankė vaidybos mokyklą. Vėliau išvyko į Paryžių ir lankė garsiąją Jacques Lecoq mimikos ir judesio teatro mokyklą. Čia suipažino su amerikiečiu Ron Popenhagen, kuris, baigęs šią mokyklą, pasiliko joje dėstytoju. Be to, Liuda Sorbonos universitete studijavo kalbas. Laisvalaikį vertė vadinimus iš prancūzų į anglų kalbą. Ji, gastroliuodama po Europą, vaidino Edinburgo, Strasburgo, Lijono ir Paryžiaus festivaluose. Vėliau apsigyveno Paryžiuje. Ištekęsusi persikėlė gyventi į JAV ir įsikūrė Iowa

valstijoje. Su vyru gastroliavo vidurio Amerikos vakaruose ir Kanadoje.

Mokytojų studijų savaitėje Liuda ir Ron pademonstravo judesius: eįimą, lipimą, meilės išreiškimą ir t.t. Taip pat vaidino ir su kaukėmis. Visi dalyviai džiaugėsi reta ir malonia proga juos stebėti.

Regina Kučienė

Atsiųsta paminėti

J. Venclova, APIE SENOVES GOTŲ TAUTYBĘ IR FINŲ ISIVERŽIMĄ Į LIETUVIŲ ŽEMES. Išleido “Tėviškėle”. Čikaga, 1986 m., 26 psl. Be to, autorius yra parašęs visą eilę knygelių Lietuvos istorijos klausimais.

Naum Oranski, DIE BESETZUNG WILNAS DURCH POLEN IM JAHR 1920. Lietuvių kultūros institutas. Redaktoriaus — Vincas Bartusevičius. Lamperttheim, 1986, p. 32.

KRIVŪLĖ, Vakarų Vokietijos lietuvių sielovados neperiodinis leidinys, 1987 m. 1 (45) nr. Redaguoja kun. Br. Liubinas ir V. Natkevičius. Adresas: Carl Theodor Str. 11, 6710 Frankenthal, W. Germany.

Dainuojantys inžinieriai

Tie skrajojantys ir dainuojantys Los Angeles inžinieriai atvyksta į Kanadą ir pirmą kartą koncertuos Toronte 1987 m. lapkričio 7 d. Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje.

Šiuo metu kvartetą sudaro: bosas Rimtautas Dabšys, baritonas Antanas Polikaitis, antras tenoras Bronius Seliukas, pirmas tenoras Emanuelis Jarašiūnas. Kvartetui akompanuoja pianistė Raimonda Apeikytė.

Prieš 20 metų įsistengęs Los Angeles vyrų kvartetą po gerai pavykusių koncertų Čikagoje, Detroite, Klivlande, Bostone, Australijos Adelaidėje dainuos Toronto Lietuvių namų 35 metų sukakties balijuje.

Kvartetui nariai yra atsakingas pareigas užimantys inžinieriai. E. Jarašiūnas, inžinerijos mokslų daktaras, birželio pabaigoje ir visą liepos mėnesį dalyvavo mokslinėje konferencijoje Europoje.

Br. Seliukas kvartete dainuoja nuo tų laikų, kai jam dar vadovavo Bronius Budriūnas. Jis programą kartais pajavaina įdomiai perduotu sąmojumu. Tuo pasižymi ne jis vienas. Po koncerto Klivlande laikraštyje “Dirva” buvo rašyta: “Baigus vieną programą dalį, kiekvienas kvarteto narys, užpildydamas paprastai koncerto metu nuobodžias pertraukas, gyvu sąmojumi ir sklandžia kalba juokino klausytojus savo originaliais monologais”.

A. Polikaitis dainuoja nuo vaikystės: jo šeimoje daina nuolatine palydovė. Los Angeles parapijiečiams jis žinomas kaip solistas, savo giedojimu praturtinąs lietuviškas pamaldas.

R. Dabšys dainuoti pradėjo Vokietijoje. Losangeliečiams jis pažįstamas kaip muzikinių programų solistas. Taigi visi inžinieriai — daininkai turi ilgą dainos patirtį.

Kvartetui įsisteigus, vadovavo muz. Br. Budriūnas. Dabar muzikinis vadovas ir režisierius yra Petras Maželis. Kvartetą yra išleidęs dvi plokštelės “Tik tu viena” ir “Apie tave svajoju”.

Čia pateikiu keletą atsiliepimų iš “Adelaidės lietuvių žinių”: “Jų glaudus bendradarbiavimas tarp savęs ir kartu šiltas ryšys su publika iš karto patraukė mūsų dėmesį. Kai dainoriai lingavo nuo “gana jau aliučio”, ir publika jautėsi apsvaigusi, kai po “simto sokių” jiems linko kojos, ir mes pajutome skausmą pakinkiuose. To visiško užhipnotizavimo pasiektą su profesionaliai apšifuotu sceniniu manierizmu, su savitu atsiradimu scenoje, vis paminomis, gestais ir net akimis išreikšiant dainos žodžių prasmę. Dainų įvairumas, geras jų atlikimas, gera išvaizda ir gražūs balsai paliko neužmirštama įspūdį”.

Toronto visuomenei bus maloni proga išgirsti šį šaunų populiarių kvartetą.

Ada Jucienė

V. MYKOLAITIS-PUTINAS

Tėvų šalis

(Tremtinio ilgesys)

Už jūrių-marių, už mėlynųjų,
Už kalnų, klonių, mūsų juodųjų,
Pro nykią tamsą į ristikų vėją,
Kur sniego puokščių gėlynus sėja, —
Kaip skambų, tylą gegužio rytą
Žiedais rasotais apščiai kaisytą, —
Dūma giliaja, jausmu gyvuojų,
Tave svajoju, Tave dainuoju,
Tolima, brangi Tėvų šalie!

Skaudžiai be vilties, kurčiai be aidų
Mus piktos audros verpetuos svaido.
Pailso jėgos, sumišo mintys,
Ir emė brolis brolio bauginis.
Tik Tu, brangioji, lig šiol vienodai
Tą patį kelią iš tolo rodai:
Per kraują puotą, raušvą gaisrūtą,
Žiedais lėlių apvainikuota
Spindi aukštybėj, Tėvų šalie!

Spindėk, skaisčioji, skausmų auginta,
Jau lauktas rytas pro dūmus švinta.
Ir mes, klajūnai, su ryto giesme
Svetur sukeltus skausmus išliesme —
Ir grįšim, grįšim šilpnai, išbalę,
Bučiuosim žemę, gaivinsim galią.
Tik kolei staugia audringi vėjai,
Spindėk aukštybėj, kaip man spindėjai
Tolima brangi Tėvų šalie!

Stockholmas, 1917 m. lapkričio 29 d.

Poetas KAZYS BRADŪNAS, autorius naujausio jo poezijos rinkinio “Krikšto vanduo Joninių naktį”
Nuotr. V. Maželis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos kankinių metinės šventės proga jų vardo šventovėje Toronte-Mississaugoje š. m. rugsėjo 27 d. buvo surengtas religinis koncertas, kurio programą atliko solistai — sopranas Marytė Bizinkauskaitė, mezzosopranas Slava Žiemelytė, tenoras Rimas Strimaitis, bosas-baritonas Vaclovas Verikaitis ir fleitininkas Tomas Regina, vargonais palydėti muz. Jono Govėdo. Parapijos choras atliko J. Strolis giesmę “Parveski, Viešpatie” ir J. Govėdo “Šeši šimtai metų klūpo”. Koncerte skambėjo ir kiti kompozitoriai — C. W. Gluck, A. Dvoržak, E. C. Essex, A. Vivaldi, G. Verdi.

Dail. Snaigės Valiūnaitės-Šileikienės piešinių paroda š. m. spalio 20-31 d. įvyks Paryžiuje, BIMC galerijoje. Grafikė S. Šileikienė yra gimusi Toronte, lankiusi dien. Tefelforo Valiaus studiją. Dailę taigpi studijavo Toronto universitete, Paryžiaus ir Luvo (Louvre) meno mokyklose. Asmeninės jos kūrinių parodos buvo surengtos Toronte, dviejose Paryžiaus galerijose. Dail. S. Šileikienė 1982 m. yra laimėjusi paskatintamajį kanadiečių draugijos “Spalva ir forma” prizą, o 1984 m. — pagrindinį Ontario dailininkų sąjungos prizą. Jos “Miesto” ir “Žmogaus” ciklų paroda š. m. liepos 13-25 d.d. Vilniuje surengė Lietuvos architektų sąjunga.

Dail. Jurgis Daugvila ažuoliniu bareljefu “Kryžių kalnas Jurgaičiuose” papuošė Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventovę Detroite. Velionė Viktorija Čepulionytė, mirusi prieš keletą metų, testamentu paliko pinigų šventovei papuošti. Klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius su komitetais aptarė kelias idėjas. Buvo sutarta vieną šventovės sieną papuošti “Kryžių kalno Jurgaičiuose” bareljefu, kurį sukurti sutiko medžio drožyba pasižymėjęs dail. J. Daugvila. Bareljefas pašventintas rugsėjo 6 d., Detroito lietuviams minint Tautos šventę. Po bareljefo kryžiaus pridėtas įrašas: “Kryžių kalnas Lietuvoje — tvirto tikėjimo ir ištikimybės Kristui žymė. Viktorijos Čepulionytės auka”.

XVI-sis Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimas įvyko rugsėjo 5-6 d.d. Oak Brook vietovėje prie Čikagos. Suvažiavimą “Hyatt Oak Brook” viešbutyje įvadiniu žodžiu pradėjo Iliinojus lietuvių gydytojų draugijos pirm. dr. Mindaugas Vyngantas. Po jo kalbėjo Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos pirm. dr. Jonas Sutas. Dalyviai buvo supažindinti su vilniečiu mikrochirurgu dr. Kęstučiu Vitkumi, operavusiu žymųjį “Žalgirio” krepšininką Arvydą Sabonį. Žodžiu sveikino: Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, PLB valdybos vardu — Milda Lenkauskienė ir ALTOs valdybos pirm. dr. Jonas Valaitis. Pastarasis vėliau priminė, kad dabartinis Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjunga švenčia deimantinę veiklos sukaktį, nes yra išaugusi iš 1912 m. įsteigtos Amerikos lietuvių daktarų draugijos. Ilgameitę veiklą atspindėjo rodomos skaidrės. Koncertinę dainų ir operų arijų programą atliko mezzosopranas Aldona Stempuzienė su pianistu Roberto Mockaus palyda. Įdomią paskaitą “Lietuvių kalba tarptautinėje plotmėje” skaitė kalbininkas prof. dr. Antanas Klimas. Mokslinei programai “Intervencinė medicina” vadovavo dr. Jonas Daugirdas. Pranešimus skaitė: dr. Arvydas Vanagūnas — “Gastroduodenoskopija ir endoskopinė kasos rentgenografija”, dr. Kazys Ambrozaitis — “Intervencinė rentgenologija”, dr. Rimgaudas Nemickas — “Širdies kraujagyslių angioplastija ir krešulių ištirpinimas”, dr. Jonas Daugirdas — “Pilvaplėvinė dializė”, dr. Paulius Švitra — “Akies dugno navikų išgydymas ultrasonografija ir mikrobangomis”. Rugsėjo 6, sekmadienį, vysk. Vincentas Brizgys Mišias suvažiavimo dalyviams atnašavo Švč. M. Marijos Gimimo parapijos šventovėje Marquette Parke. Prof. dr. Juozui Meškauskui, 15 metų redaguojamam neseniai pasirodžiusiai knygą “Lietuvos medicinos istorija”, išteiktas popiežiaus Jono Pauliaus II paskirtas Šv. Silvestro ordinas. Sąjungos valdybon išrinkti — dr. Arvydas Vanagūnas, dr. Aloyzas Pakalniškis ir dr. Pranas Sutas.

Liaudies buities muziejuje Rumšiškės originalią savo darbų parodą “Po sparnuotu būties ženklų” surengė liaudies meistras Gintautas Galinavičius. Parodai jis sutelkė beveik šimtą įvairių paukščių ir skulptūrų, pagamintų iš žolių, gėlyčių ir šiaudų.

Jauinių vargonininkų koncertai birželio 27 — rugpjūčio 23 d.d., vasaros savaitgaliais, buvo rengiami Nidoje. Vargonų muzikos festivalyje dalyvavo jaunieji Lietuvos vargonininkai — J. Barauskaitė, I. Budrytė, B. Vaitkus, J. Grigas, D. Jatautaitė, J. Bundzaitė, moksietis A. Paršinas, A. Kalėjas iš Rygos ir S. Caorinas iš Sočio. Atlikėjų eiles vasarotojų mielai lankytojų koncertuose papildė fleitininkė L. Šulskutė, smuikininkai J. Dvarionas ir R. Butvila.

Vilniaus filharmonijos senosios muzikos ansamblis “Musica humana” (Žmogiškoji muzika), vadovaujamas Algirdo Vizgirdos, grįžo iš Jugoslavijos. Ansamblio vasaros mėnesiais koncertavo Adrijos pajūrio kurortuose, kur tada vietinius vasarotojų papildė būriai italų, vokiečių ir prancūzų. Išvykono buvo įsijungusi ir sol. R. Maciūtė, Vilniaus filharmonijos sopranas. Koncertuoti tekdavo ne tik salėse, bet ir lauke. “Musica humana” dalyvavo ir Zadare surengtame muzikos festivalyje.

Klaipėdiečių originalion savo piešinių kompozicijų, skulptūrų ir grafikos darbų parodon “Susitikimai” pakvietė du vietiniai dailininkai — R. Klimavičius ir K. Stepanovas. Juos jungia bendros temos: įdomiai pateikiami žmogaus ir aplinkos santykiai, ironiškai pasiepiamos gyvenimiškos ydos, išaukštinama kūrybinė galia. Emocinių įspūdį parodos lankytojams sustiprina iš rašo skambantis klaipėdiečio poeto E. Kelmicko eilėraščiai, subtilus apšvietimas, kauniečio H. Gulbino parausta spalvų plastika vaizdajuostėje.

Duomenų apie naująjį Vilniaus operos ir baleto teatro sezoną pateikia vyr. rež. Rimantas Siparis. Duoklė sovietinės spalio revoliucijos septyniąsdešimtmečiui teatras atiduos naująja A. Brazinskio opera “Liepsna”, kuriai libretą parašė A. Drilinga. Ta opera skiriama revoliucijos dalyviui Juozui Vareikiui, gimusiam 1894 m. Panevėžio apylinkėse, iškilusiam į žymiųjų kompartijos veikėjų gretas ir 1939 m. tapusiam stalininio teroro auka. Operon įjungtas J. Vareikio veiklos laikotarpis, susietas su Muravjovo maištų malšinimu. Propagandinės operos premjerą ruošia dirigentas V. Viržonis, vyr. rež. R. Siparis ir dail. H. Ciparis. Balletmeisteris V. Brazdylis su dail. A. Kariniausku žada paruošti scenai P. Čaikovskio baletą “Spragtelėjus”. V. A. Mocarto operą “Figaro vestuvės” jau repetuoja dirigentas J. Aleksa ir rež. V. Mikšaitė. Scenovaizdžius kuria dail. A. Kariniauskas. Į repertuaro planus yra įtraukta lietuvių autoriaus opera vaikams. Sezono pabaigoje žiūrovai susilauks ilgai nematytos Ch. Gounod operos “Faustas” spektaklių. 1988 m. pradžioje Vilniaus operos ir baleto teatras gastroliuos Lenkijoje, o Didysis Varšuvos teatras atvyks Vilniun. Rugsėjo mėnesį Vilniaus ir baleto teatre buvo numatytas išsivijos dainininkų iš Čikagos — soprano Danutės Stankaitytės ir baritono Algio Grigo bendras koncertas su vilniškiais solistais — tenoru Virgilijumi Noreika ir mezzosopranu Nijole Ambrazaityte, dirigentu Jonu Aleksa. Panašiam koncertui spalio mėnesį pakviesta sol. Vilija Mozūraitytė, mezzosopranas iš V. Vokietijos.

Poeto Maironio 125-tųjų gimimo metinių proga Kaune atnaujinti buvusieji jo namai, kuriuose dabar yra įsikūrus Lietuvos literatūros muziejus. Atnaujinimo darbus atlieka kultūros paminklų restauravimo tresto Kauno dirbtuvių specialistai. Iki 125-tųjų Maironio gimimo metinių š. m. lapkričio 2 d. žadama atnaujinti buvusią poeto svetainę, įrengtą pagal dail. T. Daugirdo projektą. Yra išlikusių Maironio baldų, užuolaidų, paveikslų. Atnaujintojams žinoma, kaip atrodė lubų piešinys, sienos. Sukakties išvakarėse lankytojai galės apžiūrėti keturis atnaujinimo susilaukusius memorialinius kambarius, o penktajame bus įrengta literatūrinė paroda. Lankytojus šį rudenį muziejun pakvies ir Maironiui skirta sukaktvinė paroda. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 1/4%	Asmeninės paskolas nuo 10 1/2%
180-364 d. term. ind. 7 %	Sutarties paskolas nuo 10 1/2%
1 metų term. indėlius 7 1/4%	Nekiln. turto paskolas:
2 metų term. indėlius 7 1/2%	Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius 7 3/4%	1 metų 9 3/4%
1 metų GIC-met. palūk. 8 3/4%	2 metų 10 1/4%
2 metų GIC-met. palūk. 9 %	3 metų 10 1/2%
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7 3/4%	1, 2 ir 3 metų 9 1/4%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7 1/2%	Draudžiame asmenines ir sutar-
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2%	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Specialią taup. s-tą 6 1/4%	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Taupomąją sąskaitą 6 %	laikomas šerų, čekių ir taupymo
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 3/4%	sąskaitose.
Kasd. pal.čekių sąsk. 5 1/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Dalis okupuotos Lietuvos buriuotojų vadovų, pradedant varžybas Nidoje 1984 m. Priekyje – JONAS-VYTAUTAS NAINYS – profesorius, medicinas, Lietuvos buriavimo federacijos pirmininkas. Iš kairės: Neringos burmistras JUOZAS STANKUS, vyr. sekretorė ir buriavimo teiseja ARŪNE ARBUŠAUSKAITE, Klaipėdos buriavimo federacijos pirm. RIMAS DARGIS, respublikinio sporto komiteto vyr. buriavimo treneris RIMAS NEVERAUSKAS, buriavimo teisejai – EUGENIJUS KARALIUS, EUGENIJUS BUIVYDAS, VYTAUTAS DUBICKAS

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tikrųjų laisvosios prekybos sutartis tebėra pakibusi ore. Ją gali atvesti JAV kongresas, atakuojamas savo prekybos interesus ginančių amerikiečių, kurie ir toliau nori ligšiolinių varžtų pigesniems Kanados gaminams. Ministeriui pirm. B. Mulroniui problemos nesudarys Kanados parlamentas, kur jis turi didžiulę konservatorių daugumą, bet laisvai prekybai pritaria ne visi Kanados provincijų premjerai, prieš ją šiaurisiai opozicinės liberalų ir socialistų partijos, darbo unių vadai. Iš ministerio pirm. B. Mulronio susitikimų su Kanados provincijų premjeriais paaiškėjo, kad laisvą prekybą su JAV remia Kvebeko R. Bourassa, N. Brunswicko R. Hatfieldas, Albertas D. Getty, Britų Kolumbijos B. V. Zalmas ir Saskačevano G. Devine. Prie naujosios sutarties linksta ir N. Skotijos J. Buchananas. Opoziciją sutarčiai reiškia Ontario D. Petersonas, Manitobos H. Pawley ir Prince Edwardo salos J. Ghizas, o prie jų šliejasi Niufundlandijos B. Peckfordas.

Prasidėję ginčai taip sujaukė visą reikalą, kad eiliniame kanadiečių sunku susigaudyti, ar ta sutartis jam bus naudinga, ar žalinga. Iš tikrųjų rezultatai paaiškės tik po dešimt metų, kai bus pilnai panaikintas muitas. Dabar dargi nėra net oficialiai paruoštos sutarties teksto. Ginčiuose vadovaujamas provizoriniais sutarties duomenimis. Nėra jokios abejonės, kad multo panaikinimas atpigins gaminius vartotojams. Kanadon bus įsileisti JAV žemės ūkio gaminiai, bet ten be jokių varžtų iš Kanados keliaus jautiena, kiauliena, plienas, uranijus, energijos ištekliai. Reikalui esant, Amerikai bus užtikrintas kanadiškos naftos tiekimas, o Kanadai bus atsilyginta Aliaskos nafta. Dėl metinių \$650 milijonų vertės planų įgyvendinimo Kanadoje galės varžytis amerikiečių firmos, o kanadiečiai bus leisti įsijungti į \$4 milijonų vertės varžybas JAV. Kanadon be ypatingų varžtų vėl bus įsileistas jai labai reikalingas Amerikos kapitalas. Kultūriniai Kanados reikalai liks beveik nepalieti, išskyrus tarifo atpigimą įvežamiems amerikiečių žurnalams.

Ligšiolinė Kanadai labai palanki automobilių gamybos ir jų keitimosi be multo sutartis lieka beveik nepakeista. Seniau buvo reikalaujama, kad Kanadoje gaminami automobiliai turėtų 60% kanadiškų dalių. Įsigaliojus laisvajai prekybai, bus reikalaujama, kad naujieji automobiliai turėtų 50% Š. Amerikoje gamintų dalių. Iš JAV Kanadon bus įsileisti ten gerokai pigesni varototi automobiliai. Šiuo potvarkiu galės džiaugtis nemaža dalis mažiau uždirbančių kanadiečių, kuriems neįkandami pasidarė iki \$15,000 ir daugiau pabrangę Kanadoje pagaminti nauji automobiliai. Laisvos prekybos nesutarimus spręs

specialiai sudaryta JAV ir Kanados komisija. Amerikoje iškelti skundai bus svarstomi pagal jos įstatymus, Kanadoje – pagal kanadiškus įstatymus. Tos komisijos sprendimas bus privalomas abiem šalims.

Laisvos prekybos sutartį šilčiausiai sutiko ekonominius Kanados reikalus svarsčiusios karališkosios komisijos vadovas D. Macdonaldas, buvęs ministras liberalų vyriausybėje. Jo nuomone, sutartis Kanadai atneš auksinę erą, aplaužiusi ragus amerikiečių raganosiam D. Macdonaldo komisija jau pat būtų pasiūliusi laisvą rinką su Amerika. Kitokios nuomonės yra dabartinis Kanados liberalų vadovas J. Turneris, sutartį laikantis pavojinga ligšioliniam Kanados gyvenimo būdui. Socialistų vadovas E. Broadbentas ministrų pirm. B. Mulronį apkaltino Kanados parda-

Ateitininkų žinios

Jaunučiai ateitininkai pradėjo naują mokslo metų veiklą po Padėkos dienos savaitgalio. Susirinkimai vyks sekmadieniais po 10 v.r. Mišų Prisiškimo parapijos klebonijoje nuo 11 iki 12 v. Susirinkimų planas: 11 v. pradžią ir pokalbį; pusė valandos skiriamas rankdarbiams ir 15 minučių dainoms bei žaidimams. Susirinkimų datos ir temos: spalio 18 d. – susirinkimas apie organizaciją, lapkričio 1 d. – apie šeimos medį, lapkričio 15 d. – „Dievas, aš ir pasaulis“, lapkričio 29 d. – apie mandagumą, gruodžio 13 d. – pasirošimas Kalėdoms. Su jaunučiais šiais metais dirbs: sesuo Margarita, Elenute Barakauskienė ir Gabija Petrauskienė. Tėvai kviečiami atvesti savo vaikus tuojau po Mišų į susirinkimą klebonijoje. Tenai bus duodama sunkos ir sausainių (nėra reikalo eiti į salę). Daugiau informacijų teikia: ses. Margarita 534-5773, Elenute Barakauskienė 233-7861, Gabija Petrauskienė 232-0737. Jaunučiais laikomi moksleiviai nuo 1-4 skyriaus. G.P.

Prasidedančio artričio ženklai

Šiuo metu 37 milijonai amerikiečių kenčia artričio skausmus. To fakto paskatintas, Artričio fondas (The Arthritis Foundation) nustatė septynis prasidedančio artričio ženklus – teigia įstaigos direktorius dr. Frederic McDuffie. Štai jie su jo paaiškinimais.

1. **Sąnarių patinimas.** Jeigu vienas ar daugiau sąnarių per naktį ar net per vieną savaitę patinsta, tai laikas susirūpinti.
2. **Rytmetinis sustingimas.** Sustingimas, atsiradęs be žinomos priežasties, pasireiškia žmogui norint išlipti iš lovos. Sustingimas yra toks stiprus, kad užtrunka apie pusę valandos iki žmogus išsimeklina. Šį sustingimą reikia atskirti nuo persisportavimo stungulio.
3. **Pasikartojantis skausmas ar jautrumas sąnariuose.** „Žmogus, pavyzdžiui, pradeda jausti skausmą sąnariuose, nykštyje ar piršte, ir skausmas pasireiškia palietus ar paspaudus“ – sako dr. McDuffie. Jeigu šio pobūdžio jautrumas ir skausmas pasikartoja, tai jį reikia laikyti artričio ženklu.
4. **Sunkus sąnarių lankstus-**

vimu Amerikai ir pareikalavo skelbti naujo parlamento rinkimus, kuriuose sutarties klausimu būtų leista pasisakyti rinkėjams. Tokią pat mintį pasiūlė ir Kanados darbo kongreso pirmininkė S. Carr, unių vardu kovojanti už sutarties atmetimą. Sutartim nepatenkintas ir Kanados automobilių gamintojų unijos pirm. B. White. Unijoms bei jų vadams rūpi tik savi reikalai – išsikvotų atlyginimų ir pensijų apsaugojimas, kurį gali apkarpyti dėl gaminių kainų prasidėsiančios varžybos laisvoje rinkoje. Kai kurioms neproduktyvioms gamykloms teks užsidaryti, bet jas pakeis kitos. Ministras pirm. B. Mulroney, siekdamas provincijų premjerų pritarimo, netgi pasiūlė sudaryti specialų fondą persitvarkymo reikalams. Jis taipgi pabrėžė, kad laisvos prekybos sutartį galima priimti vien tik Kanados parlamento sprendimu, nes prekybą su užsieniu tvarko ne provincijų, o Kanados vyriausybė.

Skautų veikla

- Romuvos valdybos posėdis įvyks skautų bukle spalio 18 d., 11.15 v.r.
- Spalio 17 d. visi vilkiukai ir skautai Toronto turi geriausią progą padidinti savo išdus, dalyvaudami Obuolių dienoje. Visų pareiga dėvėti pilną uniformą. Mes prašom žmones paremti skautišką veiklą, duodami obuolių ir etiketę.
- 1987 m. spalio 4 d. „Rambyno“ ir „Satrijos“ tuntų skautų-čių tėvų susirinkime išrinktas naujas komitetas – pirm. K. Šapočkinas, ižd. D. Karosas, nariai – G. Bijūnienė, A. Dailydė, p. Kružikas, N. Liačienė, M. Leknickas, R. Slapšienė, p. Slaboševičienė, D. Steponaitienė ir H. Steponaitis. Iš tuntų dalyvavo ps. V. Keturakis, ps. S. Kuzmas, s. F. Mockus, fil. J. Neimaniene.
- Į DLK Mindaugo skautų draugovę įsijungė vadovavimo darbui s.v. Rikardas Kalendra, į vilkiukų draugovę – Andrius Paskus.
- Spalio 21 d. sesės E. Namikienės namuose įvyks Birutės draugovės sueiga. J.D.B.

mas. Sunkumas per kelį ištiesiti koją ar per alkūnę sulenkti ranką gali būti palydėti skausmų.

5. **Aiškus paraudimas ir šiluma sąnarije.** Patinimas gali būti širdies sutrikimo ar kitokios priežasties, bet jeigu sąnarys paraudęs, karštas ir patinęs, tai neabejotinas artričio požymys.

6. **Neaiškus svorio kritimas,** aukšta temperatūra ar silpnumas, palydėtas išvardintų požymių, gali būti rimtos artriškos ligos ženklai. Žarnų uždegimas taip pat gali būti artričio požymis.

7. **Visų suminėlių požymių derinys,** trunkantis ilgiau kaip dvi savaites, yra įtartino pobūdžio. Bet yra žmonių, kurių sąnariai tampa skausmingais ir net ištinsta, bet po poros dienų viskas išnyksta. Ir gydytojai nežino to reiškinio priežasties – pripažįsta dr. McDuffie.

Yra būtina sekti išvardintus septynis besivystančio artričio ženklus. Iš jų žmogus supras, jam reikia kreiptis į gydytoją. („Pensininkas“, 1987 m. birželis ir „Nat. Enquirer“)

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/4% už 90 dienų term. indėl.
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2% už 1 m. term. indėlius
7 3/4% už 2 m. term. indėlius
8 % už 3 m. term. indėlius
8 1/4% už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
9 % GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 % už pensijų planą (variable rate)
8 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-7 % kasd. palūkanų sąskaita
4 1/4-5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2%
2 metų 11 %
3 metų 11 1/4% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/4% (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (lėpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAUS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX

renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 Dundas St. W. #111
Islington, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaaukštis namas. Kaina – \$239,900.

BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.

HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.

ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331 arba 537-2869

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ -

su

- * patyrusiu atstovu
- * sąžiningu patarnavimu
- * asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2939

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius patalsimus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

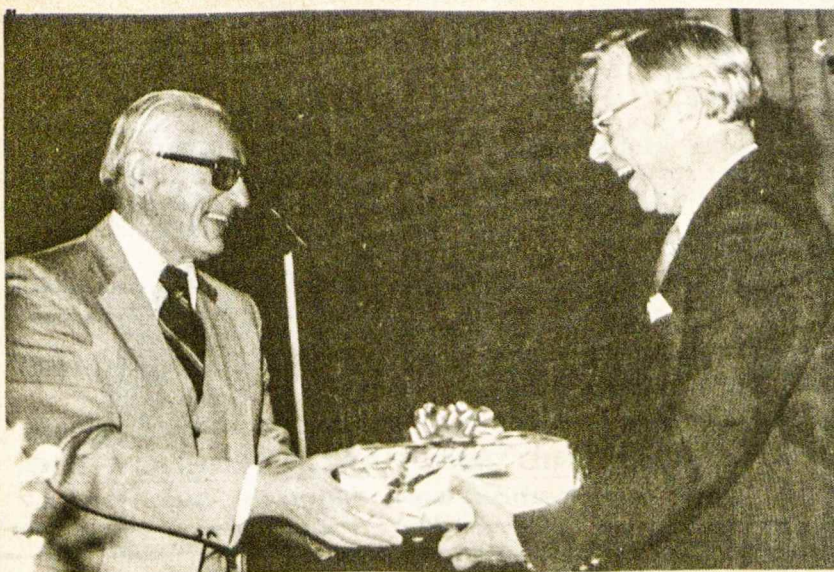
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate
Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo 25-rių metų veiklos sukakties iškilmėse pirmininkas dr. S. ČEPAS (dešinėje) priima dovaną iš "Talkos" atstovo ST. DALIAUS

Nuotr. St. Dabkaus

Džiugi sukaktis

Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo Toronte 25-rių metų veiklos sukaktis buvo paminėta 1987 m. spalio 4 d. specialiomis iškilmėmis. Mirusieji nariai buvo prisiminti Priskelimo šventovėje pamaldomis. Sukaktuvinis pokylis įvyko Priskelimo salėje 5 v.p.p. Susirinkus 400 dalyvių, programos vedėjas Eugenijus Girdauskas tarė sveikinimo žodį, supažindino su dalyvaujančiais kitų kredito kooperatyvų atstovais bei kviestiniais svečiais.

Priskelimo parapijos kredito kooperatyvą, nuėjusį sėkmingą 25-rių metų kelią, sveikino KLB pirm. adv. A. Pacevičius, lietuvių pranciškonų vienuolijos vyriausias vadovas kun. Placidus Barius, OFM, vienas iš šio kooperatyvo steigėjų, "Taupos" pirmininkas iš Klivlando Vyt. Staškus, "Lito" pirmininkas iš Montrelio p. Bernotas, "Talkos" vicepirmininkas iš Hamiltono J. Krištolaitis, "Paramos" pirmininkas iš Toronto D. Vaidila. Kanados lietuvių kredito kooperatyvų atstovai įteikė sukak-

tuvinkui ir atitinkamas dovanas. Raštu sveikino — gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB Toronto apylinkės pirm. L. Radzevičius ir LKM akademijos įgaliotinis St. Dargis.

Koncertinę programą atliko "Sutartinės" kvartetas, vadovaujamas N. Benotienės. Jos repertuaras — grynai lietuviškas. Visos dainos maloniai skambėjo lietuvių širdžiai, juoba, kad buvo palydimos akordeono, vargonėlių ir fleitos. Už tai "Sutartinė" susilaukė gausių katučių, linkinčių jai sėkmingos kelionės Australijon, kur š. m. pabaigoje įvyks pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

Po šaunos vakarienės, paruoštos kulinarės J. Bubulienės, Priskelimo par. kredito kooperatyvo valdybos pirm. dr. S. Čepas tarė visiems padėkos žodį, papasakodamas keletą būdingų epizodų iš kooperatyvo veiklos ir skatinamas tautiečius naudotis savo kooperatyvais, tarnaujančiais lietuvių visuomenės ir paskirų asmenų gerovei. DL

Kanados Lietuvių Bendruomenė

— Organizacijos, gavusios arba norinčios gauti kvitus pajamų mokesčio atskaitoms turi pristatyti atskaitomų dokumentus patikrinti KLB revizijos komisijai. Susitarti skambinant KLB raštinei 533-3292 Toronte. KLB tarybos suvažiavimas — lapkričio 14 d. Bent dvi savaites prieš tai dokumentus reikia pristatyti KLB raštinei.

Gautos šios aukos: Sault Ste Marie. apyl. valdybos solidarumo įnašo \$77.50, Welland apyl. valdybos (per sekr. J. Tamulionienę) \$105 (visas 100% atiduotas krašto valdybos reikalams) ir \$200 Kanados lietuvių jaunimo sąjungos reikalams. Kultūros muziejui paukojo \$25 R. V. Giedraičiai E. B. Milašių vedybinės sukakties proga.

Juozas Krištolaitis, KLB išdininkas

— KLB krašto valdyba mėnesiniame posėdyje spalio 5 d. Toronte Lietuvių namuose nustatė galutinę tarybos suvažiavimo programą. Jis įvyks š. m. lapkričio 14-15 d. Numatytas ir disidentų, neseniai atvykusio iš Lietuvos Vytauto Skuodžio dalyvavimas. Ruošiantis VII-jam PLB seimui, kuris įvyks Toronte 1988 m. birželio 27-30 d.d., suvažiavime bus nustatytos Kanados atstovų į tą seimą rinkimų taisyklės.

— KLB kultūros komisijos pirm. Rasa Kuriene padarė pranešimą apie š. m. spalio 3 d. Toronte įvykusį pasitarimą, kuriame dalyvavo PLB pirm. Vytautas Kamantas, PLB kultūros komisijos pirm. Milda Lenkauskienė, IV-tojo Pasaulio lietuvių kultūros kongreso lėšų telkimo komiteto pirm. dr. Antanas Razma, Pranas Joga bei KLB kultūros komisijos nariai. Kongreso metu vyks parodos, koncertai, paskaitos ir diskusijos pagrindine kongreso tema "40-ties metų tremties kultūrinės veiklos apžvalga ir žvilgsnis į ateitį".

— KLB vicepirm. Vytautas Bireta valdybą painformavo apie š. m. spalio 3 d. Hamiltone įvykusį pasitarimą tautinių šokių šventės ruošos reikalais. Jame dalyvavo JAV LB-ės vicepirm. Algimantas Gečys bei tos šventės organizacinio komiteto Hamiltono nariai. Užsiregistravo 51 šokių grupė (maždaug 2,000 šokėjų). Tai didžiausias iki šiol tautinių šokių švenčių dalyvių skaičius. Registracija dar nebaigta. Š. m. spalio 24 d. Hamiltone įvyks šventės meno vadovų pasitarimas, o lapkričio 26-29 d.d. tautinių šokių vadovams ruošiami kursai taip pat Hamiltone.

— KLJS pirm. Daiva Lapienė ir PLJ kongreso Kanadoje lėšų tel-

Nuo centų iki milijonų

Toronto Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo 25-rių metų sukaktį minint

DR. S. ČEPAS

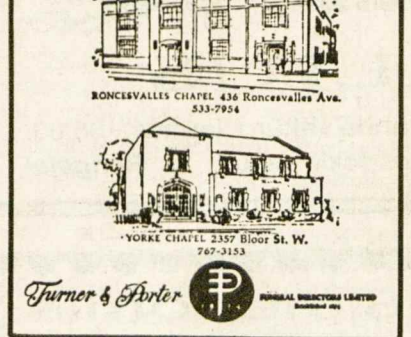
Kai prieš 25 metus pirmą kartą atidarėme kasos langelį sename, parapijos nugriovimui nupirktame name prie College gatvės, nežinojome kokio bus mūsų ateitis. Su baime ir rūpesčiu stebėjome, kaip atsilieps lietuviškoji visuomenė į mūsų pastangas. Bijojojome, kad tas mūsų užsimojimas, tie mūsų planai ne užsibaigtų nepasisekimu, kaip kartais atsitinka su daugeliu kitų planų bei užsimojimų. Visą laimė, kad kooperatyvo steigimą stipriai rėmė tuolaikinė parapijos vadovybė su klebonu Tevu Placidu priešakyje, pažadėdama visokeriopą pagalbą, jeigu tik ji bus reikalinga. Tiesą pasakius, per daug pagalbos nesitikiėjome. Parapija tada dar slėgė didelę našta skolų ir rūpestis, kad tas skolas reikės dar padidinti, nes reikėjo ruošti statyti vienuolyno ir klebonijos pastatą, pareikalausiantį daug naujų išlaidų. Pradžiai parapija paskolino kooperatyvui, rodos, \$450.00 ir pažadėjo neprašyti nuomos už patalpas, kol nebūsime pajėgūs ją mokėti. Tai buvo moralinis pasiskatinimas ir tuo laiku didelė materialinė parama besikuriančiam bankeliui. Už paskolintus pinigų galėjome nusipirkti, kad ir vartotus, reikalingiausius įstaigai baldus bei kitus raštines reikmenis, kad galėtume pradėti darbą. Jau pirmosiomis darbo dienomis nustebome dideliu mūsų torontieščių susidomėjimu nauju banku. Tai ir paskatino valdomousius organus dirbti su entuziazmu bei pasiryžimu.

Šalia pilno energijos, visad geros nuotaikos ir visuomenėje populiarus mūsų pirmojo vedėjo a.a. Jono Matulionio, į darbą įsijungė visi valdomieji organai. Daugiau apmokamų tarnautojų J. Matulioniui padėti dar negalėjome samdyti, tad turėjome jam padėti visur:

— KLB kultūros komisijos pirm. Rasa Kuriene padarė pranešimą apie š. m. spalio 3 d. Toronte įvykusį pasitarimą, kuriame dalyvavo PLB pirm. Vytautas Kamantas, PLB kultūros komisijos pirm. Milda Lenkauskienė, IV-tojo Pasaulio lietuvių kultūros kongreso lėšų telkimo komiteto pirm. dr. Antanas Razma, Pranas Joga bei KLB kultūros komisijos nariai. Kongreso metu vyks parodos, koncertai, paskaitos ir diskusijos pagrindine kongreso tema "40-ties metų tremties kultūrinės veiklos apžvalga ir žvilgsnis į ateitį".

— KLB vicepirm. Vytautas Bireta valdybą painformavo apie š. m. spalio 3 d. Hamiltone įvykusį pasitarimą tautinių šokių šventės ruošos reikalais. Jame dalyvavo JAV LB-ės vicepirm. Algimantas Gečys bei tos šventės organizacinio komiteto Hamiltono nariai. Užsiregistravo 51 šokių grupė (maždaug 2,000 šokėjų). Tai didžiausias iki šiol tautinių šokių švenčių dalyvių skaičius. Registracija dar nebaigta. Š. m. spalio 24 d. Hamiltone įvyks šventės meno vadovų pasitarimas, o lapkričio 26-29 d.d. tautinių šokių vadovams ruošiami kursai taip pat Hamiltone.

— KLJS pirm. Daiva Lapienė ir PLJ kongreso Kanadoje lėšų tel-

kimo komiteto pirm. dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė išvardino visą eilę jaunimo projektų lėšoms telkti. Iš Kanadai paskirtų surinkti \$35,000 jau maždaug \$10,000 sutelka. Inf.

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaide
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

šeštadieniais ir sekmadieniais prie kasos langelio, vakarais ir metų gale prie palūkanų bei dividendų apskaičiavimo bei jų prirašymo į kiekvieno nario sąskaitas. Kompiuterių tais laikais dar nebuvo, todėl viską reikėdavo atlikti su pagalba labai paprastų sudėjimo mašinėlių, kurios dirbo taip lėtai, kad kartais be jų buvo galima greičiau darbą atlikti. Kai dauguma mūsų tautiečių liepos 1-ją ar Naujų metų dieną praleisdavo gamtoje ar savo artimųjų tarpe, visi bankelio tarnautojai ir valdomųjų organų nariai dirbdavo visą dieną ir vakarą, apskaičiuodami bei prirašydami palūkanas su dividendais į narių sąskaitas.

Kiek vėliau, atmokėję parapijai skolą ir pradėję mokėti nuomą bei sumokėję ją už praėjusį, galėjome pasikviesti tal-kininkų buhalterijai tvarkyti, tačiau valdomiesiems organams dar ilgai reikėjo padėti sekmadieniais prie kasos langelio, o prie palūkanų bei dividendų apskaičiavimo, prirašymo turėjome padėti, kol buvo įsigyti moderniškėsi kompiuteriai. Negaliu nepaminėti mūsų tuolaikinių buhalterijų — Juozo Beržinsko ir Juozo Dvilaičio. Pastarasis mėgdavo dirbti vėlai vakare, o kai kada net visą naktį. J. Beržinskas dienos metu dirbdavo kitur, todėl į bankelį dirbti ateidavo tik vakarais arba šeštadieniais. Jis buvo atsakingas už subalansavimą įvairių knygų, paruošimą mėnesinių ir metinių balansų bei apyskaitų. Kartais jis praleisdavo ištisus vakarus įsiejokdamas, kad ir mažiausios 1 ar 10 centų klaidos. Jis negalėdavo pakęsti klaidos, o ypač buhalterinės, ir todėl klaidų jo išvestuose balansuose ar apyskaitose nebūdavo.

Tai jau praėjus. Šiandien daugelis jaunesniųjų negali net įsivaizduoti, kaip galima dirbti be kompiuterio. O vis tik viskas buvo padaryta, sutvarkyta, apskaičiuota, įrašyta ir be kompiuterių pagalbos.

Kaip jau anksčiau minėjau, bankelio įsteigimas buvo su-tiktas torontieščių su dideliu entuziazmu. Pirmuosius metus (15 mėnesių) užbaigėme su 795 nariais ir \$717,513 kapitalu. Pajamų per tuos metus turėta \$29,150 ir išlaidų \$20,678. Pelną liko \$8,472 iš kurio šerinkinkams išmokėta 5% dividendų \$3,922, paskirta \$450.00 aukų 11-kai įvairių organizacijų; likutis (apie \$4,000) paliktas rezervui.

Šiuo metu bankelis turi 3694 šerinkinkus ir 249 narius, kurie

turi sąskaitas, bet nėra šerinkinkai — tai daugiausia įvairios organizacijos arba antros šerinkinkų sąskaitos. Kapitalas — virš \$35,000,000. Mūsų tarnautojams per tą laiką išmokėta algų \$1,663,964. Mirusių narių artimiesiems išmokėta draud-dos \$345,173. Aukų įvairioms organizacijoms ir laikraščiams už skelbimus išmokėta \$217-415, o mūsų nariams palūkanų ir dividendų per 25 metus išmokėta \$22,117,877. Tai imponuojančios sumos: bankelis davė darbo daugeliui mūsų lietuvių, ypač daugeliui studentų, kurie galėjo dirbti per vasaros atostogas arba ir mokslo metu vakarais bei savaitgaliais. Paklausime patys save, kiek aukų, kokiomis sumomis parėmė mūsų lietuvišką veiklą svetimi bankai ar kitos svetimos finansinės institucijos arba kiek gyvybės draudos jie išmokėjo lietuviams ir kitiems, laikantiems pas juos savo santaupas.

Saugesnių taupymo sąlygų šiandien niekur kitur nerastis kaip savam bankelyje. Šiandien, kai net labai dideli bankų, investavimo bendrovės ir kitos finansinės institucijos tiek čia Kanadoje, tiek JAV bankrotuoja arba gelbstimos nuo bankroto mokesčių mokėtojų pinigais. Priskelimo par. kredito kooperatyvas-bankelis šiandien džiaugiasi, kad gali garantuoti mūsų taupytojų santaupas su \$1,850,000 atsargos kapitalu. Šis \$1,850,000 atsargos kapitalas priklauso mūsų kooperatyvui, t.y. visiems šerinkinkams ir, jeigu reikėtų šiandien dėl kokių nors priežasčių kooperatyvą uždaryti ar likviduoti, tai kiekvienas narys-šerinkinkas galėtų gauti daugiau kaip \$500.00. Šiandien mūsų atsargos kapitalas jau yra pasiekęs 5% mūsų balanso. Net ir didžiųjų Kanados bankų atsargos kapitalai siekia vos 3%. Todėl šiandien mes džiaugiamės, kad mūsų atsargos kapitalas garantuoja mums sėkmingą veiklą ir užtikrina saugumą santaupoms.

Ižengėme į savo veiklos antrąjį šimtmečio ketvirtį su viltimi ir tvirtu pasitikėjimu, kad mūsų bankelis augs, stiprės ir kad galėsime tarnauti dar ilgus metus visiems — jo nariams.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Dr. S. ČEPAS, Toronto Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo pirmininkas, gavo dovaną iš sveikintojų — laikrodį, kad pareigūnai žinotų kada baigti darbą. Dešinėje — Toronto "Paramos" pirmininkas D. VAIDILA sveikina sukaktuvinį kooperatyvą ir įteikia dovaną. Nuotr. St. Dabkaus

1987 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16 10 dienų Vilniuje.

Sudaromi iškvietai ir vizos pavieniui važiuojantiems.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Deveniu kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales*, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
2. *Motiejus Karaša*, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
3. *Jokūbas Dagys*, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
4. *J. Andrius*, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Deveniu kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

1. Skirtoji auka su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
2. VLIKo leidžiami ELTOS biuleteniai su mūsų vardais liks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
3. ELTOJE ir kitoje spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai liks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
4. Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLIKo veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose. Palikimus ir kitas aukas siųskite:

Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software" namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalams

- Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
- Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
- Taisymo ir techniški patarnavimai
- Lietuvis savininkas

"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583 Mississauga

TORONTONT

Anapilio žinios

— Katalikų moterų skrybas susirinkimas — spalio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, Anapilio Parodų salėje.

— Anapilio moterų būrelis susirinkimas — spalio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, buvusio bankelio patalpose.

— Bilietai į Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo kankantą ir baigminį pokylį gaunami sekmadieniais parapijos salėje po abiejų pamaldų.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai aukko: \$1000 — kun. Pr. Gaida (kultūrininkovismuomenininko premija); \$100 — E. Radzevičiūtė (a.a. St. Jakubausko atminimui); \$50 — J. Govėdas, sn.

— Aukos Kanados lietuvių jaunimo atstovų kelionei į kongresą Australijoje renkamos parapijos salėje po pamaldų spalio 18, lapkričio 8 ir 29 d.d.

— Šv. Jono lietuvių kapinėms paauguokio: \$100 — L. Žibaitė-Budrevičienė; \$25 — V. Anyšienė; parapijai: \$200 — Č. Pšezdzieckis; \$100 — M. Jakubauskienė, J. Lapavičius; \$60 — J. G. Ross.

— Baigus vasarines pamaldas Wasagoje, rudenį ir žiemą ten pamaldos bus laikomos pirmajais mėnesio sekmadieniais ir didesnėse šventėse. Lapkričio 1 pamaldos nukeliamos į lapkričio 8 d., 11 v.r.

— Mišios spalio 18, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Stasę Vanagienę, 11 v.r. — už a.a. Alfonsą Mikulskį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: O. ir L. Seleniai iš Ann Arbor, Mich., B. Ponarskis iš Šteto, Lenkijos, J. Sudeikis su šeima iš Čikagos, A. Sakauskienė iš Skuodo, A. S. Grigaitienė iš Lankeščių, Lietuvos.

— LN valdybos posėdis — spalio 15 d., 7.30 v.v.

— Buvus LN revizijos komisijos narys ir ilgametis LN remėjas a.a. Vaclovas Skrebutėnas staiga mirė š. m. spalio 9 d. LN valdyba ir nariai reiškia gilią užuojautą jo žmonai Julijai bei giminėms Kanadoje ir Lietuvoje.

— Ligonių lankytojai rugsėjo mėnesį aplankė 38 ligonius. Šis ligonių lankymo komitetas renkasi pastarimui spalio 19, pirmadienį, 8 v.v. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo kviečiami šiame posėdyje dalyvauti. Žinantieji apie sergančius arba kitokios pagalbos reikalingus tautiečius, prašomi pranešti darbo valandomis LN 532-3311, bet kuriuo kitu laiku — S. Rudienėi 762-1076, J. Dambarui 769-4891, V. Kulnui 769-1266.

Etnografinis lietuvių ansamblis "Sodaudo" iš Bostono spalio 11 d. koncertavo Prisikėlimo parapijos salėje penkiem šimtam torontiečiams. Tokia gausia auditorija sutraukė naujas ansamblio programos pobūdis. Per pusantros valandos trukusį koncertą klausytojai girdėjo vien senoviškas lietuvių liaudies dainas apie rūtą ir žirgą. Vietomis įsijungė skudučiai, armonika, smuikas ir šokiai. Taip pat dideliame ekrane buvo rodomos skaidrės — Lietuvos kaimo vaizdai, susieti su programos turiniu. Pertraukos metu koncerto dalyviai galėjo pasivaikšioti lietuviška gira (dėl to pertrauka programoje pavadinta "gertrauka"). Ansamblių sudaro 18 asmenų — 11 moterų ir 7 vyrai. Vadovė — Gita Kupčinskienė, kuri atliko ir koncerto pranešėjos pareigas. Koncertą surengė torontieškis "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės, kuri prieš koncertą tarė sveikinimo žodį, o po koncerto visų padėką išreiškė V. Vaičiūnas.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Australijoje paremti aukko: \$4000 — "Parama"; \$3000 — "Talka" (Hamilton); \$1000 — Prisikėlimo par. jaunų šeimų sekcija; \$315 — KLB Rodney apylinkės valdyba; \$210 — KLB Londono apylinkės valdyba; \$100 — R. D. Lapas; \$50 — V. G. Agurkis, K. Lukošius; \$20 — dr. R. Saplys.

Nuoširdus aciu aukotojams už finansinę paramą.

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga

A. a. Prano Stygos atminimui, užjaušdami A. Stygienę, sūnus Vytautą ir Šarūną su šeimomis, Juliją Čegienę, vaikais ir Stasys Stanevičius, paauguokio "Tėviškės žiburiams" \$35.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Rožinis Prisikėlimo šventovėje per visą spalio mėnesį kalbamas šioadieniais prieš 8 v. Mišias, sekmadieniais — prieš 8.30 v. Mišias ir po 10.15 v. Mišių.

— Ruošiasi tuoktis: V. Dauginis, jn., su L. Trumpickaitė.

— Spalio 12 palaidotas a.a. Vaclovas Skrebutėnas, 67 m.

— Pakrikštyta: Sara-Angelika, Birutės (Plučaitės) ir Peter Gohl dukrelė.

— "Growth in faith" seminaras anglų kalba vyksta sekmadieniais po 9.20 v. Mišių muzikos studijoje. Seminarui vadovauja A. Kalinauskas ir laikas nuo laiko pakviesti kalbėtojai svečiai.

— "Šventas Raštas kasdieniniame gyvenime" — tai tema seminaro, kuris prasidės spalio 14, trečiadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo šventovėje ir tęsis per visą žiemą trečiadieniais iki po Velykų.

— Jau platinami bilietai po Mišių salėje į kankantą "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvą" ir baigminį Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo pokylį.

— Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, kurį organizuoja par. tarybos labdaros sekcija, įvyks spalio 27 d. ir spalio 29 d. parapijos Parodų salėje.

— Parapijai aukko: \$125 — V. Petraitis; \$100 — M. Andriulevičienė, J. Bernotavičius, dr. A. V. Lukai; \$50 — B. Kerulienė, O. Mitailienė, K. Starkutienė, M. Šileika, dr. R. A. Karkos, I. Smolskis; Religinei šalpai: \$50 — V. K. Gapučiai; vargonų vajui: \$500 — Jz. Baltušaitis, \$100 — A. Diržys, B. M. Genčiai, J. A. Zakai; \$50 — B. K. Žutautai.

— Mišios spalio 18, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Marijoną Andriukaitienę, 9.20 v.v. — už a.a. Mečislovą Vasilauską, 10.15 v.v. — už a.a. Bronę Pabedinskienę ir Stankevičių šeimos mirusius, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — prašant Šv. Dvasios malonų.

Kapinių lankymo diena, t. y. lapkričio 1, sekmadienį, Anapilio Parodų salėje įvyks meno paroda: A. Smailienės paveikslai, A. Jagėlos nuotraukos iš Lietuvos, A. Katelienės ir R. Stepulaičio medžio skulptūros. Atidarymas — po 9.30 v.r. Mišių. Paroda rengia KLB moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir visus kviečia dalyvauti.

Toronto lietuvių pensininkų klubas prisimins savo mirusių narius ir artimuosius š. m. lapkričio 2, pirmadienį, 11 v.r. Mišiomis Prisikėlimo šventovėje, 13 v. "Vilniaus" rūmų III aukšto salėje bus pietūs su vynu, kava ir pyragaičiais. Kaina — \$8.00 asmeniui. Bilietai gaunami pas St. Dervinių (767-5518) ir J. Gustainį (769-1599).

Lietuvos krikščionybės iškilmų Toronte programa jau baigta sudaryti. Plati informacija apie ją išspausdinta šio "TŽ" nr. 5 psl. Iškilmės įvyks lapkričio 14 ir 15 d.d. Programoje — kankanta, eisenos, naktinis budėjimas, pamaldos, pokylis. Du renginiai bus su bilietais (žiūr. skelbimą šiame puslapyje). Visuomenė kviečiama tose iškilmėse gausiai dalyvauti, nes tai didžioji, istorinė mūsų tautos suaktyvėjimo.

Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo komiteto Kanadoje delegacija spalio 8 d. lankėsi pas kardinolą G. E. Carterį, painformavo jį apie rengiamas Toronte Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo iškilmės, pakvietė jose dalyvauti ir įteikė suaktyvėjimo medali. Delegacija įvyko: kun. A. Simanavičius, kun. J. Staškus, dr. O. Gustainienė, adv. A. Pacevičius, dr. J. Čuplinskaitė, I. Čuplinskaitė. Fotografas St. Dabkus padarė nuotrauką.

Lietuvių informacijos centro Bruklins žiniomis, sąžinės kalyns Viktoras Petkus, atlikęs 10 metų bausmę sovietiniame lageryje ir kalėjime, yra perkeltas į tremtį Sibire. Šis 58 metų amžiaus laisvės kovotojas, literatas ir Helsinkio grupės Lietuvoje steigėjas turi dar 5 metus būti tremtiniu. Dabartinis jo adresas: Viktoras Petkus, Buryatskaya ASSR, 671510 Bauntovski rayon, pos. Bagdarin, Bagdarinskaya ekspeditsiya, USSR.

Gina Mackevičiūtė susitokė su kanadiečiu Peter Kindree š. m. rugpjūčio 16 d. Po vestuvinei kelionei buvo išvykę į Dominikos respublikos vasarvietę Bavaro Beach.

Kviečiame atsilankyti į savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva"

SPAUDOS VAKARA

1987 m. spalio 17, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario.

Meninės programos pradžia — 7 v.v.:

- Sol. V. Verikaitis, akomp. L. Kanovičienė
- "Atžalyno" tautinių šokių grupė
- Šokiams gros europietiškas orkestras
- Turtina loterija
- V. Birštono gaminta vakariene

Įėjimas — \$7.00, pensininkams — \$6.00.

Savo atsilankymu paremsite spaudą.

Bilietus platina L. Adomavičius 431-2312.

Rengėjai —

rėmėjų būrelis

VISUS KVIEČIAME Į KAUKIŲ BALIŲ ir KONCERTĄ VAIKAMS

spalio 25, sekmadienį, 2 val. po pietų, didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE: "Sutartinės" dainos, kaukių paradas, vaikams koncertas su dainomis, žaidimais, lėlių teatru ir maža dovanėle vaikučiams.

VAIKŲ MIŠIOS tą dieną — 12.30 v.p.p. Prisikėlimo šventovėje.

Pietums nuo 1 v. kavinėje bus galima prikti cepelinų ir gėrimų.

Paradas — 1.45 v.p.p., koncertas — 2 v.p.p.

KAINA: \$3 suaugusiam, \$2 vaikui, nemokamai vaikams žemiau 2 metų amžiaus.

Rengia Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija

"LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS"

15 METŲ SUKAKTIES

MINĖJIMAS

Programoje: Gintės Damušytės paskaita ir

Toronto Lietuvių vyrų choro "Aras" koncertas

Įėjimas — \$6.00, jaunimui iki 18 metų nemokamas.

Minėjimą rengia ir visuomenę kviečia gausiai dalyvauti —

Kanados Lietuvių žurnalistų sąjunga ir Toronto lietuvių vyrų choras "Aras"

1987 m. spalio 25,

sekmadienį, 3 v.p.p.,

Toronto

Lietuvių namų

Mindaugo menėje.

Toronto lietuvių sporto klubas "Jungtis" kviečia visus į

LEDO RITULIO - KĖGLIAVIMO

SUSIPAŽINIMO ŽAIDYNES ir

KAUKIŲ BALIŲ

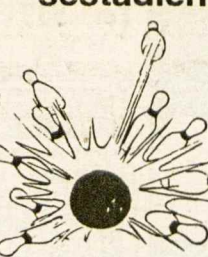
1987 m. spalio 31,

šeštadienį

Ledo ritulio reikalu skambinti:
Rick Dresher (namu) 233-8788,
(darbo) 233-3334 arba:
Rimas Kuliasas 766-2996.
Registruotis iki spalio 23 d.

Kėgliaavimo reikalu skambinti:
Mykolas Jaglowitz 622-9919
arba: Audra Danaitytė (namu)
626-8944, (darbo) 252-4659.
Registruotis iki spalio 23 d.

KAUKIŲ BALIUS

Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.) 8 valandą vakaro. Įėjimas — \$5.00.

Bilietus įsigyti iš anksto. Žaidynių ir kaukių premijos bus įteiktos šokių metu.

Rengėjai

1987 metų lapkričio 7-8 dienomis

Toronto Lietuvių namų Gedimino pilies menėje rengiama

keramikės Sofijos Pacevičienės

PARODA

Atidarymas - lapkričio 7, šeštadienį, 5 v.p.p.

Sekmadienį paroda veiks nuo 10 v.r. iki 6 v.v.

Rengėjos — LN moterų būrelis

d
a
r
b
u

"Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva"

kankanta bus atlikta 150 asmenų choro

Ryersono politechnikos instituto salėje

1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v.,

dalyvaujant solistams — A. Pakalniškytei, S. Žiemelytei, R. Strimačiui, V. Verikaitiui ir orkestrui.

Bilietai: \$12, \$10, \$8, \$5. Gaunami Toronte: Prisikėlimo parapijoje — pas B. Genčių (532-8531), Anapilyje — pas K. Pajaujį (621-5468), Hamiltone — Aušros Vartų parapijoje pas E. Gudinskienę (547-1967).

Lietuvos krikščionybės iškilmų BAIGMINIS POKYLIS -

lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje.

Pagrindinis kalbėtojas — neseniai iš Sibiro lagerių paleistas prof. Vytautas Skudis.

Bilietai — \$15 asmeniui (pilna vakariene). Gaunami pas aukščiau minėtus asmenis. Vietų skaičius ribotas.

Įsigykite bilietus iš anksto!

LKS komitetas Kanadoje

MONTREALQUE

"Rūtos" klubas rengia tradicinį bazarą spalio 24, šeštadienį, nuo 10 v.r. iki 7 v.v., ir spalio 25, sekmadienį, nuo 9.30 v.r. iki 3 v.p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Bazarė bus daug įvairių dalykų, veiks loterija, bus šilti pietūs. Kiekvienas atsilankęs ras ką nors įdomaus. Visi kviečiami!

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	8 1/2%	Taupymo — kasdienes	4 3/4%
180 d. - 364 d.	7 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/4%	Pensijų — RRSP — term.	9 %
60 d. - 119 d.	7 %	Pensijų — RRSP — taup.	6 1/4%
30 d. - 119 d.	6 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 1/2%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00		
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	
Sekmadieniais	10.30 — 12.30		10.30 — 12.30

TORONTONT

"Tėviškės žiburių" red. kun. Pr. Gaidos pagerbtuvių proga V. Anyšienė paukojo šiam savaitraščiui \$30.

Povilas Jutelis, dosnus "TŽ" rėmėjas, pagerbdamas mirusią savo žmoną a.a. Eleną, paauguokio "Tėviškės žiburiams" \$50.

Dr. Tadas-Steponas Macas, chemikas, po sėkmingų darbo metų CIL bendrovėje Toronte, perkeltas į Vankuverį vadovauti chemijos inžinerijai popieriaus gamybos srityje.

Virginijai Kuraitėi, besiruošiančiai ištėkėti už Lino Zubricko, buvo suruoštas mergvakaris rugsėjo 20 d. Dalį kračio, gauto iš visuomenės, ji paskyrė okupuotos Lietuvos sąžinės kaliniams. Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komitetas jai reiškia nuoširdžią padėką.

"The Circle" yra neperiodinis Kingstono ligoninės leidinys, kuriame spausdinami ir pačių ligonių rašiniai bei piešiniai. 1987 m. rudens laidoje yra išspausdinti buvusio torontiečio V. J. Dumbiausko penki eilėraščiai ir vienas piešinys.

Dvidešimtosios karo mokyklos laidos karininkas Jonas Lebedžiūnas, gavęs širdies priepuolį, apie metus išbuvo Fairview Nursing Home; vėliau, pasikartojus priepuoliui, buvo perkeltas į Daktarų ligoninę, kur po kelių savaitių 1987 m. liepos 24 d. mirė. Palaidotas Mount Pleasant kapinėse. K.L.

"The Toronto Sun" dienraštis 1987. X. 5 išspausdino vedamąjį "Hyphenless, eh!", pasisakantį prieš daugiakultūrę politiką. Ji esanti žalinga Kanados vieningumui. Ta proga verta prisiminti, kad daugiakultūrė politika buvo priimta visų trijų Kanados partijų 1971 m. Jai nepritaria tiksliai nacionalistiškai nusiteikusi anglosaksų dalis.

Naujajame Kanados muziejuje ("Canadian Museum of Civilization") Hull mieste planuojama plataus masto paroda, kuri vaizduos žydų gyvenimą bei jų įnašą Kanadai per pastaruosius 200 metų. Ji bus vadinama "A Coat of Many Colors" ir veiks nuo 1990 m. balandžio iki rugsėjo mėnesio. Dvejis metus ji bus vežiojama po Š. Amerikos miestus, o po to perkelta į Tel Avivą miestą Izraelyje.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliu, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

PADĖKA

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vardu reiškia nuoširdžią padėką visiems, dosniai prisidėjusiems prie Lietuvių vaikų darželio pastato remonto vajaus: Kanados lietuvių fondui (\$4000.00), dr. R. Barakauskui (\$1000.00), dr. J. Birgiolui (\$1000.00), Kanados Lietuvių Bendruomenei (\$500.00), Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui (\$500.00), Lietuvių kredito kooperatyvui "Parama" (\$500.00), Toronto Lietuvių namams (\$500.00) ir a.a. ses. Michaelės Brizgytės atminimui (\$100.00), Algiiui Pacevičiui (\$500.00), dr. A. Užupienėi-Lukienei (\$255.00 a.a. dr. M. Rabinienės atminimui), G. A. Sakams (\$200.00), V. N. Tamulaičiams (\$150.00), B. M. Kušlikiams (\$130.00), N. Campbell (\$100.00), M. J. Jaglowitz (\$100.00), A. R. Jonačiūnams (\$100.00), dr. R. Karkai (\$100.00), P. Lapieniiui (\$100.00), A. R. Nakrošiams (\$100.00), dr. A. Pacevičiui (\$100.00), J. Pacevičienėi (\$100.00), dr. R. Petrauskui (\$100.00), M. Povilaitienei (\$100.00), B. S. Sakalams (\$100.00), dr. R. Sapliui (\$100.00), A. N. Simonavičiams (\$100.00), G. Balčiūnienėi (\$50.00), A. Ivanauskienėi (\$50.00), S. Komės (\$50.00), M. R. Rusinams (\$50.00), dr. M. Valadkai (\$50.00), L. L. Balsiams (\$40.00), dr. R. Lapieniiui (\$30.00), Skolastikai Remeikaitei (\$30.00 a.a. Kotrynos Marijošienės atminimui), R. R. Valadkoms (\$30.00), O. Chornomaz (\$25.00), V. Jay (\$25.00), D. V. Vaičiūnams (\$25.00), V. S. Aušrotams (\$20.00), P. V. Dalindoms (\$20.00), R. D. Sondoms (\$20.00), A. P. Simonėliams (\$20.00), S. I. Petrauskams (\$10.00), B. J. Stankaičiams (\$10.00).

Nuoširdžiausias aciu visiems aukotojams, taipgi prašantiems neskelbti jų pavardžių, už parodytą dosnumą.

Su dėkingumu, darželio vedėja

</